

Libri

Ga **J**usticia mea. q.d. tecū facit natura: vt alba ex albis: nigra ex nigris nascāt: mecum iusticia mea. qd p labore meo redet mihi deo qd sibi iustū videbit. b Argues: supple si iuvenias i pecorib⁹ meis. c Atq; maculosos: supple et tradidit filii suis. d Filior⁹ suor⁹. i. nepotū. l. filior⁹ iacob. Uel dī qd anticipationē. l.

gregē vnicolorē. pī. natū sub custodia ia- cob/ tradidit filii suis/ cū diuerso colore gre- Al. trusa ge ei tradito. f Qn pmo tpe r̄c. si vere.

Mystice e Tollēs igit iacob virgas. ga/ cob/ christus/ tres vir/ ge/ exempla sanctorū: id est aplo⁹/ martyru⁹/ cōfessorū. Uel Moe/ Job/ Daniel. Decori- tate sunt virgē i par- te / non ex toto: quia exempla sanctorū ali- quando fm litteram reūcienda sūt: sed my- steria imitanda: vt pa- tet in facto dauid et vri⁹: et in eo qd christ⁹ sc̄lēter de fure fecit p/ curatōrē suū. Ponere igit virgas an oculos gregū/ est sc̄tō p vitas atq; sententias in ex- emplū adducere. Po- suit autē eas iacob in canalibus: qd christus in libris: quib⁹ imbui- mur/ eas firūt. Ques q aspectū v̄gaz filios sibi dissimiles: sed vir- gis similes generāt: et nos q aspectū vite san- croz/ filios operū no- bis dissimiles: sed illis siles generem⁹. Mon- ne Paul⁹ virga fuit q se alpici iubet: Phl. ii. d. Imitatores mei estote fratres charissi- mi: Et christus nōne virga fuit in passione decorticatus: id est di ueris flagellis c̄esus/ ad quā aspicere iubet

Ap̄s. Heb. xij. a. Recogitate eū qui talē sustinuit a peccato- rib⁹/ aduersus semetipsum contradictionē: Id vi⁹ virge decorti- cationē/ si diligēter aspiciimus: cōcipimus fetus varios: id est actus et affectus virtutū varietate fulgentes. Esaie. xxvi. d. A facie tua dñe cōcepimus et pepimus spiritū salutis. Plus mo- uent exempla que vident: qd verba q audiunt.

Ostō qd audiuuit: sc̄z iacob. **E**xpo. Ca. XXXI. p Reuertere in terrā patrū. Et ita erat duplex cauſa ut reuertere iacob in patriā: nequicia laban: et dominus vocans eum. Idem in exitu filiorum israel de egypto: pharao angarians: et moyses p̄dicans. Eadem monent nos exire de mundo: mundi fallacia: christi clementia.

Mystice: e Ostō autē iacob r̄c. Recessus iacob a laban: et regressus in patriam: significat redditū christi ad iudeos in fine mūdi. Laban/ mūdus: filii laban/ filii hui⁹ secu-

Geneseos

li: Mutatio faciei laban/ pueritas morū: et pueris fidelē- pore antichristi. Est igitur sensus: Postq; iacob audiuit verba filiorum laban: et vidit faciem eius mutaram circa se: id est quando christus videbit abundare iniquitatē et refrigerescere charitatem: sicut dicit Matth. xxiij. b. tunc qui

in iudea sunt/ fugiant ad montes: id est ad si- dem apostolorū. Esaie x.e. In veritate reliqe iacob cōuertēt ad do- minū. b H̄eri et nudius tertius. Di- cil apud vulg⁹/ qd ho- spites fetent post tres dies. Post tres sepe dies/ piscis vilescit et hospes. Christus fuit hospes in h̄mido tri- bus dieb⁹. Prima dī es/ tps martyru⁹: secunda/ tps cōfessorū: nos sum⁹ in tertia die. Hā triduan⁹ ē christ⁹: et fet multe. Job. xix. c. Anhelitū meū exhor- ruit vxor mea. Job/ christ⁹: vxor et syna/ goga: q tanq; fetidus et leprosum reputauit eum. Esaie. liij. b. Re- putauimus eum qua- si leprosu⁹/ et peccatum a deo et humiliatū. Job. liij. f. legit q intravit iesus samariā: et post duos dies exiuit inde et rediit in galileā/ que est in iudea. **H**abu- sit et vocauit. Ja- cob volēs redire in pa- triā/ vocat in agrū vbi pascat greges/ liam et rachel. Hoc est quod ch̄ristus in agro sacrę scripture vbi pascauit fidèles/ notificat acti- uis et contemplatiuis redditū ad iudeos: Mō faciet dominus ver- bum / nisi revelauerit secretum suum/ ad ser- uos suos prophetas. Amos liij. b. Uel

Ostō qd audiuuit verba fili- orū laban dicentium: Tulit iacob oia que fuerunt patris nostri: et de illius fa- cultate ditatus factus est in- clytus: animaduertit quoq; faciem laban qd nō esset erga- b se sicut heri et nudius tertius: maxime dicete sibi domino: reuertere in terrā patrū tuo- rum/ et ad generationē tuam eroq; tecū: Quid sit et vocauit rachel et liam in agrum vbi pascebat greges/ dixitq; eis: Vide faciem patris vestri qd non fit erga me sicut heri et nudius tertius. Deus autē patris mei fuit mecum: et ipse nostis qd totis viribus meis seruierum patri vestro. Sed

Ostō qd audiuuit: sc̄z iacob. **E**xpo. Ca. XXXI. k Capitulū et vocauit r̄c. Jacob id est prēlatus: in agrum vbi pascat greges vocat liam et rachel: quia nisi vtriq; vite deseruiat: nō bñ pōt pascere gregē. Zach. xi. b. Assūpi mībi duas v̄gas: Una vocauit decorē/ ecce p̄tēplatiua: Et alterā vo- caui funiculū/ ecce actiua: qd metis rerū exi⁹/ et statī seq̄t gregē. Uel Jacob. i. qlibet iust⁹ volēs ire i patriā/ dī vocare i agrū Eliter cordis sui liā et rachel. i. operationē et intelligentiā: sine his em nō est facilis regressus in patriā. l Ap̄se nostis qd totis r̄c. Seruit iustus quilibet/ vel plāt⁹/ mūdo totis viribus: id est corde/ ore/ opere: et pascat se et alios instruendo/ vt vere possit dicere illud mūdo: Esaie. xluij. d. Seruire me fecisti in pecca- tis tuis. Nec tñ mūd⁹ gratū h̄z seruitū: simo si paup esse vo- lueris i mūdo/ vili⁹ et abiect⁹ eris: si diuines/ ambitiosus/ cupi- dus/ et auar⁹: si solitari⁹ fueris/ heretic⁹ es: si affabilis/ dissolu- tus: si p̄diccas vel doces/ honorē vel gloriā queris: si taceas/ mutus es: si tibi viuas/ inutilis es: si leiunias/ hypocrita es: si *

* comedis/ vorator.

Decē vicib⁹: sicut dicit Hieronym⁹. Septuaginta dicit decem annis. S̄ intelligendū est de circuolutionib⁹ sive variatiōibus quae in sex annis facte sunt: sicut dicit Hieronym⁹. Sed et hoc videt falsū: q̄ ut dicit Hieronym⁹ oues mesopotamiae sicut italice pariebāt bis in anno: et ita in sex annis fuerūt duodecim vices sive

variatiōes. Labā em̄ videns variū nasci fētum ait: volo ut in fūturo nascantur mihi varia: et tūc iacob in canalis virgas nō possebāt: et erat fetus vni color: et sic faciebat labā in q̄libet admissura: et in sex annis duo decim fuerūt admissurae: ergo duodecim fuerūt mutatiōes. Solo.

Et deus

B Pro anno nō p̄cepit labā q̄ ita fieret: et ita illo anno nulla fuit mūratio: sed in alijs quębis in q̄libet. Vel pōt̄ dicit Decē vicib⁹: i. multo tēns: ut ponat finitū p̄ infinito: sicut Matth. xvii. c. Mō dico tibi septies: sed septuages septies: id

est semp. Et Numeri. xliiij. d. Popul⁹ iste decē vicib⁹ temptauit me. i. multis. Job. xix. a. En decies confudisti me. i. multo tēns. e. Et nōceret mihi: quia semp contra spem laban coloris contrarij nascebantur fetus: iusticia pro iacob faciente. g. Mariebāt oēs oues. i. maior ps ouii: Mō em̄ an oēs oues ponebat vngas iacob ne p̄cipiteretur dol⁹. b. Lulit q̄ substantiā. l. de. k. Sup feminas variōs. Hoc videt falsū: quia tales arietes nō custodiebat iacob: sed filii laban. Solo. Sic intelligit: Videbā mares ascēdentes super feminas: variōs dico efficacia: non natura: virtute: non colore: hoc deo faciēte. Vel mares variōs in fetibus suis: non in se. m. Hidē em̄ omnia que fecit r̄c. Et hoc dicim⁹ q̄ iacob nullo mō dolū fecit: sed diuina dispositione: quia omnia in figura cerebant: unde angelica visione meruit confor̄tari. n. Deus bethel: id est qui apparuit tibi in bethel.

Vorāliter * comedis vorator. Matth. xi. c. Venit em̄ iohānes neq̄ māducans neq̄ bibens: et dicit dēmoniū habet: venit filius hominis māducans et bibens: et dicunt: ecce homo vorax et potator vini. a. Pater vester circuuenit me. Pater iste mūdus ē. Ezech. xv. a. Pater tuus amore⁹: id est amaricāns. Et circuuenit omēs qui seruūt ei: q̄ multa promittit et non soluit: imo si ad tempus aliquid concesserit subito tollit. Malus est domin⁹ iste: et malū est seruire ei. Mat. iii. b. Et erit omnis qui viderit te: resiliet a te. Nullus enim est si p̄fecte inspiceret mūdum: qui non fugeret ab eo. Sed ceci sunt multi: et cum samsone seruiunt in mola: Judic. xv. e. b. Et mutauit r̄c. decē vicib⁹. Quia tota mūdi intentio est: ut decalogū mandatorū puerat in decalogum transgressionum. Hoc est quod legitur Esaie. xxvij. b. q̄ sol reuersus est decē linea in horologio achaic: id est diaboli. d. Et tamē r̄c. Etsi diabol⁹ malos circuueniat: tū non p̄mititur nocere iacob: id victor esse cōtra ipsum. i. Corinth. x. c. Fidelis autē deus est: qui nō patiet vos temptari supra id qđ potestis r̄c. P̄. Nihil p̄ficiet inimicus in eo: et filius iniquitatis nō p̄ponet nocere ei. f. Si quādo dicit. Jacob quādo variōs fetus habuit: et tunc habuit laban vnicolorēs: et quād iacob vnicolorēs: tunc laban variōs: sic christus et diabolus. Est enim varietas quedā bona: virtutū. s. et est varietas maioriātū. s. Similiter est uniformitas bona: et est uniformi-

XXXI

tas mala. Christus igitur et varias oues habet et vnicolo-
res. Varias diversitate virtutum: vnicolorēs/concordia mo-
rum. Hiere. xij. c. Numquid avis discolor hereditas mea mihi:
Numquid avis tincta per totū: sanguine sc̄z dominice pas-
sionis: Similiter diabolus habet oues varias: varietate vi-
tiorum: et vnicolorēs
cōformitate errorum:
que significant p̄ vul-
pes/que facies diuer-
sas habēt: sed caudas
ligatas: Judic. xv. a.
Hiere. xij. d. Si mu-
tare pōt ethiops pel-
lem suam: et pardus
varietatē suam: Hoc
habet vitrumz q̄ vni-
formitatē diabolus et
varietatem. b. Tu-
lītēs substantiam
r̄c. Adhuc quotidie 1. 32. c.
tollit deus substantia-
m mundi et dat ch̄risto:
q̄ndo peccatores
sc̄z tollit de mundo in
seruitū christi. Job.
xvij. a. Manifestauit
monen tuum homini-
bus: quos dedisti mihi
de mundo. Et sub-
stantiam mundi tollit

deus et dat christo: quādo dūvitē temporales dānk ecclesię.
s. xx. d. Lulit abimelech oues et boues et seruos et ancillas: et
dedit abraam. i. Leuaui oculos. Ille leuat oculos in
sommis: qui dormiens mundo: tñ spiritualia contemplatur:
Et tūc mares sup feminas ascendunt: id est desideria medita-
tionibus copulant̄: et inde concipiunt fetus varij bonorum
operū. Sic enim dicit apud vulgus: Ibi oculus ibi amor.
l. Dicit angelus domini r̄c. Leua oculos tuos
r̄c. quasi dicat angelus cōsilij: leuate oculos a terrenis: et at-
tendite progressum et pfectum antiquorū: qui semp ascenden-
tes de bono i melius: fetus multiplices generūt. n. Ego
sum deus bethel. Bethel: domus dei interpretat̄: et signi-
ficat claustrum: ybi iacob: id est illi qui supplantant mūdum:
vota vount: et vngunt lapidem: id est duriciā passionis ch̄risti:
oleo compassiōis cōpatientes ei: tam in se q̄ in membris.
Unde claustrales significant per mariā: que ingressa domū
simonis: pedes domini vnguēto vngebat. Luc. viij. f. Alibi
etia legit p̄ vnr̄t caput: qđ claustrales nūc recolentes ch̄risti
passionē: nūc vidētes iustorū tribulatiōes: nūc peccatoꝝ mi-
serias: cōpatiunt vtrisq;. o. Hunc ergo. q. d. Ego sū de
patientiū: Ergo surge et egredere de terra hac: id ē
de mūdo. p. Reuertes in terrā natuitatis tuę. i. in
terram viventiū. Tipleter enim terra est: sc̄z terra quam ter-
rus: quam gerimus: quam querimus. Prima est terra morientiū.
Secunda est terra mortua: Corpus enim mortuū est propter
peccatiū: Roma. viij. b. Tertia est terra viventiū: sed viuen-
tium in eternū. De duabus primis egrediendū est: ut ad ter-
riā venias. q. Numquid no habem⁹ r̄c. q. d. sic est. San-
cti enim qui cum ch̄risto recedunt in patriā: nihil sibi retinēt.
Job. viij. c. Suspendū elegit anima mea: et mortē ossa meas:
Desperauit: Nequaq̄ ultra viuam. q. d. suspensus sum a ter-
renis: mortuus mūdo: iam nō habeo spem in terrenis: ultra
non reuertar ad mūdum: nec mente: nec corpore. Ibi Blo.
Anima est intentio mentis: ossa fortitudo carnis: que suspen-
ditur dum ab imo eleuat̄. r. Quasi alienas. Mūdus
omnes bonos reputat alienos: qui p̄ ipse creatorem suū
non cognouit. Job. i. a. In mūdo erat: et mūdus per ipsum
factus est: et mūdus eum nō cognouit. In p̄pria venit: et sui
eū nō receperūt. P̄. Extraneus factus sum fratrib⁹ meis: et
p̄grin⁹ filiis matris meę. Quid ḡ mirant filii ch̄risti si odiūt
s. 5 * a mūdo: Job. xv.

Libri

a Et vēdīdit: sc̄ p fuitio iacob. **b** Comeditq̄ p̄ciū. I. sibi retinuit et nihil nob̄ dedit. **c** Opes pris. i. fel̄ ouiu. e
Eo tpe labā r̄c. Jacob assumit temp̄ p̄gruū sui recess⁹: q̄r labā iuerat ad tondēdas oves: q̄ filij sui custodiebat: q̄ erāt se patē a iacob itinere triū dierū. **f** Rachel furata est idola p̄is sui. **Hiere⁹.**

C Ubi nos idola legimus: in hebr̄o thera phim scriptum est: qd aquila figurā v̄lma gines interpt̄. Hoc aut̄ ideo dico: vt scia m⁹ qd i. Judicū libro xvij.ca.b. theraphim sonet. **i** Lōtra mō tem galaad r̄c. nō q̄ eo tpe mōs galaad dicere: sed p̄ anticipatiōne illo noīe vocat̄ quo postea nuncupatus est. **o** M̄ditos in somnis Laban.

g Laue ne

Moraliter * a mūdo. Job. xv.c. Si mūd̄ vos odit: sc̄tote: q̄r me p̄orē vobis odio habuit. Mare mortuos expellit a se: sic et mūd̄. Et sicut mortuus a mari expulsus nō sentit: ita q̄ vere mortu⁹ est mūdo: non sentit cōcūmelias eius. **b** Comeditq̄ pre ciū. Preciū iustorū christus: de quo Ps. Preciū meū cogitauerūt repellere. Hoc preciū comedit laban: id est mūdus. Ps. Zelus domus tuę coedit me. i. ppter celū ecclesię comestus sum a mundo. i. xxvij.g. ait iacob: Lūnica filij mei ē: fera pessima comedit eu. **d** Tūlitq̄ oēm r̄c. perges ad isaac i terrā chanaā. Hic doceſ q̄libet qualit̄ fugiendū sit a mūdo: et veniendū ad isaac: id est ad christū: cū omni sc̄z substantia sua: vt nihil relinquat in mūdo: qd̄ cor fugientis valeat reuocare. Dat pharao līcentiam filij israel: vt relictis uxoris et paruulis et armentis: eant mares in solitudinem.

Exo. 10.c. Ibidem. g. Sed dicit moyses: Lūcti greges pergent nobiscū: non remanebit ex eis vngula. Heu quod hodie sunt in clauſtro: qui maiorem partē cordis sui reliquerūt i mūdo: gregesq̄ cogitationum suarū: Unde sine corde sunt in clauſtro. Osee. vij.c. factus ē ephraim q̄si columba seducta: nō habens cor: Egyptū inuocabāt: id est de mūdo cogitat̄: et ideo ad assyrios: id est ad dēmones abierunt. Sed iacob cum tota substantia sua p̄rexit in chanaan: que interpretat̄ negotiatio. Dat tecū: et recipit eglum: dat vestem: et recipit imortalitatē. Hec est bona negotiatio: sed pauci negotiatores. Proverb. xix.c. Generat dō: qui misereſ paupis. Osee. xi.d. Circūdedit me ephraim in negotiatiōe: et in dolo domus israel. Hic est bonus dolus: quo deus multū vult decipi. **e** Eo tempore. Laban mūdus vel plāt̄: Ques simplices. Laban tōdētes oves: fugit iacob: id est christus. Nō aduertit hoc laban: quia multi p̄lati lacte et vellere tm̄ nō cōtentī et intenti: christū amittunt: et nesciunt vel nō currant. Osee. vij.c. Comederūt alieni robur ei⁹ et ipse nesciuit. i. Regl. xxv.b. Mabal tōdens male respōdit nūchis dauid: id est pauperib⁹: mortu⁹ ē. q. Regl. xij.c. Ab falon in tonsura ouiu⁹ occidit fratrē suum. i. xxvij.c. Judas pergens ad tondēdas oves: fornicationē cōmisit cum nuru sua. Pastores christū natū req̄siuſſe legūt: Luc. ii.c. De tōforib⁹ nō legit. Et certe hodie multi sūt tōsores: s̄z pauci pastores. Bonus pastor: animā suā dat p̄ ouib⁹ suis. Job. x.b. Lōsor lacte et lana p̄tent⁹: nō curat d̄ ouib⁹. Ezech. xxij.c. Libabo gregē meū d̄ ore eoz: et nō erit vltra eis i escā. Osee. ii.b. Liberabo lanā meā: et linū meū q̄ opiebat igninā ei⁹: et nūc reuelabo stulticiā ei⁹. Quę nō maior stulticia: q̄ modi cū lactis: aut lang⁹ magis diligit q̄ multe oves. Ista stulticia quidē reuelabif̄ i die iudicij: quādo erit generalis disputatio: quando dicetur: Cedat tempus: et apparebit quis fuerit verus p̄glat⁹: aut p̄lat⁹ falso posis⁹. **f** Rachel furata r̄c.

Geneseos

Per hoc significant quidā: q̄ secū i clauſtrū deferit de qua themate hiericho: habentes in corde cupiditatē/ambitionē: et huiusmodi idola: ignorante laban. i. mundo. Si mundus tales aduertet: nūc̄ eos dimitteret: sed qd̄ suū est diligenter. Job. xv.c. **g** Holuitq̄ r̄c. Uit iustus recedens a mūdo non indicat hoc mūdo: ne retrahat eū mūdus. i. Regū. xiiij.b. Jonathas ascēdit cōtra philistijm: ignorāte saul patre suo. Hieremij. xx.d. Maledic̄tus vir qui annūciant̄ patri meo dicens: Matus est tibi puer masculus: id est qui indicauit meū ortum sp̄ ritualē: quia multi tales qui sic annūciant̄ faciunt abortire p̄gnantes. Uit aut̄ p̄gnatibus et nutrientibus in illis dieb⁹: Luke. xxi.d. **h** Amne transmissio: id est sacramento baptismi: vel penitētis suscep̄to: venit iustus ad montē galaad: id est in duras et fortes temptationes. Galaad enim interpretat̄ acerū testimonij: Et tales temptationes testimonia sunt: q̄ fugerit homo a diabolo. Diabolus enim nō vexat nisi aduersarios suos. Gregorius. Diabolus pulsare negligit eos quos quieto iure possidere se sentit: Ideo gaudendū ē in temptationibus. Iaco. i.a. Omne gaudiū existūnate fratres mei: cum in temptationes varias in cideritis. Inde est: q̄ dominus post baptismū iuit i desertū: vbi post ieunium temptat̄ a diabolo. Uel Amne trāsmisso: id fluuiō peccatorū transitō et derelictō: venit homo ad montem galaad. i. ad penitentiam. Lan. iiiij.b. Adam ad montem myrrhē. Hier. xxij.b. Adducā eos p̄ torrentē aquarū i. lachrymarū. **k** Ifficiatū est labā die tertio. Prima dies redeundi in patriā ad isaac/contrito: secūda: confessio: tertia: satissactio. Non reputat diabolus si homo doleat vel confiteat: tamen dolet sed dissimulat: sed p̄ opere satissaciāt: hoc sustinere non potest: maxime torqueat in hoc. Et hoc est q̄ tertio die nūciatū ē laban: q̄ fugerit iacob. Et aliqui p̄mit̄ tit diabolus ire v̄sq̄ ad opus satissactionis q̄si dissimulans: id est nō multū ifestat̄: sed ire v̄tra v̄sq̄ ad opa superrogatiōnū: vel cōſiliōrū: illō nullo modo sustinere potest. Exo. viij.f. dicit pharao: Ite sacrificare deo vestro in terra hac. Et ait moyses: Non p̄t ita fieri: Uiam em̄ triū dierū pergem⁹ in solitudinem. Et dixit pharao: Dimittam vos ut sacrificetis domino deo vestro in deserto: Uerūtamē longius ne abeat: q̄si p̄nitentiā agere in mūdo p̄mit̄: sed ulterius procedere v̄sq̄ in clauſtr̄: hoc omnio nō p̄mit̄. **l** Qui assumptis. Hoc est quod legit Luc. xi.d. Cum immūdus spirit̄ exierit ab homine: ambulat p̄ loca inaquosa q̄rēs requie et nō iueniēs dicit: Reuertar i domū meā vñ extul: Assumit alios septē sp̄us neq̄ores se: Qz diabol⁹ illū q̄ recedit ab eo: fort̄ p̄sequit̄: et p̄cōr̄ genere tēptās: nūc de isto: nūc de illo. Et si forte iueniat ociōsū: cito subuertit eis: Jura q̄d̄ dī ibidē: Et cū venerit: iuenit eā scopis mūdatā et vacatē. Dicit ali⁹ euā gelista: Et ingressi habitant ibi. Ideo dicit Hiero⁹. Semp aliqd̄ opis facito: ne te diabol⁹ iueniat ociōsū. Danielis. xij.c. Cōuertet rex aq̄lonis. i. diabol⁹: et p̄parabit multitudinem multo maiorē q̄ p̄l⁹. **m** Dieb⁹ septē. Septē dies q̄bus diabol⁹ iustū fugiente inseq̄t̄: septē sūt p̄ctā mortalia. Deut. xxvij.c. Tradet te dōis corrūtē ante hostes tuos: et p̄ vñā viam egrediaris cōtra eos: et p̄ septē fugias. Una vía p̄ quā egredit̄ q̄s cōtra hostes: est gratia det: septē viē per quas fugit septē criminalia. De bonis econuerlo dicit ibidē.a. Per vñā viā veniēt cōtra te: id est p̄ voluntatē: et per septē fugiet a facie tua: q̄ sunt septē dona sp̄üssanci. Uel septē dies sunt

* septē tribulatiōes

V a. **C**aue ne q̄c̄p̄ t̄c̄. Nō ē tūnēd̄ q̄ nibil p̄t n̄t p̄missus.
c. **E**xt̄derat. i. dilatauerat: tabernaculū. i. trāitorū ha-
bitaculū. f. **A**lt oscularer filios meos ac filias. Dore
scripturę filios ac filias laban appellat: quę filios vel fratres/
cognatos appellat. Unde in sequētib̄: Dicitq̄ iacob fratrib̄
suis: Afferre lapides

B D. Idē i euāgeliō q̄z
Matth. xij. d. Filii
marie materere dñi/
fratres eius vocantur.

El. t̄c̄. **L**ur furat̄ es t̄c̄.
Lur apud te later
auaricia: quę est ido-
lozum seruitus. Ep̄.
v. b. Sicut gentilis
loquitur. Et notan-
dum q̄ hic primo iue-
nitus deos gētium:
In sup̄io ab̄ em̄ scri-
ptura: deū nomiauit.

Ragl. 13. c. **F**ratrib̄ nr̄is:
id et filii: q̄ sunt fra-
tres admīnūcē: et filii la-
bā: et filii iacob: cognati
erāt: et cognati anti-
quit̄ dicebāt fratres.

Me irascat̄

Dorat̄ * septē tribulatio-
nes: de quib̄ Job. v.

d. In sex tribulationib̄ liberauit te: et in septima nō tanget te
malū. Bern. Sex tribulatiōes: quiq̄ voluptates quiq̄ sen-
su corporis: et desideriū cordis: septima mors: in qua quidē
comprehendit̄ quilibet iust̄: sed nō p̄qualet inimicus. a. **C**aue
ne quicq̄. Eōstringit dñs ardōrē malicie diaboli: ne noceat
iust̄is quātūm velit. Es̄. xxvij. f. dicit domin⁹ ad sennache-
rib: Ponam circulū in naribus tuis: et reducam te in viam per
quā venisti. Ibi Glo. Gregl. Omnipotēt̄ dei circulū/dia-
bolus in naribus portat: ut cum bonorum mortem ardentius
anhelat: ab eorum vita vacuus redeat. b. **J**amies iacob
t̄c̄. Christus extendit tabernaculū suū: id est corpus in mon-
te: id est cruce. P̄s. In sole posuit tabernaculū suū: id est in
seruore p̄secutionis et tribulatiōis corpus suū. Et tunc conse-
cutus est ē diabolus: quia tūc primo cognovit ipsum esse fi-
liū dei. Tū sicū p̄ mulierē totū gen⁹ humanū perdidit: ita p̄
vroxem pilati/tortus generis hūani salutē visus est impeditre:
quādō misit eam ad pilatum: que dicit: M̄bil tibi et iusto illi:
misit em̄ sū passa hodie p̄ visū. xp̄ ipsū. d. **Q**uare ita egis-
ti: De trib̄ redarguit laban: iacob: sc̄ q̄ clā fugit: q̄ filias ab-
ducit: q̄ idola furat̄ est. In h̄ ostendit̄ q̄ diabol⁹ et mūd̄ vel-
let virū iustū i. p̄patulo claustrū utrare. q. d. meli⁹ effet q̄ ma-
nifeste mūd̄ reliq̄ses: vt ali⁹ inde exēplū acciperent. Et diēb̄
diabol⁹: vt dū hō cogitat b̄ i vanā gloriā euanescat. e. **N**ō
es passus vt oscularer. Mundus recedentes a se cum
gaudio magno vult prosequi: vt vel sic saltem illis: quos reti-
nere non potest: memoriā sui im̄primit: Et hoc est q̄ laban
in recessu vult filios osculari. Unde sicut iudas dixit: Quę-
cūq̄ oscular⁹ fuero: ipse est tenete eum: sic dicit mūdus: Cui-
cumq̄ claustrali: memoriā mei im̄p̄cessero: ipse ē et tenēdus ē:
quia talis sepe fugit in mūdum: etiam dum cantat in ecclesia.

Mattb. 26. c. Sed dicit domin⁹ iude: Osculo filium homis tradis: Sic et
mūdus quos osculaſ tradet. ii. Regū. xx. c. legiſ q̄ cum ioab
salutasset amasam: tenuit in manu dextra mentum eius quasi
osculans eum: et cum sinistra extrarit gladiū: et interfecit eum.
Dextra tenere mentū: est quasi ex benignitate blādiri: sinistrā
autē ad gladium mitrit: qui latenter ex malicia p̄cutit. Et effu-
dit ioab intestina amasae in terram: hoc est quicquid boni p̄ in-
tentionem conceperat. Judicl. xix. legitur de leuita: qui ad ve-
sperum declinavit in gabaa: et ibi opp̄issa est vxor eius et mor-
ta: Hoc est q̄ quidam aliquādo habuerūt volūtatem intrā-

di claustrū. Sz nec i mane: nec i meridiē: id ē in initio vel fer-
uore desideriū implent desiderium: sed expectant consilia: et
sic torpescit desiderium: et ita descendunt in gabaa/q̄d inter-
pretat̄ proclīū iniquitatis: et ibi opp̄imis et mortis vxor: id est
intentio et sanctum desideriū quod prius habuerūt. g. **E**t

nūc quidem. Nūc
tyrannis concessa est
potestas corporum.

Job. ix. c. Terra da-
ta est in manus imp̄ij. Al. t̄ contra

Marth. x. d.

Molite

timere eos qui corpus

occidunt: animā autē

non possunt occidere:

sed potius timete eum

qui potest et animā et

corpus pdere in gehē-

nā. h. **C**aue ne lo-

quaris. q. d. p̄mitto

tibi vt loquaris ei: sed

non durius. Job. ij. b.

Ecce in manu tua est:

Ecce loqui p̄mittitur

diabolo: Verūtamen

animā ei⁹ serua: Ecce

phibēt̄ loqui durius.

k. Apud quēcūq̄.

Idola laban/sunt au-

ricia/luxuria/supbia.

De his dicit. iiij. Re-

gum. xi. a. Depravatū est cor salomonis p̄ mulieres vt seque-

ret deos alienos: nec erat cor eius p̄fectum cum domino deo

suo: sicut cor dāvid p̄is ei⁹: Sz colebat salomō astharibē deā

sidomo: ecce auaricia. Sidon em̄ interpretat̄ venatio tristī-

cīe: Et astharibē factura sup̄flua: Et auari q̄nto ampli⁹ sup̄

flua venant: tāto ampliorē tristīciā sibi accumulat̄. Jaco. v.

a. Agite nūc diuites/ plorate vulturantes in miserijs vestris.

Et chamos deum moabitārum: ecce superbia.

Moab enim

interpretat̄ ex patre: et significat diabolū: qui est rex sup̄ vni-

uersos filios superbie. Job. xlj. d. Chamos interpretat̄ qua-

si attractans: et superbus quasi attractando omnia sibi subiu-

gare conat̄. Es̄. xvij. b. Audiuimus superbiā moab: super-

bus est valde. Superbia eius et arrogantia eius et indignatio

eius/plus q̄ fortitudo eius. Et moloch: idolum āmonitarū:

ecce luxuria. Ammon enim interpretat̄ populus turbidus: et

significat luxuriosos: qui sunt populus turbidus et obscurus.

In talibus enim (vt dicit Aug.). lumen rationis absorbet in

ope. Ap̄d quēcūq̄ igis hēc idola repertient̄: necabilī corā fra-

tribus: id est coram angelis et hominib̄ in iudicio condemnā-

bitur. m. **I**gnorabat q̄ rachel t̄c̄. Rachel et non lia

furata est idola laban: q̄ hēc peccata quę seculares faciunt in

aperto/claustrales faciūt i occulto. Tel idola laban sunt mo-

res seculares: quę furat̄ rachel: quando quis in claustro mo-

res seculares sub habitu religioso retinet̄: Qđ satis turpe ē et

monstro simile. Interius viuunt mūdū/exterū morū sunt:

Exterū lucent/interius fetent̄: Exterū sunt oues: sed interius

sunt lupi rapaces: Marth. vij. b. Et nota q̄d dicit: Igno-

rābat iacob q̄ rachel t̄c̄: q̄ modo latēt peccata claustra-

liū: et christus dissimular: sed veniet hora quādō manifesta-

bunt abscondita cordiū. Daniel. vij. c. Judicium sedit/et libri

aperti sunt. Linere debet quilibet pro se/ne ferat ibi litteras

vrię: quia nescit homo/an amore vel odio dignus sit/ supple

finali. n. **I**ngressus ita claustrū laban t̄c̄. Laban: diabol⁹:

Jacob/p̄fecti: Lia/p̄ficienes: Famule/p̄nitentes. Idorū ta-

bernacula ingredit̄ diabol⁹ in morte: nō inueniēt̄ idola sua. i.

vestigia peccator̄: vacu⁹ recedit̄: et intrat tabernaculū rachel. i.

claustraliū: q̄ subē stramenta camelī. i. sub habitu asperitas: ab/

scōdūt idola cupiditatis. Breuit̄ quot p̄ctā habent/tot idola

colūt. Tel i bono. Camel⁹/christ⁹ est. Marci. x. c. Facili⁹ ē

Allat̄

camelū: q̄ foramē acus transire q̄ diuitē intrare in regnū dei.

* Stramenta camelī

1. Cor. 4. a.

Ecc. 9. a.

Libri

G **b** **M**e irascat dñs meo. Naturalis cōsuetudo ē assurgere
māioribz: s̄ tibi nō assurgo: qz sectatōrē avaricie nō bonoro.
c **Q**uiā iux̄ cōsue. r̄c. Qui imūdiciā avaricie seq̄t: q̄ si mu
liebria patit. **d** **S**ic delusa. i. frustrata. **e** **Q**uerētis: id
est temptantis. **f** **O**b culpam meam. Lallidus exactor
arguit: qui omni ge
nere temptationū ad
uers⁹ chāristū se erexit:
s̄ q̄d ī eo rep̄hēderet:
nō iuenit. **g** **F**rātri
bus meis: id ē fili⁹
p̄ gratiā. **h** **F**rātri
bus tuis: p̄ naturā.
i **E**t iudicet inter
me et te. **S**ap. iij. b.
Judicabūt sācti nati
ones. **k** **A**fferte la
pides r̄c. Hierony
mus. Aceruus lingua
hebreā gal dicif: aad
ho testimoniu. Lingua
ho syra aceru⁹ ygar:
testimonium sedutha.
Jacob ergo aceruum
testimonij galAAD he
breice vocavit: Labā
aceru⁹ testimoni⁹ yḡar
sedutha genti⁹ suę ser
mone: Erat em̄ syrus/
et parentū lingua p̄ro
vincie in q̄ habitabat
sermone mutauerat.
l **I**dcirco appellatū est. Nūc primo
imponit nomē monti.
m **T**umul⁹ testis:
sed syru⁹ fin̄ hebreuz/
aceru⁹ testimonij. **n**

E 8. 22. b. **Q**on recesserimus:
Post discessu corporū:
illum qui hoc p̄mo
fecerit iudicet dñs.

o **S**up eas: supple
iudicet. i. iudicet hoc
dñs. p **H**ull⁹ ser
monis extraneorū:
aut ppter testificatio
nem dei: quam ita de
bent habere. tanq̄ ne
mo cum eis esset qui
testis esset. q. d. nullū
altū quero testē. nisi
p̄tū qui omnia videret:
p̄tens respicit: cui⁹ ocul
is omnia sunt nuda.

Heb. iiij. b. q **L**u
mulus r̄c. Repetē
do cōfirmat. **r** **P**er
gens ad te: vt tibi
noceam. **s** **J**urauit
Jacob p̄ timore. i. q
deū quē timebat isaac
p̄ el⁹: q̄si fil⁹ timore
filiāli. **J**urauit Jacob r̄c. Per timorem sc̄ q̄ timebat deū:
quē cōmēdabat sup̄/dicēs: Et timor patr̄ mei.

Doraliter *

W 8. 31. **S**tramēta camelī: p̄uersatio chāristī. Sub stramēta igit̄ came
li idola abscondere est pgnifēdo p̄ imitationē p̄uersatiōi chāristī
p̄tā tegere me in morte possit ea diabol⁹ iuenerit. Et de h̄ d̄z:

Geneseos

dēt sup̄. i. nō occultat̄: sed ostentat̄: vt hypocrite: Exterminat̄
em̄ faciē suā vt videant̄ ab hoibz ieuantes: Matth. vij. b.
Uel non sedent sup̄: id est non p̄seuerant in penitentia modo
penitentia modo recidiuant. Et hoc est q̄ cum peccatum odi
ant et dimittant: oportunitates peccandi vitare non cu
rant. Sup̄. xix. d.

dixerunt̄ angeli ad
loch / post exitum de
sodoma: Noli respice
re post tergum: neq̄
stes in omni circa re
gione: sed in monte
saluū te facine et tu p
eas. **D**er Esai. xiiij.
f. dīc dñs: Perdā no
men babylonis et reli
quias et germē et p̄ge
niē. Uel nō sedet sup̄:
id est non requiescant
qui cum murmure p
nitentiā agunt: siue sic
suscepta volūtarie si
ue inflicta a domino:
Ideo laban: id est dia
bolus in morte tallum
iuentet idola sua: quia
non bene abscondunt.
b **M**e irascat do
minus meus r̄c.
Diabolo assurgere ē
temptationes peccati
aduenientē recipere:
et hoc est diabolū ho
norare. Sed rachel se
dens super stramenta
non assurgit: quia ve
re penitens firmus in
pposito temptationes
diaboli vilipēdit. Et iā
audire non vult. P̄s.
Et qui inquirebat ma
la mihi locuti sunt va
nitates: et dolos tota
die meditabant̄: Ego
autē tanq̄ surdus non
audiebam: et sicut mu
tus nō apiens os suū.
Job. iij. c. Vocem ex
actoris nō audierunt.
Hester. v. c. Egressus
est itaq̄ illo die amā
let⁹ et alacer: Lūq̄ vi
disset mardochēū se
dentē ante fores pala
tū: et non assurrexisset
sibi: s̄ nec quidē mot⁹
de loco suo: indignat⁹
est valde. Ex hoc em̄
multū irascitur diabo
lus: cum sua tempta
tio nec ad modicū re
cipit. **g** **J**uxta co
suetudinē. Quidā
menstruati sūt: id est imūdi: quidā nō sūt: sed simulant̄: vt ve
re penitentes q̄ significant̄ p̄ rachel sedentē sup̄ stramēta. De
bis dīc Esai. lxij. c. Facti sum⁹ vt imūdi oēs nos: et q̄si pan
nus mēstruati vniuersit̄ iusticię nostrę. In talibz em̄ nihil in
uenit laban: in alijs autē q̄ sūt vere mēstruati nō deficit laban:
sed iuenit q̄d querit. **H**iere. q. e. Omnes qui querūt eam nō
deficient: in mēstruatis ei⁹ iueniēt eā.

B

Aacob autem abiit itine. **Expo. Ca. XXXII.**
Ire: nō aspiciēs retro. **Glo.** Supatis pteris tēptatio-
nib⁹ r̄c. **Hiero.** Quocūq; pergo inimicū meū mecum
porto. s. carnē. **C**frater tuus iacob. l. cōsors naturē nō
gratia. **D**eregrinat⁹ sū. **Web. viii. c.** Mō em habem⁹
b manentē ciuitatē r̄c.

Reversi sunt nū-

cij. Tria peccata vo-

cat. i. Job. ii. c. Tres

turme chaldeorū: Job

i. d. Tria i. q̄b⁹ seruierū

pharaoni. l. diabolo fi-

lii israel/ lutū/ later/ et

palea: **Ero.** v. b. Tria

peccata/ in quib⁹ temi-

ptar⁹ ē dñs: **Matt.**

viii. a. Et virtus adā:

5. ii. b. Dic est mu-

rus diaboli: de q: Et

in regnū. i. deo meo trāsgrediar

mūrū. Hec est nubes

q̄ impedit orationē:

Thren. iii. e. Hec est

sartago: **Ezech.** iii. a.

Aug. mouet q̄stionē:

quare iacob timuit/ cū

facta fuerit ei pmissio

p angelū/ cui credere

tenebat. Ad hoc dicit

q̄lic̄ timuerit nō tñ

de pmissione diffisus

est: Potuit enim stare

illa pmissio: t̄ tñ esau

potuit ei multa inferre.

Tautē abiit itinere quo
ceperat/ fueruntq; ei
obuiā angeli dei. Quos cū
vidisset ait: Castra dei sunt
hec. Et appellavit nomē lo-
ci illi⁹ manaim: id est castra.
Dicit autē t̄ nūcios ante se
ad esau fratrē suum in terrā
se: r̄ regiōis edom: p̄cepitq;
eis dicens: Sic loqmini do-
mino meo esau: Hec dīc frā-
ter tuus iacob: Apud laban
p̄egrinātus suz: et fui vsq; in
presentem diem. Habeo bo-
ues et asinos/ oues et seruos
atq; ancillas: muttoq; nūc le-
gationē ad dominū mēū vt
e inuēniā gratiā in conspectu
tuo. **R**eversi sunt nūcios ad

Timuit iacob valde. ii. **P**a-
ralipo. xx. c. **L**ū ignoram⁹ quid agere debeam⁹: hoc solū ha-
bemus residui/ vt oculos nostros dirigam⁹ ad te. **J**n du-
as turmas/ dicens. Ancillas et filios earum in p̄ori turma
posuit: in secunda liberas uxores et filios eaz: ita tamen q̄ in
extremitate eius posuit rachel et filiū tanq; chariores. Unde
quidā errauerunt hic/ putantes rachel et ioseph tertīā turmam
constituisse. Sic autē dīuisit/ vt si veniret esau ad nocendum:
et priorem turmā p̄cuteret/ reliqua fugiens saluaret. **K** De
patris. Interlī. Me iter totum humano consilio tribueret/
adiungit orationem: quia p̄destinatio dei p̄cibus adiuuatur.
L Qui dedisti mihi. Sic orat vt spem timore moderetur:
et timorem spe cōsoletur. **M** Dīnoz sum: id est indi-
gnus. **N** Miserationibus/ scilicet mihi impensis r̄c.

In baculo meo.

Doraliter **A**acob autem abiit. Post recessu⁹ a la-
ban: id est a mūdo: obuiam occurruunt ei angelis: non vñ/ sed
acies: quasi parati iuare et consolari. **P**ā. **S**cdm multiuidinē
dolorum meorū in corde meo: cōsolationes tuę letificauerunt
animā mēā. **Matt.** iii. b. Post recessum diaboli/ accesserūt
angeli ad iesum/ et ministrabāt ei. **Luc.** xxii. e. **D**omino oran-
te in agonia/ astitit angelus confortans eum. Ita p̄nitentes
hostes habent a tergo/ peccati refractionē: a facie p̄o tempta-
tionem: sicut iacob a tergo habuit laban insequētem: a facie
esau venientem: id est temptationes carnis. **D**e quo **Hiero-**
nymus. Quocūq; pergo inimicum meum mecum porto.
Contra primū/ cōfessio: contra secundū/ oratio necessaria est.
B **D**icit autē t̄ nūcios. Nūcios qui p̄mittunt⁹ sunt co-
gitationes: que p̄uolant ad considerationē peccatorū. Et qui-
dam mittunt hos nūcios/ vt veniant peccata: quidam p̄o ne-
veniant. **D**e primis dicit **Esaie.** lvii. b. **D**isisti legatos tuos
procul: et humiliata es vsq; ad inferos. **E**t **Judith.** ii. a. legat⁹
q̄ reges vniuersarū yrbium et p̄uinciarum/ miserunt legatos
suos ad holoferne⁹/ dicentes: Desinat indignatio tua super
nos: melius est vt viuentes seruiamus nabuchodonosor regi
magno/ et subdit⁹ simus tibi: q̄ morientes ipsi cum interitu no-
stro seruitutis nostrę damnā patiamur. **D**e secundis nūcios le-

gitur **Esaie.** xxxvii. a. q̄ sennacherib cōminante p̄ rapsacem
populo qui erat in hierusalē/ misit ezechias rex iuda ad esaiā
pphetā/ elachim et sobnam/ et seniores de sacerdotib⁹ oper-
tos sacco: et liberatus est. **H**oc est qđ dicit **Eccē.** ii. a. **F**ili ac-
cedens ad seruitutē dei/ sta in iusticia et in timore r̄c. **L**ū em
debet homo p̄cogi-
tare/ si hoc accideret:
tale remediū si posset
adhiberi. **E**t p̄tra illō
tale/ viri p̄fecti et ex-
pti multos possūt hu-
iūsimodī nūcios mit-
tere/ qui possunt cogi-
tare de luxuria/ et non
luxuriari: de pecunia/
et non appetere. **T**ales
debent audire consel-
fiones: non neophyti/
qui cito moueri pos-
sent. **E**t hoc est quod **Esaie.** xxxvii. a.
dicit **Esaie.** q̄ ezechias
misit de sacerdoti-
bus seniores. **D**icit
regrinatus sum: a
dño. s. in peccatis p̄te-
ritis. **Luc.** xv. c. **F**ilius
adolescentior ac-
cepta portione/ p̄gre
p̄fectus est in regionē
lōginquā. **E**t in/
ueniam gratiā r̄c.
Quodā modo iustus
homo et sanct⁹ gratiā

petit a diabolo/ vt. s. cū nō infestet: tamē mittēs nūcios/ ordi-
nat eos quasi aciem belli. **H**oc est q̄ possum⁹ yelle et petere
a deo/ q̄ vitia vel dēmones nō infestent nos: et tamē timētes/
ordinare debem⁹ in nob aciē p̄tutū. **C**ōtra supbiā/ q̄ p̄ma est
in acie diaboli/ ordinare in fronte nostrę aciei humilitatē: nō
solū cordis/ et corporis: que cōsistit maxime in habit⁹ vilitate/
et gestus cōpositiōe. **Eccē.** xix. d. **A**mictus corporis/ et r̄fus den-
tū/ et ingressus homis enunciant de ipso. **I**nterior p̄o humi-
litas est: sicut dicit **Aug.**: sensus p̄prie vacuitatis: vt sc̄ de
se sentiat semp̄ minima. **Beris.** **T**ere humilis non vult yideri
hūilis/ sed reputari vilis. **C**ontra inuidentiā/ charitas: **C**on-
tra iram mansuetudo/ qua homo nec iniuriā/ nec cōtumelias/
nec verba sentit. **E**t beati mites: quoniam ipsi possidebunt ter-
ra: **Matt.** v. a. **C**ōtra acidā/ hilaritatē: **H**ilaris em̄ religio
placet deo. **C**ontra avariciā/ elemosynap̄ largitionē: **C**ontra
gulā/ ieumū: **C**ōtra luxuriā/ vigilias. **P**er vigilias em̄ maxi-
me domā caro. **U**ni bear⁹ **B**enedictus in regula. ca. viii. circa
diluculū/ q̄i maxie feruet caro/ p̄cipit vigilandū. **Eccē.** xxxi.
a. **V**igilia honestatis tabefaciēt carnes. **C**ōtra spūalia pecca-
ta: vt est mites vagacitas/ incōstantia/ et bimōi: valet maxime
quies et oratio. **G** **E**cce. p̄p̄erat: tumult. **A**uditio peccato-
tumet vir iustus sibi. **L**ūnoz em̄ q̄si medicina est cōtra pecca-
tū. **P**rouer. xiij. b. **S**apiēs tūmet/ et declinat a malo. **L**ūmēs
aut̄ fugit ad orationē. **Matt.** xiij. d. **V**ides ventū validū ti-
muit: et clamauit: Dñe saluū me fac. **I**n duas turmas.
Duę turme fugientiū a peccato/ et p̄ peccato pugnatiū: spes
et timor. **A**ncillę cū filijs/ turma timoris: liberę cū filijs/ tur-
ma spei. **P**rior turma puenit et cōsideratiōe sue fragilitat̄.
Secunda ex cōtemplatione diuine pietatis. **P**rior sustinet in-
sultus: secunda superat. **H**ę sunt duę mole/ inter quas molē
penitens/ vt fiat panis christi. **Deut.** xxiij. b. **M**on acci-
pies loco pignoris superiorē aut inferiore molam: quia ti-
mor sine spe deprimit in desperationē: Spes sine timore de-
generat in p̄sumptionem. **T**el duę turme/ sunt geminus pu-
dos: et geminus timor. **S**i attendimus deum patrē/ et benefi-
ciorem cōtra quem peccauim⁹/ geminus pudor. **S**i aduerti-
mus dominū deum et fortē/ et lustum iudicē: geminus timor.
* In baculo r̄c.

Libri

a In baculo meo. Greg^o. Per baculum intelligit austertas legis q̄ trahit cū ventu est ad baptismū: hoc est cum actus & cōtemplatiūs. **b** Iordanē istū. Quō dicit istū cū lōge adhuc esset a iordanē: Respōdeo: In eminētia mon̄tis erat: & poterat videre iordanē: Mō em distabat ab eo nisi q̄ campestria moab ā

plana sunt: nec vīsum impediabant.

e Se parauit de his r̄c. Interlin. Parat eum placare munera mūltitudine: sicut magnitudine?

f Seorsum greges. Interlin. vi plācerent munera mūltitudine: sicut magnitudine?

g Munera misit: vt ante eēt mu-

neribus recōciliat^o: q̄

a fratre vī? b Pla-

cabo eum. Interl.

Hec interposita sunt a scriptore. Ordo ver-

boz iacob: Placabo

eū: et post hēc videbo

faciem eius. H̄e cesserūt itaq̄z mu-

nēra. Interlin. Hoc

prudēter fec: vt p nū-

cios voluntē frātris

agiceret. m Lucta-

bat cū eo. Sūt qui-

dām qui dicit q̄ lucta

iacob cum angelo fuit

manualis: q̄ angelus

apparebat ī forma hu-

mana: Unde & vir di-

cit. Et q̄ fuerit ma-

nualis: volunt habere

ex eo qd̄ dicitur: Te-

tigit nerū femo-

ris ei^o. Alij dicit q̄

fuit spūalis: qd̄ videt

velle H̄iero^o. sup Esa. xl ix. vbi dicit sic: Cum angelo ōzone:

nō manib^o lucrabat iacob: q̄ eū custodierat in pegrinatiōe: qui

tunc eū volebat relinquere: & ad dēū euolare: sed iacob ōzone obtinuit benedictionē: qui inquit ei: Sicut oratione obtinuisti

apud deuz: ita & gratiā esau obtinebis humilitate. Ad id facit illud O see. xij. b. Inualuit iacob ad angelū: & cōfortatus est:

fleuit & rogauit eum: & in berbel inuenit eum. Forte vtrūq; ve-

rum est. Unde & iacob p̄posuit: dec̄tero non comedā nēmū:

& idipsum posteritas eius obseruat. o Dimitte me. Qua-

re dixit hoc angelus: Limebat ne lucē: Mō: quia angel^o do-

mini erat. Solo. Ideo dixit hoc angelus: vt iacob iter suum

mōre viatoris pficeret: qui in aurora arripiuit iter. Unde sen-

sus est: Dimitte me: quia aurora est: & debes aggredi iter

tuū. Uel forte hoc dixit: nolens videri luctari cum iacob.

¶ Nequaq̄ inqt iacob

* a In baculo r̄c. Per baculum p̄ctū significatur. Esa.

xxvii. b. Ecce cōfidiū sup baculum istū arūdineū p̄fractū: sup

egyptū: cui si inīxus fuerit homo: intrabit manū eius & p̄fora-

bit eā. Per iordanē: gratia baptismalis: quā transgredit̄ q̄s p̄

p̄ctū. Et q̄ peccatū totū h̄c ēst: recte dicit iacob: In ba-

cule meo r̄c. c H̄ic cū duabus turmis. Duę tur-

me cū quib^o redit a peccato: sūt multitudiō pēnē & miseriē re-

probōrū: et īmēntas gloriē electorum: que duo si abscondit

quis in corde sa cile reuertit a peccato. O see. xi. b. In funicu-

lis adam traham eos: in vinculis charitatis. d Cahatres

cū filijs. Matres: sunt bona naturalia aie: Filij: opa bona:

Uir qui generat hos filios: gratia dei. j. Cori. xv. b. Plus

Genesios

omnibus laborauit: nō ego: sed gratia dei meclū. Esa. xxv. c. Omnia opa nostra opa^o es in nob. Uel iacob: christus: q̄ nō timet sibi: sed matrib^o & filijs: quos diabolus p̄cutere nittitur quātum potest. Esa. xij. d. Suscitabo sup vos medos: q̄ non querēt argentū: nec aurū volēt: s̄ tñ sagittū: pūulos interfici-

ent: & lactantib^o vteris nō miserebūt. k Et

trāsluit vadum ia-

boch. Iacob iterp-

taf puluis: & significat

mūdi sollicitudines: q̄

oculos spūales exce-

cat: & quāto quis ma-

gis in hoc puluere sus-

tit: tanto magis exce-

cāt. De hoc puluere

dicitur Exod. viij. d. Percussit aaron vir-

ga puluerē terrę: & fa-

cti sunt ciniphēs in ho-

minibus & iumentis: q̄

mūdi sollicitudines tā

clericos (qui deberent

esse homines) q̄ laicos

(qui sunt vt iumenta

clericoruū) occupant.

Eccē. j. c. Hanc occu-

pationē pessimam de-

dit deus filijs homi-

Osee. xii. a.

Et trāductisq; omnibus que ad se pertinebāt remāsit so-

lus: Et ecce vir luctabat cū

eo v̄sq; mane. Qui cum vi-

deret q̄ eum superare non

possit: tēngit nerū femo-

ris eius: et statim emarcuit:

o Dixit ad eū: Dimitte me:

ris: sed audi verba mea atq; consilia: et dominus erit tecum:

Esto tu populo in his que ad deum pertinent. Hoc pulu-

ere trāsito iacob: id est p̄glatus vel quilibet iustus remanet

solus vacans cōtemplationi: & statim habet angelū: id est di-

uinam consolationem & luctam. Et sicut dicit Gregor^o: qui

luctat aliquādo se superiorē: aliquādo inferiore inuenit: et

cōtemplatiūs in cōtemplationis certamine modo superat

quādo aliquid de incircucripto lumine gustat: modo succū-

bit: quādo degustando iterum deficit: tunc vincit angelus:

quādo humano intellectu & intimo compēndit deus. Et

nota q̄ dicit hic: o Traductisq; omnib^o que ad se

pertinebāt remāsist sol^o: hoc est q̄ platus & q̄libet iustus

suis in tuto locatis: in cōtemplatione se abscondit. Hoc ēst

quod legit Matth. xiiij. c. q̄ refectis populis ex quinq; pa-

nibus: statim cōpulit discipulos ascendere nauiculā: & p̄ce-

dere se trans fluuiū: donec dimitteret turbam: et dimissa tur-

ba: ascendit in montē solus orare. n Letigit nerū

femoris r̄c. Post visionem angelī emarcuit nerū: quia

inspecta suauitate dulcedinis dei: marcescit in homine carna-

lis voluptas. H̄iere. xxxi. d. Postq; ostendisti mibi: percussi

femur meū. Uel nerū: fortitudo: & viri sancti debilitati in

corpore: confortant in spiritu. q̄ Corinθ. iiij. d. Licet is qui

foris est noster homo corrupcat: tamē is qui intus est reno-

uat de die in diem. o Dimitte me. Quasi victus esset

domin^o dicit: Dimitte me: q̄ sancti suis orationib^o et de-

sideriq; tenet eū: ne in peccatorib^o suā exerceat iusticiā. Esa.

lxij. c. Mō est q̄ inuocet nomē tuū: qui cōsurgat & teneat te.

* Jam em ascēdit

libri

a *Ambarū famularū.* Naturalē ordinem virtutis se-
quit: quia virtus a minoribus incipit: et gradatim ad maiora
progressit. **b** *Liam vō: qz pūs seruīs tūnoz: deinde ami-*
cabilis/ quē significat lia libera. c *Rachel.* Deinde amor
purgati animi/ quē significat rachel: q̄ interptat vidēs princi-
piū. **d** *Habeo plu-*

El. filios pon^r dat q̄ accipit; q̄

AL. filios pon^r dat q̄ accipit: q̄ accipit et nō indiget/ rapit. **g** Inueni gratiā. Per h̄ notat q̄ ille q̄ dat/ d̄z reputa/ re gratiā factā ab illo qui accipit. **b** Acci/ pe munusculum. Q̄is q̄ dat/ debet da/

Bdatū insipiētis tabe-
scere facit oclōs. Eccl.
xx.b. **D**atus insipiēt
nō erit tibi utilis: oculi
em̄ illius septēplices
sunt: **E**xigua dabit: et
multa impropabit et.
De manibus.

Querit Aug⁹. quō ausus fuit iacob in tantā caret deū: Ad h̄ dic B more p̄tural⁹ voluit ut iacob non vt isrl⁹. q
5.52.5. angel⁹: scz: si p̄ deū forcis fratris beniuletia dei. i. potentis. Sic e deum pharaonis. i. p̄ b. Sunt qui dicuntur dici q̄ vulgariter locu ysa facie tua: et ita b

Moraliter * tribus sceleribus moab: et super quattuor non conuertā. **V**i sunt quattuor dies: quibus lacarus fuit in monumento lam fe tens: Job. xi. e. Et sicut diabolus cū suis quadringentis viris venit contra virum iustū: sic christus cum suis quadringentis venit contra diabolos: qui sunt contritio cordis: confessio oris: satisfactio operis: firmū ppositū pseuerandi. **R**egl. xxv. c. Accinctus est dauid ense suo: et secuti sunt dauid quasi quadringenti viri. Et legit ibi q̄ abigail occurrit ei: blāde locuta ē: et munera obtulit. **H**ec tria similē habes hic: Jacob occurrit esau: blāde locutus est: munera obtulit. Et instruimur in hoc q̄ boni et mali: et honore et verbo et muneribus: puocandi sunt ad gratiā. **D**e primo Roma. xiiij. c. **H**onore inuicem p̄uenientes. **I**bide. xij. c. **L**ui honorē: honorē. **D**e secundo Eccl. xvij. b. **H**ōne ardore refrigerat ros: Sic et verbū meli⁹ q̄ datum. **I**tē. vi. a. eiusdē: Verbū dulce multiplicat amicos: et mitigat enimicos: et lingua eucharis in bono hoīe abūdabit. **C**ōtra qđ dam q̄ raro aut nūc blāde loquūt̄: s̄z putat v̄tūre dure loqui: **L**antl. ii. d. **V**ox tua dulcis: et facies tua decora. **D**e tertio Matth. v. g. **B**enefacite his qui vos oderunt. Eccl. xvij. c. **E**cce verbū super datum bonum: sed utrāq; cum homine iustificato. **E**t ensis dauid: verbū p̄dicationis. Eph. viij. c. **G**aleam salutis assumite: et gladiū spiritus qđ est verbū dei. **E**t dicitur verbū de gladi⁹: quia separat spiritū a carnali voluptate. **H**eb. liij. c. **T**iuus est sermo dei et efficax: et penetrabilior omni gladio ancipiti: et ptingens vsq; ad diuisionē animę ac spirit⁹. **H**oc gladio accingi debent: qui sequunt̄ dauid: id est christū.

BeneSeos

Cant. viij. c. En lectulū salomonis sexaginta fortis ambivit
ex fortissimis isrl': oēs tenentes gladios: t ad bella doctissimi:
vniuersitatisq; ensis sup femur suū. **d** Et ipse p̄grediēs.
Idem ordo qui e hic repit in christo. **P**rus ordinavit tur-
mas/qn̄ in cena instruxit discipulos ad patientiā: t hūilitatē:
et mutuū charitatem

lia cum liberis suis: et cū si-
militer adorassēt: extremi io-
seph et rachel adorauerunt.
Et ait esau: Quę nā sūt inq̄
istę turnę quas obuiam ha-
bui? Respōdit: Ut inuenirē
gratiā coram domino meo.
Et ille ait: Hābeo plurima
frater mihi sint tua tibi. Dixit
iacob: Noli ita obsecro: sed
si inueni gratiā i oculis tuis:
accipē munusculū de mani-
bus meis: Sic cīm vidi faciē
tuā: quasi videre vultū dei.
Esto mihi p̄piti: et suscipe bñ-
dictionē quā attuli tibi: et quā
donauit mihi d̄ tribuēs oia.
Uix fratre cōpellēte suscipiēs
i ait: Brādiamur s̄l eroq̄ so-
ciūtineris tui. Dixitq̄ iacob:

Joh. xij. Postea p/
gressus est trans tor-
rentē cedroni quando
dixit: Surgite eamus † Joh. 14,1.
hinc. Postea adora-
uit: qn̄ diuisus a disci-
plis seorsū ter oravit. † Mat. 26,
Postea recepit oscu- † Ibidem, 16.
lum iude. Idem ordo
debet etiā esse in pla-
to. Prilus em̄ debet se
et suos ordinare ad bel-
lū cōtra diabolū. Sic
et iacob p̄cessit: ita de-
bet et ipse p̄cedere et vi-
te eminētia et piculor̄ 2. Reg. 19,6
et ictuum sustinentia. Dester. 15,2.
Joh. x. b. Bonus pa-
stor animā suā dat p/
ouisbus suis. Deinde
debet orare p/se et pro
suis. Deinde debet p/
gredi. Joh. x. a. Pa-
stor cū proprias ques-
emisserit: ante eas va-

tur. **j.** xlii. c. **S**ed accinctus pliabit an eu. **I**mpe est bonus platus qui accinctus retrosum p cōdescensum primorū ante pugnat p bonū exemplū. **e** **L**urrēs itaq; t̄c. **D**ic pater q valet hūilitas et oīo. **H**ūiliavit se iacob et oravit p̄nus in terra: et statim esau cōmotus currit et amplexat et osculat eum. **I**ta sepe q hūilitate et orationē bonorū cōvertū malū ad gratiā. **P**roverb. xvij. b. **C**ū placuerit dñs vie hoīs: iūmicos q̄s ei couerteret ad pacē. **S**ic ecouerto cū displicer deo via hoīs puocant inimici elus ad malū. **E**sa. xliij. d. **Q**uis dedit iacob in direptionē et isrl̄ in vastationē? **M**ōne dñs cui peccauerit **f** **A**beo plurimq;. **N**otabile est h̄ plurimos cupidos et illos q libēter accipiūt munera. **E**sau mal⁹ erat et tñ qz abūdabat nolebat recipere munera iacob. **Q**uis est hodie q hoc faciat et laudabim⁹ eu: **I**mmo q amplū p̄imoniū habet insuperes pauperū sibi vēdilcare cōtedūt. **B**erñ. **R**es pauperū res ecclēsī sunt: et sacrilega eis crudelitate surripit: quicq; ecclē dispēsatores p̄ter victū sibi retinent et vestitū. **k** **S**ic em vidi faciē. **P**er h̄ instruimur q p̄ncipib⁹ et platis et maiores debem⁹ fuiire ex aio sic dñs. **C**ol. iiij. d. **O**dcūq; facit ex aio opamini sic dñs et nō hoib⁹ scientes qz a dñs recipietis retributionē hereditatis. **l** **G**radiantur. **D**ic gerit esau psonā p̄ncipū seculariū: iacob psonā platorū ecclesiæ. **D**icit ḡ esau iacob: **G**radiantur simul i pompis et phaleris: nec est q cōtradicat: **I**mmo iā cū maio: i pompa et plurib⁹ eq̄s et auribus vadūt plati ecclastici et clerici: q̄ p̄ncipes seculares q̄st nō misteriū creditū sit eis: sed magis regnū vel imperiū. **D**icit de Karolo: q̄ abstulit nepoti suo epatū: qz vidit eū cito et virilit̄ ascēdere sup equū sicut milites. **B**erñ. ad Eugeniu: **V**ides totū ecclēsū celū p dignitate feruere tuēda: dignitati daf totū sanctitati parū vel nihil: int̄ hec tu pastor: icedis cū cūdār varietate: et qd iterum faciūt oues: **H**oc q̄pē fateor: pascua sūt demonū nec hoīm. **O**see. viij. c. **F**aci⁹ est isrl̄ q̄st vas imūdū: qz ascēderūt ad assur: **I**mmo certe trāscēderūt. **P**lures em̄ equos h̄ post se vñus epus vel abbas hodie: q̄ vñus miles vel vñus comes. **T**ame ñ deut. xvij. d. dicit: **L**ū fuerit rex p̄stitut⁹ nō multiplicabit sibi equos. **E**t reddit cauſam: Ne reducat p̄lin in egyptū equitatus numero subleuat, i. ne ppter malū exemplū deducat p̄lin in confusio n̄.

Et ego sequar paulatim. Aug^o. Queris si medaciu
fratri pmiiserit? Hoc enim sicut scriptura narrat non fecit: sed eo q/
rexit itinere quod dirigebat ad suos. In forte veraci animo p/
misit: sed aliud postea cogitando delectus. **Venerat in**
seir. Glo. i. in villâ illam quam a noite suo sic dixerat. **Sa-**
lem r̄c. Dicit q acu
to accentu sonat paci/
ficam: circumflexo so/
nat consumata.

Mostis dñe r̄c.
q̄s si pl̄ in abulâ/
do fecero labora/
re r̄c. In h̄ docet p/
lati se miorib⁹ debere
prēpare: et aliqui aliquid
deponere d̄ rigore: ne
sb̄diti siue fr̄s i imita/
tione eoz deficiat: no
sufficientes ad talia.
Esa. xl. c. Sicut pa/
stor gregē suū pascet:

B in brachio suo pgre/
gabit agnos: et in sinu
suo leuabit: fetas ipse
portabit. Seneca. Id
agamus ut inuicē vi/
tam geram⁹ meliore: et
non ut p̄trariā: ne dū
aliquos emēdere vo/
lumus fugere faciam⁹ a nobis. **Sicut**

Videro paruulos meos posse. Hoc est cōtra illos: q̄ numis graues
penitentias iniungit. Matth. xxiiij. a. Locut⁹ est iesus ad tur/
bas et ad discipulos suos: dices: Sup cathedrā moysi sedēt
scribe et pharisei: oia ergo quecūq; dixerint vobis: feruare et
facite: fin̄ ho opa eoz nolite facere: dicūt enī et nō faciūt: alli/
gant aut̄ onera graua et importabillia: et ponūt ea i humeros
hominiū: digit⁹ aut̄ suo nolūt ea mouere. Job. xij. f. dicit dñs
apostolis: Soluite illum et sūnite abierte. i. lolumēt: taliē penitē
tiam iniungit quā possit portare. **G**alte socij. Ita fac
diabol⁹: si p̄t fac̄ hoiez peccare p se: si nō p̄t suggestit pra/
eam societate: vt q̄ illam corrūpat paulisper. P̄s. Lū sancto
sc̄tus eris r̄c. i. Cor. xv. d. Corruunt mores bonos collo/
quia praua. Sei. Landido et innocēti socio: malign⁹ maliciā
suā applicat. **Expositio La. XXXIII.**

Regula. **E**gressa ē aut̄ dīna. Hoc est p̄ priū mulierū curio/
sas ee. Sup. ij. b. Eua vidit lignū et gustauit. Egres/
sa ē tabernaculo p̄s: vt emeret ornamenti mulier̄ puicialiū.
Egresso aut̄ emor
gystice. **E**gressa est aut̄ dīna. Egressa dīna
sūt regula. vt videret mulieres regiōis illi⁹: ē aia siue mēs: q̄
sua negligē studia: actiōes alienas curās: et p̄ priū ordinē eua
gat. Quā siche p̄nceps ēre. i. diabol⁹ iuētā i cur⁹ exteriorib⁹
op̄sumit et corrūpit. Tel sic: Dīna interpt̄ta causa vel iudici
um. Dīna iḡs egressa: vt videat mulieres: sīḡt illos q̄ cauſa
p̄sia derelicta: alioz facta iudicādo emolūt. Cōtra istos dī
Matth. viij. a. Nolite iudicare: et nō iudicabim⁹. Roma. ij. a.
Inexcusabil̄ es o bo ois: q̄ iudicas: In q̄ alii iudicas: teip/
sum p̄dēnas. Itē Roma. xij. a. Tu q̄s es q̄ iudicas alienū
seruū: Dño suo stat aut̄ cadit. Exemplū est egrediēti a seipso:
S. ij. b. Egressus est abel cum Cain in agrū: et occisus est. ij.
Reg. ij. f. dixit salomon ad semeti: Quocunq; die egressus
fueris/huc atq; illuc: scito te moritū: et q̄ exiuit mortu⁹ ē.
Est egressus multiplex. Egressus dei: egressus christi: eges/
sus āgeli: egressus hois: egressus demōis. Egressus dei du/
plex: Per miracula. P̄s. De cū egrediēti corā p̄plo tuo/tra
43. a. 59. mota ē. Per humana operationē. P̄s. No egrediēti de ī vir/
tutib⁹ nr̄is. Egressus christi triplex. Eternitas. Dīcheq. v. a.
Dīcheq. v. a. Egressus ei⁹ ab iūtio a dieb⁹ ētūtai. L̄ pal nativitat̄. Di/
vī. v. a. Ex te enī exiet dux r̄c. Egressus mortis. P̄s. Et

XXXIII

dīs/dīs ext̄ morti. Similis egressus āgeli triplex. Ad vindictā
exercēdā. Apoc. xiiij. d. Al⁹ angel⁹ exiit d̄ tēplo: q̄ habe/
bat p̄tē sup aquā et ignē. Ad ducatū p̄bēdū. Tob. xi. c. dī/
xit raphael: Hūc misit me dīs vt curarē te: et sarā v̄xorē filij
tui a dēmonio libarē. Ad certificādū. Dani. ix. f. dixit gabriel
danieli: Egressus suū
vt docerē te: et intelligēres. Egressus hois
triplex. Egressus a vi/
tūs. P̄s. In exitu is/
rael de egypto. Egres/
sus a mūdo. Ioh. i. l.
b. Exiit d̄ medio ba/
bylonis. Sup. xij. a.
Egredere d̄ terra tua
r̄c. Egressus ad p̄di/
cationē. Matth. xij.
a. Exiit qui seminat.
Itē egressus dēmōis
triplex. Ad puniēdū.
Job. ij. b. Egressus sa/
than a facie dñi p̄cul/
sit iob. Ad decipien/
dū. Apoc. xx. c. Lū
p̄sumati fuerint mille
āni solueſathanas: et
exit seducere gētes.
Ad preceptū domi/
ni implēdū. Matth. c. i. ante fi/
vij. d. Si ejc̄is nos/
mitte nos in porcos. At ille: Itē. Et excēt abierūt in por/
cos. Egressus dei ad protectionem. Eccl. i. j. a. Cōfitebor tibi
dñe: qm̄ adiutor et p̄tector fac̄ es mihi. Egressus christi ad
redēptionē. Esa. lxij. a. Sp̄s dñi sup me: eo q̄ vñxerit me/
ad annūciādū māsuet̄ misit me: vt mederer p̄ritos corde: et
p̄dicare captiuis indulgētā siue redēptionē. Itē notandū q̄
bō egredit̄ a seipso tripliciter. Per curiositatem. Hic egressus
sīḡt̄ ē p̄ egressum dīnē. Sc̄do p̄ cupiditatē: Hic egressus
sīḡt̄ ē p̄ egressus semeti. Tertio p̄ nimia credulitatē: Hic sīḡ/
tus est p̄ egressum abel cū cain fratre suo: cui credit̄ dicēti:
Egrediam̄ in agrū. Cant. i. j. c. Si ignoras te o pulcherrima
mulierū: egredere p̄ greges sodaliū tuor̄. b. **M**ulieres
regiōis. Huc sūt regiones. f. regio mūdi: et regio paradisi.
Stulti egrediūt̄ ad videndū mulieres regionis mūdi: et id
corrūpunt a diabolo: vt dīna. S. sapiētes egrediūt̄ ad vi/
dendū et imitandū mulieres regionis celestis. Gloriosū enim
est et vñle cogitare frequēt̄ qualit̄ sancti p̄uersati sunt i mū/
do: et in q̄ta gloria modo sūt p̄ modica penitētia. Job. v. a.
Ad aliquē sc̄tō p̄uertere. Etia ad ipsum dñs sc̄tō p̄siderā/
dū egrediēt̄: vt sicut ille ambulauit et nos similis ambu/
lemus. Cant. iiij. d. Egredim̄ filie sion: et videte regem salo/
monē in diademate: q̄ coronauit eū mater sua. **Q**uam
cū vidiſſet r̄c. Ecce q̄tūz nocet visus: q̄ solo vilu capitū
bō. q. Regl. xi. a. Vidiit rex muliere se lauant̄. Et sequit̄ q̄
ex hoc fecit adulteriū et homicidiū. Job. d̄r. Eccl. ix. b. Auer/
te faciē tuā a muliere comp̄ta: et ne circūspicias sp̄em alienā:
ap̄ speciez mulieris multi pierūt. Sichem interpt̄ hume/
rus: et sīḡt̄ diuites hui⁹ mūdi: q̄ absq; villa p̄solatiōe sp̄uali la/
borant in diuitiis acq̄redit̄: q̄ maxime auertit̄ hoīem a deo.
Eccl. x. c. Labor stultor̄ affliget eos: q̄ nesciūt in vñbē p̄ge/
re. Sichimite iḡs sunt diuites hui⁹ mūdi: Et vt dicit Jose/
phus: ipsi faciebāt solēnitatē nesciētes se in primo moritu/
ros. Job. xij. b. Dūcūt in bonis dies suos et in p̄ucto ad in/
fernā descendūt. Esa. xij. d. dicunt: Comedam⁹ et bibamus
cras enī moriem̄. Dīna iḡs egressa ad videndū solēnia sichi/
mitarū: oppresa ē et corrupta. Et mlt̄ nimis attēdetes festi/
tates diuitū: p̄ cupiditatē aut̄ inuidiā perierūt. Eccl. xxij.
a. Quasi q̄ app̄hēdit vñbrā et p̄seq̄ ventū: sic et q̄ intēdit ad
vīsa mēdacia. Boni nō egrediūt̄ ad p̄pōs sc̄lāres: et absco/
dūt. Prover. xxviij. d. Lū surrexerint ip̄j abscōdēt hoies.

b. **O**is egressus:

Libri

b Egresso autem emor: de viba. **k** Irati sunt valde: quia innotuerat eis rapi' soror. **l** Sedare. Isa. lvii. a. Perit iustus: et non est qui recognitus in corde suo. **m** In iusti. i. iusti. q. Regl. xij. c. Noli frater mihi noli opprimere me: neque enim hoc fas est in israel.

Moralit * Ois egressus/ois ostentatio sui/ex iugratis sui
ar. team puenit:q; si hō bñ cognosceret se:nunq; ex se curiose extret. **L**at. 2. Regl. 13. c. j. c. Si iugras te tē. i. iugratis ē si egredier. Ber. Coties pegri nat psideratio m̄a: q; tiē ad hec iferiora deflectis: siue ituēda ad noticiā: siue appetēda ad viss. p officio disponente. Ecce duplex est egressus: et qlibet pīculosus: s marie nouicij pīculosus ē ois egressus: q; cito ledūt. Job. xv. d. Lēdef qī vinea ī p flore botti ei'. **a** Princeps Job. xiiij. d. Venit pīceps mūdi hui' t ī me nō habet qcōb. **b** Adam auti' t rapuit t dormiuit. Tria dicit q; facit diabolus aīē peccatrici. Primo amat. i. amabilē se osidit ī sugestioē delectabili. Scđo rapit ī pīcensu. Terto: dormit ī operis executioē. Sup. ij. b. Aedit mulier lignū q; ē pulchrū vīsu: t suave ad gustandum: tetigit t comedit. Isa. xxvij. a. Erat flos decidēs gīs exultatio ī ei': q; ē sup vītice pinguius: qī tēporaneū anī maturitatē autūni: qd cuius asperxerit vīdes: statim ut manu tenuerit: deuorabit illud. Flos ē nouit' simplex: quē videt diabolus: qī suggesterit ei qd delectabile ē: manu tener: qī ille pīsent: deuorat: qī op' pīpetrat. Diabolus enim qī ferula delicata libenē comedit nouitios. Simile factum huic habet. Judith. x. d. vbi legi: q; egressa ē iudith: quā vt vīdit holofernes: cap' ē amore ei': s nō corrupit eā: q; pīus clausa fuit ī cubiculo suo: t se pauerat: ī oīone pīstēs. **c** Opprimēs. Instas tēptatio diaboli: vīletia appella. **S**ic in fine Luc. instātia pīcū duopī disciploꝝ: dī coactio: Nulli enī pōt diabolus inferre vīletiā ad peccātū: nisi pīs velit hō. **V**n dicūt demōes ad aīaz: Incuruare vt trāscam': Isa. l. g. d. **l** Oglutinata. q. Regl. xij. c. habet. **T**riū. Amor ex q; opprelit thamar: statī abiecit eāz. Et qd hīnī q; diabolus aīaz pīstupratā abīcīt: qī. s. facit eāz recogscere pīctū suū. Et hīfacī nō vt dimittat: s vt absōbeat ampliori trīsticīa. **H**ie. re. xxx. c. Oīs amatores tui oblitū sūt tui: tecū nō grēt. Aliqñ enī aīaz violatā souet: t nutrit blādītūs t delītūs: nec vult vt vīq; recognitus ē pīctō suo. Et dī hīhabet hī exēplū et. Osee. v. b. Nō dabūt cogitatioēs sualē: vt reuertant ad dīz: spūs enī fornicatioē ī medio eoz ē. **e** Trīstēq; blādītūs delīnūt. **H**oc sūmōpe curat diabolus: vt salubrē trīsticīa amo/ueat ab aīa peccatrice. De q; dī. i. Corl. vij. c. Quē finē deū trīsticīa ē: pīgnitētā ī salutē stabile opaf. **H**āc trīsticīa nititur amouere: Et hoc multiplicē: sīc innuit Greg. Qīq; facit attendere alioꝝ grauiora pīctā: vt vel nullū vel parū appareat ei pīctū suū. Inde venit temeraria peccātīi audacitas. Qīq; facit attēdere pīgnitētē acerbitatē: et ide orīt diffidētia pītēdi. Aliqñ facit cogitare de multitudine misericōdī dei: et inde venit fossa spēs venīt. Aliqñ facit pīstiderare iuuentutē peccātū/ dīcēs: Hī poterī adhuc pīgnitēre: qī eris senex: t inde exit stulta securitas. **H**i sūt qītuoꝝ portatores defuncti: Luc. vij. c. **f** Accipe ināt mīhi puellā hanc. **H**oc est q; diabolus qītū pōt associat adiutores ad impūgēdā aīaz in pīctū: Ecō/verso facit chīst: socios qīrit ad querendas a pīctō. Judicel. xiiij. a. dīcti sanson. i. chīst: Accipite mīhi vītō ē filiabus phīlistīnoꝝ. i. pīertite aīaz a pīctō: vt fiat mīhi sponsa. Job. xxx. d. Delōge pītēplaf ecā: vīcungū fuerit cadauer/ adest stati. **g** Jacob. tē. siluit. **H**oc ē q; dīs vīssimulat pīctā: donec pastores. i. pīlati de facto aduertūt: Et si tunc pīlati nō

Geneseos

corrigūt: acītī adauertit ī ipsos pīlatos. **E**ro. xxx. d. dītī dīs moysi: Descende/peccauit pīlīs tu'. Et qd fecī mōyses: Stat pīlī apud deū: et pī deo ē pīlī. **H**oc ē pīlī mo/re argi deberēt hī oculos ante t retro. Apoc. iiij. c. **B**alia habebāt oculos anī et retro. **N**ume. xxv. a. **F**ornicat' ē pīlī cū fi liabus moab: dītī dīs ad moyesen: **L**olle cūctos pīncipes / et suspende eos ē solem in patibulis: vt auer/tatur furor mē ab israel. **I**bi Glo. **H**oc si hoīes attēderēt pīla tōes nō ambīret. **b**

Egresso autē emor. Emor diabolus: Si/chez fili' ei': hēren', abicioſus: q; sur duo fili' diaboli specialit p imitationē. Sap. iiiij. b. Ex intīqs oēs fili' q; nascent: testes sur nequie aduersus parētes interrogatiōe sua. De heretico specia/lit dī Job. viij. f. Qui loqīt medaciū: ex pīrīs loqīt: q; mē/dax ē t pī ei'. De abicioſo specialit Isa. xiiij. d. Ascēdā ī cīlū t simīl' ero altissimo. **l** Ecce fili' i. pīlati q; ē agro actiōi ad domū pītēplatōis: post pastū ouīū reuertūt. Sap. viij. c. **In** mīltitudine bon' videbor: t ī bello forl. Ecce pīlat' ī agro cū grege: Intrās ī domū pīcescā cū illa / Ecce pīlat' solus in domo. Prover. xiiij. d. Prepa forl. op' tūsi: t diligent exerce agrū tū: t postea edifices domū tuā. Job. xvij. f. Exiū a pīe et veni ī mūdū: itēq; relinq' mūdū t vado ad pīez. Sic debet facere pīlat': pī debet eē cū pīe pītēplatiōe: postea exere ī mūdū pī eruditōe: deinde redire ad pīez. Itē pītēplatiōe: **I**bi enī haurit: qd ī pīdicatiōe effūdit: vt dīc Greg. su per Isa. vij. b. Haurit laqīs ī gaudio ē fontib' saluatori. Ecce haurit' ī pītēplatiōe: Et dīcēt ī illa die: pīfīmī dīo. Ecce effūsio ī pīdicatiōe. Et nota q; fili' iacob recedētes de agro/curā sollicitudinē inueniūt ī domo. **H**oc ē pīlī pīlati t exteri' et interi' inueniūt materiā sollicitudis. q. Corl. xij. f. Pīfīlla q; extīsec' sūt instātia mea q;tidiana: sollicitudo oīm ecclī/rū. **k** **J**rati sūt. **H**oc ē pīlī dīc apls: Quis infirmat/ et ego no infirmor: Quis scādalicat/ t ego no vīor: Motad' est ordo. Primo dīc apls: Quis infirmat/ t ego no infirmor: Ecce cōpassio pītōl. Et postea: Quis scādalicat/ t ego no vīor: Ecce correctiōis cel': q; debet seq' cōpassiōne. **M**ā compassiō sine celo correctiōis remissū facit pīlatū: et cel' sine cō/passiōne/seq' uīez. **H**ūc ordinē ī suauēt fili' iacob. **U**nī auditō b pīe ait: Turbast' me. q. d. Turbast' ordinē pīlatōz. i. Regl. xxx. a. legi: q; dāvid t vīt ei': īuēta destruciōe sīcelech/ si/uerūt donec desiccārēt ī eis lachrymē: et post insecuri sunt hostes vīq; ad mortē: et sic reduixerunt pīdā. Luc. xix. f. **G**īdes iūs ciuitatē/ flewit sup illā: t post ingressus ī tēplū/cepit ejēcere vēdētes t emētes ī illo. **n** Locut'. Emor: interptātur amaricas siue loquax: et siq; aduocatos/ q; pīueniūt ī cir/cūueniūt pīlatū: vt fili' suā. i. ecclīaz vel pībēdam det filio vel nepoti vel sibi ī pītēplū. Et mītēmī: q; nō pīuāē ē pīcubinā qīrūt: q; nō fructū ē lucru ibi qīrūt. **U**nī tales dīc pītē adulteri: De qī dīc Aug'. sup illud: Nō adulteratēs verbū dei. q. Corl. ij. d. Adulteri nō curāt filios generare: ē trāistoriā delectationē explere. **D**ān. xij. f. Semē chanaan ī iuda: spe/cies decepit te: t pīcupiscētā subuertit cor tuū: q; id qd sup ē scī spūale: ponit inferī: t ecōuerſo. Super illud Ecē. xlj. c. **O**ī hoī nōlī intēdere ī specie: Dīc Glo. Impudic' oīl' / pul/charitōne aīē nō nouit pīstiderare: ē corporz. **S**ic pulchritudo corporis ī duob' pīsist: vt dīc Aug'. in debita. f. ordinatiōe mēbroꝝ / vīuido colore: ita t pulchritudo animē ī duob' ē: in debita ordinatiōe virtutū: que sunt quasi mēbra animē: et bona conuersatione: que est color per quem cognoscit anima. interius. Ecē. xix. d. Ab occurru faciei cognoscit sensatus.

* Jūgam' vīcīsum pītēplū

Gb **Terra in p̄tāte.** Largus est diabolus: p̄mittit terram/ quā menū se h̄ie in p̄tāte sua. **Luc.** iii. a. Idēc in p̄tāte mea/ sūt e cui volo do ea. **c Negociamī.** Dali negociant et/ possidēt terrā: s̄ n̄ exerceat eā. Implicat enī se terrenis nego/ cūs: t̄ iō v̄t̄l̄ t̄ spinis plena est terra eōp̄. Prover. xxiiij.d.

Per agrū hōis pigri:

e ḡ vineam viri stulti

trāsui: t̄ ecce totū re/

pleuerat v̄t̄cē: i. curē

pūgitūs t̄ sollicitudi/

nes. **Ela.** xvij. d. Ju/

sticā nō fecim⁹ i tra: t̄

iō nō cecidēt hitato/

res ei⁹. Idē hitatores

et v̄t̄cē. Boni econ/

uerso terraz possidēt.

Mattb. v. a. H̄ti mi/

tes qm̄ ip̄ possidebūt

trā. Et exerceat laborā

do. ii. **Timoth.** ii. a.

Labora s̄c̄ bon⁹ miles

christi. **Sz** n̄ negociā/

tur: q̄ negocij⁹ frenis

nō se implicat. ii. **Ti/**

moth. ii. a. Nemo mi/

lias deo implicat se s̄c/

ularib⁹ negocij⁹. o

Date mibi puel/

la. **Sup.** viii. d. Da/

m̄ aias: cetera tolle t̄/

bi. **c** **Sequietes ob/**

stuprū. ii. **Lor.** xij.

e. **L**ū cēz astur⁹ dolo/

vos c̄pi. f **Non**

possumus facere.

Bon⁹ pastor vel plā/

tus filia suā. i. ecclesiā

vel p̄bēdā incircūci/o

dare nō p̄t̄. g **Et**

neſarī. **Deut.** vii.

a. **N**ō sociabis cū eis

p̄iugia. Ita ipsi dice/

bā: s̄ mala inuictiōe: t̄

s̄ in dolo. b **Pla/**

cuit oblatio. **Int.**

iiii. **W**inistri sathanē

s̄c̄ p̄ncipes eōp̄ trāſi/

gurāt se i m̄istro s̄u/

sticē: vt decipiāt aias

sua sup̄stitionē. ii. **Lor.**

xj. c. **A**ngelus satha/

ne c̄. **W**iere. xii. b.

Wissinal plorās dicebat: Uenite ad godoliā: et i medio ciu/

tāt̄ occidit eos. **i** **C**liri isti pacifici sūt. **W**iero⁹. Tbi se/

ptuagita interptati s̄ pacificos: aq̄la trāſtulit p̄sumatos atq̄

prefectos. In hebreo legiſ salamim: ex q̄ apparet illud ēē ver/

q̄d ſup̄ de ſalē legim⁹. **k** **Quod differt.** i. p̄t̄ q̄d differ/

tur. **l** **A**ffensi sūt oēs t̄c. **Aug.** Pauloante iacob lo/

quēs cū eſau filios ſuos infantes eſſe significabat: q̄ri p̄t̄ q̄

m̄ poterāt tātā ſtrāgē facere: q̄uis illis i circūciōis dolore

p̄ſtitut⁹. **S** intelligēdū ē diu habitasse iacob: donec filia ei⁹

grādīo: q̄go fieret: t̄ fili⁹ iuuenes. **S**criptū eſt enī: Et habita/

uit iū populū: emiqt̄ partē agri: in q̄ fixerat tabnacula a fi/

lijs emor p̄t̄ ſiſhem centū agnis: t̄ erecto ibi altari ſuocauit

ſup̄ illud fortifimū deū iſrael: Egressa eſt autem dina filia lię

vt videret mulieres regionis illius t̄c. Apparet ergo his ver/

bis non tranſeūtem ibi mansisse iacob: ſagrū emiſſe: t̄ ta/

bemaculū t̄ arā p̄ſtituisse: t̄ ſic diutius habitasse. Filia ſo ei⁹

us cum iam amicas h̄ie posset: p̄dſcere voluisse filias ciuū

loci: et ita factā eſſe, p̄ illa depopulationem t̄ deſtationem.

XXXIII

m **S**ymeon et leui. Symeon petrus: leui paul⁹ q̄ addit̄ eſt n̄ero aploz: tertio die irruerūt i circūciōis. i. clamātes nō valere circūciōne. Prima dies ab abraaz v̄sq̄ ad moyſen: ſcda v̄sq̄ ad christū: tertia tempus gratiē. Et clamat paulus Gal. v. a. Si circūcidimini: ch̄iſt̄ nihil vobis p̄derit. Ep̄b.

ij. b. Videlte circūciōne.

Tertia die fu

it dolor grauissimus:

quia prius circūciō

tm̄ ledebat carnē: tem

pore gratiē/carnem t̄

animaz. **n** **Conſi/**

derter. Multitudo

etenī non parua erat

cuſ iacob plurimū di

tato: ſed fili⁹ eius in h̄

facto noian⁹ quaſ p̄n

cipes t̄ auctores. o

Quibus egressis.

Faciūt̄ t̄ hoc p̄ ſe faci

nus eſt: q̄d etiam ia/

cob diſplicuit: ſed i ec

clesia p̄phetia fuit. p

Duxit captiuas.

Maiores occidūt: et

paruulos reſeruat: q̄

maiores h̄ereticos ec

clesia potestatib⁹ ſecu

larib⁹ cōburēdos tra

dit: quia poſſent aliq̄s

corrumpe: t̄ paruulos

reſeruat corrigendos

et erudiēdos. **Lant.**

ij. d. Capite nob̄ yul/

peculas paruulas. q

Turbasti me. Hoc

eft q̄ celus imodera

tus aliquando nocet.

Verū. Mo/

* a **G**ūgam⁹ vi **M**oraliter

cissum ſnubia. Ita

diabolus: q̄ uno

corrupto p̄ p̄t̄ ſe

ſiue fiduciaz h̄i alios

corrūpedi Job. xl. c.

Ablō: bebit ſluui et

non intrabili: t̄ habet

fiduciaz q̄ influat ior/

danis in os ei⁹. Filio

emor dat filia suā vro

rem: qui ſuggestioni

diaboli p̄b̄et affen/

sum: Cōſensus enim matrimoniuſ facit. Qd matrimoniuſ p̄

hibitum eſt Deut. vii. a. vbi dicitur: Mon sociabis cum eis

coniugia: filiam tuam non dabis filio eius; nec filiam illi⁹ ac-

cipies filio tuo. Filiam ſuam dat filio diaboli: qui male ſug/

gationis motui p̄b̄et conſenſum. Filiam ſo eius dat filio

ſuo: qui prauam intentionē adhibet operi ſuo: vel certe q̄ de

ſuo opere gloriatur. Oſee. ix. c. Ephraim deducet ad interfe/

ctiones filios. Vel per emor t̄ ſiſhem intelligunt hypocrite:

qui circūcidunt ſe opere t̄ verbo: vt poſſint habere filiam ia/

cob in vrorem: id ē ecclēſiam vel p̄b̄enda. S̄ circūciōi ter/

tio die interficiunt. Primo dies circūciōi opatiōis: ſecundū

circūciōi locutiōis: tertio dies circūciōi cordis. Primo t̄ ſcō die

vnuūt̄ hypocrite: h̄i enī circūcidūt opa t̄ ſba ſuā/ vt boni t̄

ſeti apparet: ſi i tertio die mortui ſūt: q̄ ſi ſi ūt̄ i corde iſcircūci/

ſi ſunt: Et talib⁹ ſepe dant p̄b̄ati ecclēſias vel p̄b̄endas: nec

ſolū h̄i ſi: ſed i circūciōi corpe. i. apte malis. Ezech. xliiij.b.

Sufficiat vob̄ ſcelera v̄ia dom⁹ iſrl̄: eo q̄ induciſ filios alie/

nos incircūciōi corde et carne: vi ſint i ſanctuario meo.

b 2

Libri

Gerisi. Moversint prelati infirmarū animarū curam sibi creditam non pomparam: imo si in cōtumelias et quertia aliquā p̄lati pruperūt: p̄tra aīē phrenesim: nō vindictā exerceat s̄ me dicinā. **a** **M**os pauci sum⁹ r̄c. Aug⁹. Hoc dīc: q̄ plurimū bella poterāt p̄surgere: non q̄ multo pauciores h̄et q̄ possent expugnati ciuitatis sufficere b

Munquid vt scorto abuti r̄c. Aug⁹. Zelus filiorum iacob in vltione sororis/moraliter cōmonet pastores/fidelium curam habere animarū sibi cōmissarū: ne violenter corporali delicto/aut fornicatione spiritali quis lapsus fuerit eis resistat: sed vleisci debet disciplinae ense inobedientiā: et excōmunicatiōis gladio feriant stupratozēne impunitis evadat. **M**unquid vt scorto r̄c. q̄si dicant prelati: **D**āna alia dissimulare valeat: s̄ stuprū sororis. i. fidelis aīē nō possumus sustinere. ij. Regl. xiiij. f. Absalon frēm p̄p̄rū occidit ob stuprū sororis. Bern. Si christ⁹ p̄p̄rū sanguinez dedit in p̄ciū aiarū: nunqđ ḡuioz̄ p̄secutionē sustiner ab eo q̄ vel prava suggestiōe/vel p̄niciē exēplo/vel scandali occasiōne auertit ab eo animas/quas redemit: q̄ a iudeo qui sanguinem suū fudit.

A fecistis chanançis et p̄herec̄is hitatorib⁹ frē hui⁹. Nōs pauci sum⁹: illi p̄gregati p̄ciū tūt me: et delebor ego et dominus mea. R̄fideſt: **M**unquid vt scorto abuti debuere soro re nostra? **C. XXXV**

T Mterea locut⁹ ē dñs ad iacob: Surge et ascēde berthel/et habita ibi: fac̄q̄ altare deo qui apparuit tibi quando fugie-

Genesios

militate christi p̄solidat i corde suo. Altare de lapidib⁹ impolit facit: q̄ ad imitationē sc̄tō p̄opa bona facit: Et ita virūg altare necessarium ē: q̄ sine fide impossibile est placere deo: Heb. xi. a. Et fides sine opib⁹ mortua est: Iaco. ii. d. Exempla sc̄tō sūt q̄si strues liḡp̄ sup quā religat isaac dñs imolādus. 3. xxij. b. Et nota: iacob fugiēti a facie esau frē tuū. Jacob vō zuocata om̄i domo sua/ ait: s̄ Abijscite deos alienos q̄ in medio vñ sūt: et mūdāmūn: i ac mutate vēstimenta vestra. k Sūrgite et ascēdam⁹ i bethel: vt faciamus ibi altare domino q̄ui exaudiuit me in die tribulationis mee: et fuit socius itineris mei. Dēderunt ergo ei om̄es deos alienos q̄s habebant: et iāures

bas esau frē tuū. Jacob vō zuocata om̄i domo sua/ ait: s̄ Abijscite deos alienos q̄ in medio vñ sūt: et mūdāmūn: i ac mutate vēstimenta vestra. k Sūrgite et ascēdam⁹ i bethel: vt faciamus ibi altare domino q̄ui exaudiuit me in die tribulationis mee: et fuit socius itineris mei. Dēderunt ergo ei om̄es deos alienos q̄s habebant: et iāures debet suos subditos zuocare ad bonū. Mu. x. a. dicit dñs ad moysen: Fac tibi duas tubas argēteas: qb⁹ zuocare possis mūtitudinē q̄si mouēda sūt castra. Prima tuba ē s̄bū p̄dicatiois. Sc̄da ē exēplū boni opis. Si alta desit/ni zuocat p̄p̄s s̄ vocat. Christ⁹ vtrāq̄ tubā habuit. Actl. i. a. C̄git iesus facere et vocere. g Abijscite deos. Sic legit. ij. Cor. vi. d. nō est p̄sensus tēplo dei cū idolis. Jō iacob. i. p̄lat⁹ volēt⁹ ascēdere i bethel. i. i domū dei dicit: Abijscite deos alienos q̄ in medio vñ sūt. i. p̄cā de corde q̄d est in medio: Sc̄m q̄ d̄ Bichez. vi. d. Humiliatio tua in medio tui. j. Regl. viij. a. Auferete deos alienos d̄ medio vñ: baalim et asta roth. Baalim interptaf̄ lugiores vñ deuoratores: et sīt supbiā vel auariciā: q̄ oīa deuorat. Astaroth/interptaf̄ ouille: et sīt gulā vel lutoriā: In ouilli enī sūt p̄sepia et stercora. Hec idola abijsicēda sunt p̄p̄ duo. Primo q̄z p̄dōrosa sunt: et cū eis nō p̄t ascēdi. Esa. xlvi. a. Lōfract⁹ ē bel: p̄tritus ē nabo: fracta sūt simulacra eoz bestiāz et iūmēt̄: onera via q̄ui p̄dōre v̄sq̄ ad lassitudinē p̄tabuerūt. Itē q̄z nō decet: vt i domo dei sūt idola supbile vel auaricie vel luxurie. Soph. j. b. Visitabo sup oēm qui arrogant ingredit̄ in die illa super limen: q̄ cōplēt domū dñi iniqtate et dolo: Ecce d̄ duob⁹ idolis. i. d̄ subgia et auaricia. Et post: Visitabo sup viros defētros i seculis suis: Ecce de tertio idolo. i. de luxuria. Hec sūt tria idola q̄ fec salomon v̄xib⁹ suis. ij. Regl. xj. b. p̄p̄ q̄d d̄ ibidē: Istr⁹ ē dñs salomonis/ eo q̄ auersa eēt mēs ei⁹ a dñs Istr̄: et dixit ei: Istrūpēs scindā regnū tuū. De his d̄ Osee. ij. a. Auferat fornicatiōes suas et adulteria de medio v̄berū suo rū. Esa. j. e. Auferete malū cogitationū v̄tarū ab oculis meis: q̄scite agere puerse: discite bñfacere/ gr̄ite iudiciū. Esa. ij. d. In die illa p̄iūcet hō idola argēti sui et simulacra auri q̄ fecerat sibi. b Abūdāmū ac mutate. Duo dīc q̄ sūt necessaria. Abūdācia intus i corde q̄ fit p̄ p̄tritionē: et mutatio morū exteri⁹ q̄ fit p̄ honestā p̄uersationē. Moysen enī vēstimenta sūt interioris hoīs. Eēs. ix. b. d̄ de his vēstiment̄. Q̄i tpe vēstimenta tua sūt candida. Apocl. xv. c. Htūs q̄ custodit vēstimenta sua/ne nud⁹ abulet. Hoc ē q̄d d̄ Eph. iii. e. Deponite vos fm̄ p̄stīnā p̄uersationē veterē hoīez. Eeo. xix. b. Sc̄ifica illos hodie et cras: lauēt̄ vēstimenta sua. Sc̄ifica hodie p̄ p̄tritionē: et cras p̄ p̄fessionē: et lauēt̄ vēstimenta p̄ satiſfactionē. k Sūrgite et ascēdam⁹. Esa. ij. a. Uēite ascēdam⁹ ad montē dei iacob. l Qui exaudiuit r̄c. et socius. Duo bñficia fac nob dñs: q̄ recolit h̄ iacob: et vult dñs quēl bet recognoscere. s. q̄ liberat a malo: et q̄fuat i bono. Usi et hec duo imp̄rogat dñs q̄busdā Hiere. ij. b. Mō dixerūt vbi est dñs: q̄ ascēdere nos seē de terra egypti. Ecce liberatio: Et q̄ traduxit nos p̄ desertū. Ecce societas. m Dēderūt ḡ el oēs deos r̄c. et iāures. Dāre deos et iāures: hoc ē oīa *

* p̄cā p̄fiteri: et

Moraliter c Mterea locut⁹ ē dñs ad iacob. Jacob. i. p̄lat⁹/turbatur in sīchē. i. in cura pastorali. Sīchē interptaf̄ laborē vel humerū. i. patiētā: in qb⁹ p̄lat⁹ debet exercere se: non enī ad delicias et requiē vocatus est: s̄ ad labore et patiētām. j. L̄i moth. ij. a. Qui ep̄atum desiderat: bonū opus desiderat: ita solebat eē. S̄ mō veri⁹ d̄: Qui ep̄atum desiderat: malū opus desiderat. Actl. ix. c. Ego osīdā ei/ q̄ta op̄oz̄ eum pati p̄ noīe meo: Ita d̄: d̄ paulo p̄ el⁹ electionē. Hoc aut̄ q̄ iacob turbar⁹ ē sup stupro filiē et sup nimio celo filiōz: sīt q̄ p̄lat⁹ sollicitus debet eē: nō solū sup malī vt redeat: s̄ etiā sup bonis/

Roma. 12. a ne nimis p̄cedat: et irrōnable fiat obsequiū eoz. Malis igit̄ correctionē: et neophytīl nimis ardēt̄ rep̄ssione debet adhibere p̄lat⁹. Invitatis patrū dixit qdā patrū: Si videri iūvē nē ascēdetē in celū: tene pedes ei⁹ et p̄jice i terrā: q̄z nō expēdit ei sic. j. Pet. iiij. c. Charissimi: nolite p̄egrinari in feruore/q̄ ad temptationē yobis sit: q̄si noui vob aliqd p̄tingat.

P̄E. 12.1 vt i spe ill⁹ oēs tribulatiōes sustineat/dices cū dāvid: Letat̄ suz i his q̄ dīcta sūt milbi: in domū dñi ibim⁹ r̄c. Jō dīc apls Roma. v. a. In fide stām⁹ et gloriam⁹ in spe glorię filiōz dei: nō solū aut̄ s̄ et gloriam⁹ in tribulatiōib⁹. Tertia ē p̄t p̄tēlationē. Phil. ij. d. Cōuerlatio nra i cēllis ē. e Fac̄q̄ alta re. Eeo. xx. d. p̄cip̄is altare fieri d̄ terra. Deut. xxvij. a. p̄ci p̄f altare fieri d̄ lapidib⁹ i formib⁹ et ipolit. Terra hūilitas christi: lapides/ sc̄i p̄f. Altare fac̄ d̄ terra dñi/q̄ fidē de bu-

Sed intelligendū est philateria fuisse deorum alienorū. Ip-
si ornabant idola sua: auro & argento. **Ezech. xvij. b.** Tuliſti
aurum & argentum: que dedi tibi: & fecisti imagines masculi-
nas. **Osee. vi. b.** Argentū multiplicauit eis & aurū: que fecerunt
baal. **a Subter terebinthū.** Terebinthus est quedam
species quercus ni-

gr. Tradunt quidaꝝ

q̄ dauid tulit eam in

Alte bierusalem: et confla-

uit in materiam tem-

pli edificādi. **d Ter-**

rōz dei. Interf. Im-

missus a deo promis-

sa sua in iacob: & filiis

eius tuebarur. **e**

Glenit igit̄ iacob

luçan que est i ter-

ra chanaan cog-

nomento bethel.

Aug. Notandum est

tria nomina huius ci-

uitatis esse cōmemo-

ratā: Nam qđ prius

vocata est: cum illuc

venisset iacob perges

in mesopotamiam: et

bethel: qđ ipse iacob

imposuit: et luçā. Nec mirum: multis enim clivatibus & flu-

minibus sicut et ipsis hominibꝝ multis de causis adduntur

nomina vel mutantur. **Glenit igit̄ iacob luçan &c.**

Hiero. Ecce manifeste comprobat bethel non vlam: vi. s.

dicunt est: sed luçan: id est amygdalum antea esse vocatam.

f Fugeret fratrez. s. xxvij. c. **b Delbora nutritrix:** a

sote fuerat secuta iacob in mesopotamiam: unde adduerat

eam rebecca: vel forte venerat obuiaz iacob. **n Non vo-**

caberis vltra iacob. Querit Aug. cum sup. xxvij. f. dic-

tum fuerit: Non vocaberis vltra iacob sed israel: quare hic

iterum repetatur: Et soluit q̄ hoc nomen israel prius impo-

nendum ab angelo predictitur: hic autem a deo imponitur.

Item querit quomodo dictum sit: Non vocaberis vltra ia-

cob: cum adhuc vocetur iacob. Et responderet: q̄ per hanc di-

ctionem vltra: designauit presentem statum: vbi videtur de-

us i enigmate et cum lucta: tandem videbitur deus sicut est.

Et hoc est qđ dicit: Non vocaberis vltra iacob: sed

israel. I. nō videbit deū obscure: nec in lucta eritis: sed vide-

bit aperte: et eritis in quiete. **Apol. xxi. a.** Neq̄ luc⁹ neq̄

clamor: neq̄ dolor erit vltra: quoniam priora transferunt.

Nomen iacob mutat in israel: ergo qui non fuerit iacob non

erit israel: id est qui non fuerit in labore certaminis: non erit i

quiete eternæ visionis. q. **Limoth. ii. a.** Non coronabitur ni-

si qui legitime certauerit. Legaliter certat: qui peccata de-

clinat: legalius: qui & bona facit: legitime qui in vtroq; perse-

uerat. **Hatt. x. c.** Qui perseverauerit vloq; in finem hic sal-

uus erit. Igit̄ qui hic fuerit iacob: ibi appellabit israel. **Esa.**

lxv. c. Seruos suos vocabit dñs nomine alio: in quo qui be-

neditus est super terram: benediceſ in deo: Amen. **o De**

us oꝝ. Duo inuit hec littera que necessaria sunt: timor &

amor. Deus amandus est: quia creavit. Omnipotens tamen

dus ē: q̄ iudicabit. **Limor dei** facit declinare a malo. Amor

facit proficere in bono. **Job. xxiiij. d.** **De** molliuit cor meū:

et omnipotens conturbauit me. **p Cresce & multipli-**

care.

Dec promissio ad spirituale semē iacob pertinet: sicut

iam ante de abraam dictum est. Omnes enim qui supplantat

vitia: et veterem hominem cum actibus suis deponūt: et mē-

tit oculos ad deum intendunt: recte ad iacob pertinent: cu-

sus fidem & actus imitantur: regesq; de lumbis eius egredi-

entur: id est sancti qui fm voluntatem dei se & subditos bene

regunt: de cuius semine spirituali: id est imitatione fidei in

bonis operibus secundantur. **Cresce & multiplicare.**

Lota elegantem ordi-

* peccata confiteri: & circumstantias peccatorꝝ: **Hoc est q. s.** Moraliter
xix. d. dicit: Noli respicere post tergum: nec stes in omni cir-
ca regione. **Esa. xiiij. f.** Perdam babylonis nomen: & reliqui
as & progenie: et germe. **a Subter terebinthum.** Per terebinthum intelligit crux. **Juxta illud Eccl. xxiiij. b.**

Ego quasi terebinth⁹

extendi ramos meos.

Dicitur q̄ resina te /

terebinth optima est:

id est penitentia facta

in memoria & fide cru-

cis christi salutifera ē.

Sub terebintho igit̄

abscondit iacob idola:

quia christus per vir-

tutem crucis deleuit

Al. non habet

peccata: Et q̄libet s̄

terebintho absconde

idola: qui penitentias

agit in fide & memo-

ria crucis de peccatis

suis. **b Post yr-**

bem s̄chem.

Per

vrbem signatur mūdus:

Unde signanter dici-

tur post vrbe signe

esse terebinthos: quia

mundani cruci christi vertunt dorsum. **Ezech. viij. f.** In

ostio templi dñi inter vestibulum & altare: quasi vlgintiq; no-

viri habentes dorsum contra templum dñi.

c Cunq; p/

fecti essent: terror dei.

Abſcondit idolis sub terebintho

terrentur hostes iacob: id est demones in crucis memoria ef-

fugantur. **Lanta** enim est virtus crucis vt si i mente fideliter

teneatur: nulla temptatio valeat preualere: uno omnis tem-

pratio in memoria crucis superatur. **Tob. vi. b.** Obsecro te

frater acaria: vt dicas mihi: qđ remedium habeat qđ iussisti

de pīſcē ſeruari. **Respondensq; angelus dixit:** **L**ordis eius

particulam ſi ſuper carbones ponas ſumus eius extircat om-

ne genus demoniorꝝ. **g Eodem tempore mortua est**

Delbora. Delbora interpretatur apis: et ſiḡ tribulationē iu-

ſtor: qz ſic apis duo habet: ſez aculei pūctiōis et dulcedine-

mellis: ita tribulatio iuſtor: amaritudinē habet exter⁹ in car-

ne: ſi in⁹ haber ſpe dulcedine in mente. **Jū illud Jaco. i. a.**

Omne gaudiu existimat fr̄s mei cū in temptationes varias

incideritis ec. **Roma. xij. c.** Spe gaudentes ec. **H**ec dicitur

nutrix rebecca: id est patientię. **Roma. v. a.** Tribulatio pati-

entiam operatur. **Delbora** in bethel moritur: quia omnis tri-

bulatio in consideratione retributionis eternæ minuit. **Breg.**

Magnitudo p̄mij: minutū vim flagelli. **i Sepulta &c**

Bethel ecclesia: radices ei⁹ ſpes et timor dñi. **Eccl. i. c.** Ra-

dix sapienti⁹ timor est dñi. Ad radices igit̄ bethel: id est in

ſpe & timore dñi ſepeli tribulatio: quia ſpes & timor dñi tri-

bulationem faciunt nō ſentiri. **Eccl. b.** Limor dñi delectabit

cor: et dabit lēticiam & gaudium in longitudinē dierum. **Fa-**

cit etiam timor homineſ ſoitem contra tribulationes. **Pra-**

uerb. xiiij. c. In timore dñi fiducia fortitudinis. **k Sub-**

ter quercum: id est crucem. **l Glocatumq; est no-**

men loci quercus fletus.

Debemus enim compati do-

loribus christi: ne nobis impoperetur illud Amos. vi. b.

Mihil compatiēbꝝ ſuper contritione iofeph.

Primo apparet fugienti elau / innitus ſcale. **m Secundo re-**

ſiḡ triplex apparitio christi. Apparet enim dormientibꝝ in

contemplatione: apparet et luctantibus in tribulatione: appa-

rebit tandem in eterna benedictione. **De prima dicit Bern.**

Christus videri vult non videre: quasi strenuus dur / deuoti

illius intuebitur vulnus christi iniles: **W**hoc est videre chri-

ſtum innixū ſcale. **g** Unde dicit apostolus Heb. xij. a. Aspici-

tes ſt auctore

b 3 * entes i auctore

Libri

G Mota elegantem ordinez: prius abiecta sunt idola et infossa: postea emundatio facta: et vestimenta lora: tertio edificatu altare: et mortua delbora: et modo dicitur: Cresce et multiplicare. Cresce in te per virtutum opera: et postea multiplicare i alij p predictiois verba. Sup. xxj. c. Crenit puer et factus est iuuenis sagittarius. Job. v. d. Cui sitans speciem tuam non peccabis: et scies quoque quoniam multiplex erit semen tuum: et progenies tua quasi herba terre. a **D**e lumbis tuis egreditur. De lumbis disolutis nascitur semen carnale: de lumbis succinctis semine spirituale. j. Cor. xv. f. Qualis terrenus: tales et terreni: et quasi celestis: tales et celestes. Ideo dicit Hiero. i. d. Accinge lumbos tuos: et surge et loquere. Job. viii. a. Quid natum est de carne/caro est: et quod na-

Hystice tum est ex spiritu spiritus est. b. Et recessit ab eo. Ali quando venit christus in animas: quando vult recedit ut non sentiantur. Job. iiij. a. Spiritus ubi vult spirat: et vocem eius audis: et nescis unde ventiat aut quo vadat. Job. ix. b. Si venerit ad me non videbo eum: si abierit non intelligam eum. Ideo sponsa quando non sentit eum: recessisse putans clamat: Reuertere: similis esto dilecte mi capre hinnulorum cervorum super montes bethel: Lant. iij. d. c. Titulum lapideum. Militia ecclesia est bethel: ibi posuit dominus titulum lapideum et altare: scilicet crucem suam. Isa. xix. c. Erit alte- re domini in medio terre egypti: et titulus domini iuxta terminum eius. Terminus est exitus de hac vita: ubi debet semper esse memoria crucis christi. Unde et morientibus assertur crux. Dicte. ij. d. Transiit rex eorum coram ipsis: et dominus in capite eorum. d. Libans et. Libania sunt bona opera facta ad imitationem passionis christi. Et dicuntur sic: quia non sunt nisi quidam libato tori. Oleum hilaritate et pietate interiore significat. Matth. vi. c. Cum ieiunias: vngue caput tuum oleo: et faciem tuam laua. e. Bethel: quasi domus dei. Et multi nostrum vocant eam: id est ecclesiam: speluncam latronum: qui tam intrant in eam: ut sibi rapiant bona pauperum. Hiero. viij. b. Nunquid non spelunca latronum facta est domus ista: in qua inuocatum est nomine meum in oculis vestris? f. Egredius et. Hic nota p progressus viri iusti: quod de loco mactationis: id est macerationis carnis sue venit ad terram lacte et melle fluente: id est ad christum: in quo lac humanitatis est: et mel divinitatis. Ipse est via quae dicit ephrata: id est ad celestem patriam. Job. xiij. a. Ego sum via et. Ipse per se ducit ad se: per fidem humanitatis ducit ad comprehensionem divinitatis. Et nota: hyems est status culpe. Unde Matth. xxiiij. b. Orate ne figura vestra fiat hyeme vel sabbato. Vter est status penitentie. Lant. iij. c. Hyems transiit et. Estas status perfecte iusticie. Autumnus status mortis: tunc enim colligit homo quem seminavit. In hac quarta die dicit: Laetare veni foras: Job. xi. f. Hyems tria habet tempa: tria scilicet peccata. i. Job. iiij. c. Omne quod est in mundo et. Tercia similiter tria habet: scilicet tres partes penitentie. Estas similiter tria: scilicet pacem ab hostibus: quietem a laboribus: tranquillitatem a sollicitudinibus. Autumnus similiter tria. Laborem mortis: dolorem de peccatis: timorem de suppliciis eternis: Ecce duodecim menses anni. Job. xxxix. a. Nunquid proutientes ceruas obseruasti: et dinumerasti menses partus earum? g. Ephrata. Hiero. Ephrata et bethleem ynius verbis vocabulum est: ib-

Geneseos

interpretatione consummata. Interpretatur enim frugifera: et dominus panis propter panem qui de celo descendit. b. In Job. 6. f. quia. Anticipatio est: postea enim dicta est ephrata: ab yro recalebitur ibi sepulta est: Bethleem vero aperte incredibiliter ubertatem sibi redditam: ut dicit super Ruth. i. a. i. Parturient: id est laboraret in partu: et non posset parturire. **R**achel. Allegorice Rachel ptemplatio quilibet: qui dum contemplatur parturit. In verbo enim parturie di notatur labor et meditatio: que duo in contemplatione sunt. Ecce viij. c. Dixi sapientem efficiar: et ipsa longiter recessit a me. Roma. xiij. q. 2. f. ad d. Quid altitudo diuinitatis sapientie et scientie dei est. **O**bstetrix: gratia que suauiter osa tractat. Job. xxvi. d. Obstetricante manu eius eductus est coluber tor tuosus. m. Moliti mere. Non dicit no-

li dolere: quia perfecta charitas non dolorem sed timorem foras mittit. j. Job. iiiij. d. Timor non est in charitate: sed perfecta charitas foras mittit timorem: quoniam timor penitentia habet: Quasi dicit: tu habuisti vincum: adhuc habebis istum. n. Egrediente aitez anima. Isidorus. Quid sibi vult quod eundem benoni rachel cum pareret vocauit filium doloris mei: nisi futurum ex ea tribu paulum qui affligeret filios ecclesie tempore persecutionis sue: Alter per beniam: terrestris hierusalensis figurat: que est in tribu beniam: cuius populus graui dolore matrem afficit: fundendo sanguinem apertum: et in necem christi clamando: Sanguis ei supra nos et supra filios nostros. Hiero. Et factum est cum dimitteret animam: si quidem moriebas: vocauit nomine eius filius doloris mei: per ipso eius vocauit nomine eius beniam. In hebreo similitudo nois resonat.

* Filii enim doloris entes in auctorem fidet: et consumatoe iesum: qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem confusione contempta. De secunda dicit: idem: Audi luctam: Sustinuit te dilectus: sustine tu dilectum: non illum vicere peccata tua: te quoque illius flagella non superent: et obtinebis benedictionem. De tertia dicitur. j. Cor. xiij. d. Videlicet nunc per speculum in enigmate: tunc autem facie ad faciem. Ps. Satiabor cum apparuerit gloria tua. o. Pater vero appellauit. Mota rachel. i. contemplatio vel quilibet iustus: filium suum vocat benoni: id est filium doloris: sed iacob. i. christus eum beniam. i. filium dexterum vocat: ipse enim comutat dolorem in gaudium. Job. xv. e. Nudus gaudebit: vos autem tristabimini: sed tristitia vestra fore in gaudium. Videlicet cum parit tristitia habet: Ecce rachel vocat filium suum benoni. Cum autem pepit: iam non meminit pressus: propter gaudium. Ecce iacob vocat beniam. Prover. xx. c. Malum est malum dicit ois emptor: et cum recesserit: tunc gloriaris. p. Mortua est ergo rachel. Rachel moritur in via: quod dicit in ephrata: que interpretatur frugifera: hoc est quod ptemplatio moritur in diuitiis et magnis possessionibus. Non enim potest anima simul attenta esse tripalibus negotiis disponendis: et celestibus ptemplandis. Luc. xij. c. Quiusdam hois diuitis uberes fructus ager attulit: et cogitabat intra se dicens: Quid faciam: quod non habeo quo pgregem fructum meum: Et statim dictum est ei: O stulte anima tuam repetetur a te: Ecce mors diuitis in lecto talia cogitantis: ubi deberet deo cogitare. q. Erexitque iacob. Titulus super sepulchrum rachel: paupertas est domini: quia ipse in seipso dedicavit: et quasi per ipsum ptemplatiis reliquit: qui semper de celo meditans.

* Matth. v. a.

S filius enim doloris mei: quod nomen moriens mater imposuit
dicitur benoni: filius vero dexter: id est fratulus: quod iacob mu-
tauit beniamin. Tunc errat: quod putatur beniamin filium dierum inter-
ptari. Deuxter enim dicitur iamin: et finis in n. Dies quod appellat iamin: et terminatus in m. **E**gressus inde fixit ta-
bernaculum suum. Hunc locum vo-
lunt et hebrei: ubi po-
stea templum factum
est: et turrim gregi sig-
nificari: id est congre-
gationis et ceteris. Un-
de Dicere. illi. c. Et
turris gregis nebulosa/
sionem. Illo quoque
tempore iacob trans-
locum ubi postea resi-
plus edificatus est: ha-
buisse tentoriam dicit.
Si sequitur ordines
venerum pastorum: iuxta beth-
leem locus est: ubi vel
angelorum gressus in ortu
domini cecinit: vel iacob
pecora sua paut: lo-

a vscq in p̄esentē diē. Egrēs-
sus inde fixit tabernaculum
trans turrem gregis. Cunq;
b habitaret in illa regiōe: abijt
ruben: et dormiuit cum ba-
la cōcubina patris sui. **Qd**
c illum minime latuit. Erānt
autem filij iacob duodecim.
d Filij lie: p̄mogenitus rubē:
et symeon et leui et iudas et
isachar et cabulon. Filij ra-
chel: ioseph et beniamin. Fi-
lij bale ancille rachelis: dan
et neptalim. Filij celphe an-

dñi cecinit: vel iacob
pecora sua pavit / lo/
co nomē imponēs. Vel qđ veri⁹ est quodam vaticinio futu-
rum iam tunc mysteriū monstrabat. d Erant autē filij
iacob t̄c. Aug⁹. Queris quō hoc verum sit: cum benia-
min longe post natus sit: cum iam transisset bethel: et appro-
pinquaret bethleem. Sed ideo intelligitur dictum cōmemora-
tis duodecim filijs. H̄i sunt filij iacob: qui facti sunt ei in me-
sopotamia syrię: quia inter multos / vnius tñ erat non ibi
natus: qui tñ inde nascendi causam habuit: quia ibi copu-
lata est mater eius patri. Nulla autem facilior est solutio hu-
ius questionis qđ vt per synecdochen accipiat. e Arbee-
hiero⁹. Pro arbee in Septuaginta campū habetur: cum
hebron in monte sit. Eadem autem ciuitas antiquit⁹ mam-
bre ab amico abrae dicta est. f Mopulo. Interlini⁹ id est

angelorum. Contra. Ipse descendit in lumen: et angeli sunt
in empyreo. Sol. Apositus est spes: tandem re. b. Abiit ru-
ben. Ruben filius visionis: significat hic iudeos: qui in le-
ge et prophetis viderunt deum: et quibus futura. Ipsi abierunt:
id est recesserunt a cultu dei: et dormierunt cum bala concubi-
na patris sui: id est legem per suas traditiones corruerunt.
Ela. 29. d. Matth. xv. a. Populus hic labitur me honorat: cor autem
eorum longe est a me: sine causa autem colunt me: docentes
doctrinam et mandata hominum. Super eodem. Irritum feci-
stis mandatum dei propter traditiones vestras. Joh. xii. b.
Nos legem habemus: et secundum legem debet mori. c. Unde inimicu-
latuit. Christus peccatum et facinus iudeos non ignoravit: et tamen
corripere noluit: quia inde non fierent nisi peiores: Lex enim
satis corripiebat eos: sed ipsi nolebat credere. Joh. v. f. Scrutari
tamen scripturas: illae enim sunt: quae testimonium perhibent deo
me: Si moysi crederetis: forsitan et mihi crederetis. Christus
ergo non corripuit: sed dissimulauit ad tempus: tandem vero
grauius puniuit per titum et vespasianum. Hoc est quod iacob non
statim corripuit ruben: sed postea in fine in benedictionib[us] fi-
liorum quando dixit: Ruben effusus es sicut aqua: non cre-
beriet scias. Item exponitur hoc de hereticis: qui christo egresso in
ascensione corruerunt ecclesiam per heres. Prover. vii.
c. Non est vir in domo sua: abiit via longissima. Postea se-
quitur: Irreruit eum multis sermonibus: et blandiciis labio-
rum protraxit eum. Tel[r] ruben sunt clerici filii visionis: et tamen
ceci. Ela. xl. d. Quis cecus nisi seruus domini: Qui vides mul-
ta: non custodies: Qui apertas habes aures: non audies:
Ps. iii. Et responderet Ps. Oculos habent et non videbunt: aures ha-
bent et non audient. Nec later hoc dicit: sed ipse dissimulat
modo: ut in futuro grauius feriat. Quod to plus enim tetende-
rit arcu sue patientie: tanto grauius percutier sagitta iusticie.
Ela. xl. c. Lacui semper siluis: ut pturiens loquar: dissipava-

XXXV

bo et absorbebo. **H**i dormiunt cui bala p̄cubina iacob. Jacob christus: cuius vxor rachel: id est ecclesia: **L**ocubina vero bala: id est possessio temporaliū que dura sunt seruitorib⁹ ecclie: **s**ic: ut inde sustentē dū seruitur: fin q̄ dr. i. Cor. ix. b. Qui ī sacrario opant q̄ de sacrario sunt edūt: et q̄ altario deseruitūt/ cuius altario p̄cipiant. **E**nī recte d̄r bala acil la rachel: quia tempora/ lia tñmmodo data sūt ecclie ad sustentatio/ nem seruitorum. **C**ū s̄gitur bona tempora/ lia principaliter quis querit in ecclesia et in eis delectatur: nonne dormit cum concubi/ na patris: et maculat lectum elus: Ideo di/ cetur ei: Ruben tu p̄/rogenitus meus: tu fortitudo mea: tu p̄n/ cipium doloris meis: prior in donis: maior

q[ui]a ascendisti cubile patris tui: & maculasti stratum eius.
Mota sicut pater vel magister aliquando ex nimia indignatione non vult corrigere discipulum vel filium: ita dominus ex nimia indignatione non vult i[ns] presenti corrigere clericos: sed dimittit eos ire quocunq[ue] volunt: quasi non curet de illis. Roma. j. c. Tradidit illos deus in desideria cordis eorum in immundiciam: vt contumelij afficiant corpora sua in metiis: qui commutauerunt veritatem dei in mendacium: et seruierunt potius creature q[ui] creatori: id est in ecclesia plus querunt et diligunt temporalia q[ui] spiritualia: Et hoc est dormire cum bala concubina iacob & ancilla rachel. Hiere. iij. b. Induxi vos in terram carmeli: id est in ecclesiam: Carmelus enim interpretatur scientia circumcisionis: vt comederetis fructum eius: & bona illius ad sustentionem

* Matth. v. a. Beati pauperes spiritu: qm̄ ipsorum est re-
gnū celorum. Nam eti corpore sint in terra: in mente tamē
sunt in celo. Phil. iij. d. Conuersatio nostra in celis est. Ille-
ro. Nemo mihi obijciat aurum iudeorū oblatum olim: tunc
erat quando sanguis immolabat: nūc autem pauper christus
paupertatem in proprio corpore dedicavit. Si vis in ecclē-
sia reuocare aurum: reuoca sanguinem immolatum. Aurum
ergo repudiemus cum superstitionib⁹ iudeorum: et si placet
auruz placeant et iudei. Matth. vi. d. Non potestis deo ser-
uire et māmonē. Egressus inde r̄c. Egressus iacob
de sepulchro rachel/est egressus christi de sinu p̄is. Turris
gregi vltra quā iacob fixit tabernaculū / humilitas sanctorū:
quia christus humilitatem omnium transgressus est. Cum
enī in forma dei esset: erimaniuit semetipsuz formā servi acci-
piens: Phil. ii. a. Cant. iij. b. ē p̄trāsisse eos/scilicet san-
ctos: inueni quem diligit anima mea. Humilis fuit abraam/
qui cū patriarcha esset: dicebat tñ. S. xviij. d. Loquar ad do-
minū meum: cum sin cinis et puluis. Humilis fuit dauid. j.
Regl. xxiiij. d. dicens ad saul: Quem persequeris rex israel:
quem persequeris: Canem mortuum et pulicem vñū perse-
queris. Humilis fuit iohānes baptista: qui cum messias cre-
deretur/dicebat: Tienet fortior me post me: cuius non sum
dignus'procumbens soluere corrigiam calceamentoz ei⁹.
Marcl. i. a. Sed his omnibus humilior christus: qui cum
deus esset: tanq̄ leprosus voluit reputari: Esaię. lij. b. Et
cum latronibus crucifigi: Luc. xxiiij. e. Matth. iij. d. Si
ne modo: sic enim decet nos adimplere omnem iusticiam:
id est omnem gradum humilitatis. Vtere ergo trans tur-
rim gregis fixit iacob tabernaculū. Thren. iij. c. Recordare
paupertatis et transgressionis mee: absinthij et sellis.

Libri

G scilicet quasi seruatores: et ingressi contaminasti terram meam: et hereditatem meam posuisti in abominationem: Eu ram enim animarum / que sunt hereditas domini / abominantur: dummodo fructum habeant. Unde sequitur: Sacerdotes non dixerunt: ubi est dominus: et tenentes legem ne scierunt me: et pastores prevaricati sunt in me: et prophetae pro phetauerunt in baal: et idola secuti sunt. Ideo scilicet avaricia: de quibus dictum est. s. ca. precedenti.

A

Albanus **Expo. L. a. XXXVI**

H **E**sunt autem generationes esau: ipse est edom. Esau accepit uxores et filius chanaan: ada filia elongata: et odibama filia tanquam filii sebeo eius: Basemath quam filiam hysmael sorore naboth. Peperit ada eliphael. Basemath genuit iacob. Olibama edidit hieus et hielom et chore. Hi filii esau qui nati sunt ei in terra chanaan. Tulerat autem esau uxores suas et filios et filias et oves animalium domus suae et subam et pecora: et cuncta quae hieus poterat in terra chanaan: et abiit in alteram regionem: recessitque a fratre suo iacob. Diuites enim erat valde: et simul habitare non poterat: nec sustinebat eos terra peregrinatio eorum. In multitudine gregum. Habitavitque esau in monte seir: ipse est edom. Hec sunt generationes esau prius edom in monte seir: et hec noia filiorum eius. Eliphael filius adavrorum esau. Rabuel quem filius basemath uxoris eius. Fueruntque filii eliphael: theman: omari: sephuc: et gatham: et cenech: et

B

Rabuel **Alcephali**

in seir viginti annis: quibus iacob abiit: Lui reuerso perciatus rursus de seir reuersus cum fratre suo donec pater viueret habitauit: quod mortuo: a fratre recessit: quod diuites erat: et simul habitare non poterat. **K** **I**psa est edom: id est principes populi qui erat in edom: et dicebatur edom. **L** **E**liphael: theman: metropol: idumaei: vnde eliphael themanites: sita in pinnis idumaei et arabie: mos dividit idumaei et phoeniciam: in cuius radice orientum abbana et pharpar fluvium fluenter secus antiochię: De quibus naaman dixit. **M**unquid non meliores sunt abbana et pharpar fluvium damasci: in **N** Erat autem thamina et **O** Ita fuit de horreis. Unde postea occasione huius numeratur horreis. **P** Et cara. Iste cara fuit pater iobab: quem dicunt quidam filius iob pronepotem esau: de stirpe nachor: non de stirpe abrae: scilicet filius seir horreis: id est liber: qui sicut

S. Paral. 1. d. in Paralipomenon legit: primo habitauerunt in monte seir: **D**ens. 2. d. quibus expulsis idumaei habitauerunt pro illis. **O** **I**sti filii seir et **W**hero. Postea enumeravit filios esau: altius repetit quod an esau in terra edom principes extiterunt ex genere horreorum: qui liberi interpretantur. Iste seir fuit alius ab esau: a quo terra illa dicta est seir: quod prius dicebatur bosra. Postea quo expulsis horreis filii illius seir: a filiis esau dicta est terra idumaei: Ab edom etiam quedam ciuitas idumaei dicta est seir ab esau

Geneseos

Moraliter a **H**ec sunt autem generationes moraliter esau. Esau: id est malus. habet tres uxores: scilicet concupiscentiam oculorum: concupiscentiam carnis: et superbiam vestrum: quia quicquid est in mundo est aliquod istorum. **J**ob. ii. c.

b **A**da: interpretatur decor: Ecce concupiscentia carnis: que

non querit nisi decorem corporis. **E**zech. xvii. b. Perfecta eras

in decoro meo: quem posueras super te dicit dominus: et habens fiduciam in pulchritudi **Al**traubene tua fornicata es in nomine tuo. **C** **O** libama: interpretatur tabernaculi altitudo. Ecce superbia: quem solam altitudinem querit. **E**sa. xiiij. d. Exaltabo solium meum super astra celum. **D** **B**asemath: interpretatur delinquens. Ecce concupiscentia oculorum sive avaricia: quod radix omnium malorum cupiditas. **J** Timoth. vi. b. Primo numerantur generationes esau: quia mali primi: **Al**traubel id est in presenti nomine habent et numerum: sed et viri boni modi latent et sine nomine sunt. De malis quidem dicitur: Vocauerunt nomina sua in terris suis: id est vocari appetierunt. **H**iere. xvij. b. Recedentes a te in terra scribunt. Sed si in terra scribunt mali: nonne a vento delebuntur: Ita quidem. **J**ob xiiij. b. Memoria vestra comparabitur cineri: et redigentur in lutis ceruices vestre.

F Tulerat autem et **T**. Quod esau recedit a terra chanaan: et vadit in seir: sicut recessum malorum a statu iusticie: in statum peccati. **G** Chanaan: interpretatur comunitatio: et sicut comunitatem de bono in melius. De qua **P**. **S** Hec muratio dexter excelsi. **E**sa. xij. c. In die illo erunt quinque ciuitates in terra egypcia: loquentes lingua chanaea. **E**gyptus: mundus: quinque ciuitates: quinque sensus: qui loquuntur lingua chanaea: quando comunitantur aut de malo in bonum: aut de bono in melius. **H**ec non vult moram facere esau: id est malorum chorus: sed si quid boni cuperint: cito retrocedunt fugientes in seir. **S**ap. liij. a. Adulterine plantationes non dabunt radices altas: nec stabile firmamentum collocabunt: et si in ramis in tempore germinauerint: infirmiter posita a vento commouebuntur: et a nimietate ventorum eradicatorum. Periculum redeundi in seir: id est ad peccatum: ostenditur **J**osue. vi. d. **V**bi dicitur: **W**aledictus qui redificauerit ruinas hierichonis. **I** Recessitque a fratre. **S**imile. **S. xiij. c.** quod loth recessit ab abrahā: Per quod nota quod penes malos est semper causa diuinitatis. **J** Cor. viij. c. Si infidelis discedat: discedat. Iterum in **B** notatur: quod mali per relinquent dominum. **H**iere. iiij. f. Ultius mecum iudicio contendere: Omnes dereliqueris me dicit dominus. *

Iste est ana quod

Geff seir ab esau qui seir dicitur: Est enim trinomius. **Blo.** In Deuteronomio manifesto scribis: quomodo venerunt filii esau et interfecis hosteis terraz eorum habitauerunt. **a** **Erat autem soror tc. Hiero.** Hec est thamna de qua. s. dictum est: Erat thāna p̄cubina eliphac primogeniti esau tc. Ideo horroꝝ recordatur:

quia p̄mogenitus filioꝝ esau: ex filiabus eorum accepit concubinam. **Q** autem dicitur theman et ceneꝝ et amalech: et reliqꝝ: sciam postea regionibus et ḡnibꝝ idumqꝝ rum ex his vocabula imposta. **b** **Iste est ana tc. Hiero.** Iste ana q̄ inuenit iānum in deserto: cū p̄seret asinos sebeon patris sui. **H**abuitq̄ filiū disan et fliā oolibama. Et isti filiū dison: amdan et esban et iethram et charan. **H**i q̄z mortuo: regnauit p̄ eo saul d̄ fluui roboth. Cū q̄z et h̄ obijset: succedit in regnū balanan filius achobor. **I**sto q̄z mortuo: regnauit p̄ eo adad: nomēq̄ vrbis ei phou. **E**t appellabat vrox illi meeçabel filia matred filiē amīcaad. **H**ec ergo noia ducū esau in cognitionibꝝ loci et vocabulis suis: dux thāna: dux aluba: dux ietheth: dux oolibama: dux ela: dux phinon: dux ce neç: dux theman: dux mabsar: dux mabdiel: dux hiraz. **H**i duces edom habitates i terra imperij sui: ipse ē esau pater idumqꝝ. **H**abitauit autem iacob i terra chanaan: i q̄ p̄grinar est pater su. **E**t h̄ sūt generationes ei. **Ca. XXXVII**

f **O**leph cū sedeci cēt perisse concubitum: vt velocissimi nasceretur asini: qui vocāt iamīn. Alij dicūt q̄ equas greges ab asinis primū fecit ascendi: vñ muli p̄tra naturam nascerentur. **c** **I**sti duces horreorū tc. Historia de precedentibus ait: q̄ de seir: non de his quos h̄ incipit numerare: qui de esau sunt. **d** **R**eges autem qui regnauerunt. Sciendū quia non omnes reges cōmemorati: q̄ regnauerunt anteq̄ haberent reges filii israel: quorum primus saul: sed hos omnes tñ qui regnauerunt anteq̄ moreref moyses. **H**ic dicit Aug⁹ q̄ fere duodecim reges fuerunt in terra edom: anteq̄ haberent reges filii israel: sed moyses nō numerat nisi octo. Sed dicendū q̄ non omnes illi: quos numerat Aug⁹ fuerant reges sed tñ octo: quos ponit moyses: Quorum primus fuit balach filius beor: ultim⁹ fuit adad filius balanan cōtemporaneus moysi. **e** **P**ro eo husan. Hiero. Quem quidam suspicunt esse iob: vt in fine. **H**ic finis non est apud nos: sed apud hebreos volumini ipsius additum est. Sed hebrei asserunt eum de stirpe nachor gene ratum: vt iam. s. dictum est. xxij. d.

b **I**ste est ana qui inuenit aquas calidas. **A**na inter pretatur respondens: et siq̄ bonos: qui recipiēt verbis exemplis/beneficiis et flagellis dñi: **H**is enim quatuor modis vocat dñs. Verbis respondent per obedientiam: Exemplis/ per imitationē: Beneficiis/ p̄ gratiarū actionē: Flagellis/ per patientiam. **V**que calide sunt aquæ lachrymarū austro spiritu sancti resolute: **H**uxtra illud Ds. **E**mitte verbū suū et liquefaciet ea; habit spiritus eius et fluent aquæ. **H**e s̄q̄

inueniunt in solitudine. **H**iere. xxxi.a. Inuenit gratiam in deserto populus/ qui remāserat gladio: Quippe ibi loquitur dominus ad cor: t̄ necesse est ipsum resolu p̄ gaudio. **O**secū. i.c. Et adducam eam in solitudinē: et ibi loquar ad cor eius. **S**ed quando inueniunt aque calide: **L**erte cum pascunt asin̄ sebeon. Sebeon interpretat statio dolens: et significat diabolū: qui stare noluit in delitijs paradisi: t̄ stabit in supplicijs eternis: nō enim trāsiet dolor ei. Asin̄ sebeon sūt peccatores simplices et ignari: quos qui vellet fideliter pascere: absq̄ dubio inueniret aquas calidas lachrymarū. **M**icheq. vii. c. **P**asce p̄ plū tuū in virga tua: gregem hereditatis tuę habitates solos in saltu. **D**ī iste valde necessarie sunt ad pascendas asinas sebeon: id ē ad reficiendos peccatores. **T**ū **H**ieremias missus ad p̄dicādū clamat: **Q**uis dabit capti meo aquā: et oculis meis fontem lachrymarum. ca. ix. a. eiusdem. **F**ons lachrymarum gratia copassionis est. Sunt autem et aquæ frigidæ babylonis: aquæ scilicet carnalis voluptatis. **D**e quibus **H**iere. vii.b. **S**icut frigidā facit cisterna aquaz suam: sic frigidam facit hierusalem maliciam suam.

f **I**oseph cum sede cum esset annorum. **E**xpositio Ca. XXXVII. **S**icut dicit augustin⁹: quomodo ioseph fuerit sedecim annorum post mortem isaac: difficile esset inuenire sicut littera videtur continere. **S**ed sciendū q̄ ante mortem isaac venditus est ioseph duodecim annis. Qd probatur sic: Isaac erat sexagenari⁹/ quādo natus est iacob. s. xxv.d. et mortuus est isaac centum octoginta annorum. s. xxxv.d. et ita iacob in morte isaac erat centum viginti annorum: sed in venditione ioseph erat iacob centum et octo annorum: ergo cum venderef ioseph restabant adhuc duodecim anni vite isaac. **Q** autem iacob in venditione ioseph

f **I**oseph cum sedecim tc. **J**oseph p̄ ceteris dilectus patri: eo q̄ in senectute genuisset eum: christus est: de quo Matth. xvii. a. **H**ic est filius meus dilectus/ in quo inibi bene complacuit. **M**undo senescente natus est de virgine. **H**ic cum sedecim esset annorum: id est perfecte doctrinæ/ quod notatur in denario: et perfecte vite/ quod notatur in senario.

f **I**oseph cum sedecim esset annorum tc. **A**nni p̄ sectio vite et doctrinæ: que necessaria sunt: vt pascat gregem. **Z**ach. xi. b. Assumpsi mibi duas virgas: vnam vocauit de corem/ Ecce honestas vite: alteram vocauit funiculum/ Ecce veritas doctrinæ. **D**ebet enim doctor metiri doctrinam/ s̄m capacitatē audiētiū. **M**att. xxv.e. **P**ater familias vocavit filios suos: et tradidit illis bona sua: ynicuigz s̄m p̄priā frutē.

* **E**t pauli gregē:

Libri

G in venditione ioseph esset centū et octo annos probatur sic: qñ iacob venit in egyptū ad ioseph: erat centū trigita annoꝝ: vt ipsem̄ testa corā pharaone. j. xlviij. b. et vigintiduo anni fuerunt in venditionē ioseph et descensuꝝ iacob in egyptū: ḡ iacob in venditionē erat cētu octo annoꝝ. Qꝫ aut̄ vigintiduo anni fuerint inter venditionem ioseph et descendens iacob in egyptū probatur sic: Job. xlviij. b. et vigintiduo anni fuerunt in venditionē ioseph et descendens iacob in egyptū: ḡ iacob in venditionē erat cētu octo annoꝝ. Et qñ iacob venit ad eū in egyptū erat ipse ioseph trigintanouē: deme ergo decē et septē de trigintanouē: et remanent vigintiduo: et ita vigintiduo anni fuerūt inter venditionē ioseph: et descendens iacob in egyptū. Sed adhuc probandū est q̄ ioseph trigintanouē annoꝝ fuerit quando iacob venit ad eū in egyptū. Et p̄baſ sic: Trigita annoꝝ erat ioseph quādo sterit corā pharaone eductus de carcere: vt d. j. xl. f. et nouē trāsierāt. s. septē fertiles: et duo famis: qñ manifestauit se fratribus suis: vt d. j. xlvi. b. ḡ trigintanouē annoꝝ erat qñ manifestauit se fratrib⁹: et in eodē anno venit iacob in egyptū: et ita qñ iacob venit in egyptū erat ioseph trigintanouē annoꝝ. Patet q̄ ioseph ante mortē isaac. xiiij. a. nō sicut venditus. Qꝫ aut̄ post mortē eius narrat venditio/recapitatio ē. Et sicut dicit Joseph⁹: dū iacob rediret de mesopotamia: et nōdū venisset ad p̄zem suū: adhuc viuēte rachel facta est venditio ioseph. ḡ **Crimie pessimo.** i. de odio in ipsum: vel de coitu cū brutis: vel solū ruben de coitu cū balia p̄cubina iacob. Glo. qđ est fratrū odiū: vel q̄ cū pecorib⁹ miscerāt: vel solū ruben accusauit p̄ p̄cubina p̄ris: vt q̄ synecdochen partē a toto accipiamus: nō enim omnes accusauit. **Tunicā polymītā.** Dīthos p̄ore p̄ducta fabula est: inde mythologia. i. sermo fabulosus. Priorē correpta/liciū ē siue filū: inde hexamitū dī pān⁹ sex filis 2tex⁹: q̄ gallice dicit samith. Item mitos p̄ore p̄ducta: gutta ē: inde amitū/pan⁹ nū sine varietate. De mitos licio/dī polymīta penultima correpta: De mitos gutta/dī polymīta penultima p̄ducta. Tū p̄lus. Est mihi crede mitos liciū: s. fabula mythos. De mitos hexamitū: de mythos mythologia. S̄ tū evita: ne te fallat calamita. Cū mitos gutta sonat: hic vestī polymīta. Fe/ citq̄ ei tunica r̄c. Hiero⁹ Pro tunica varia: Aqla interpt̄at̄ est astrologon. i. talarē: Symmach⁹ manicata: siue q̄ ad talos v̄sq̄ descendenter: et manib⁹ artificis mira esset varietate distincta: siue q̄ h̄z̄t manicas. Antiqui enim magi colobijs: id est vestib⁹ sine manicis v̄ebank. Greg⁹. Quia ioseph int̄ fratres v̄sq̄ ad finem vitē iustus perseverasse describit: solus talarē tunica habuisse p̄hibetur. Quid est talaris tunica: nisi actio p̄sumata: Quasi enī tunica p̄tela talum corporis operit: cum bona actio ante oculos dei v̄sq̄ ad termios vitē nos regit. Unde moyses caudam hostię offerri p̄cepit: vt opus bonum quod incipimus: perseveranti fine compleamus.

Leuit. 3. c.
Allegorice

a **Pascebat** pane euangelico. b **H**egē. i. oues sibi a patre cōmissas. Job. xvij. b. Quos dedisti m̄ ego custodiui: et nemo ex eis periret nisi filius p̄ditionis. c **Cū fratrib⁹:** id est cū aplis. Tū. Marrabo nomē tuū fratrib⁹ meis. Inde est q̄ papa vocat cardinales fratres. j. Machab. iij. a. Surrexit iudas et adiuuabāt eum fratres eius. Vocat aut̄ christ⁹ apostolos fratres: maxie post resurrectionē: Matth. viij. b. Ite nūciate fratrib⁹ meis: vt cāt in galileā: ibi me videbūt: id vt cognoscerent se fratres eius: et sic scirent q̄ debebāt fratri suo. i. christo: suscitare semē: sūm q̄ dī. Neuf. xxv. b. et agnoi/are ei. d **A**dūc puer. Esa. ix. b. Paruul⁹ nat⁹ ē nob. Et dī puer: q̄r innocēs/obediēs/tractabilis/placabilis/intiuriarū īmemor. e **E**t erat cū filiis bale et celphe. i. cum suēs. Bala enī interpt̄at inueterata: zelpha/os bians: et iudei ore biantes: tū vetera. i. spalma grēbat. De qbus Leuit. xxv. c. Comedetis fruges veteres v̄sq̄ ad nonū annū: donec

Geneseos

noua nascant edet̄ vetera. f **A**ccusatō fratres suos. i. de odio fratrō et fricidio reprehēdit iudeos. Job. viij. e. Queritis me interficere: quia sermo meus non caput i vobis. g **C**rimine pessimo. i. de hoc q̄ violauerunt lectum patris sui. s. legem praeponēdo et atraria faciendo. Dicit autem iudeos fratreſ: q̄ sūm carnem de iudeis natus est. Job. xxx. d. Frater sui draconuz: et socius struthionū. Uel p̄ filios bale et cel p̄bē acillaz significātur q̄ anūciat christū p̄p̄ lucrum / vel gratiam temporalē. Et tales sustinet christus: quia qñq̄ p̄fē intentionē generant bonos filios christo. Unde Marcl. ix. f. dicunt discipuli: Magister vidimus quendā in noīe tuo ejuscientem demonia: qui non sequit nos: et p̄hibuit eum. Iesus autem ait: Molite prohibere eum: nemo enim est qui faciat virtutem in nomine meo: et possit cito loquī male d me. **Tunicam polymītam.** s. ecclesiam: quē ex multis filiis contexta est: qua christus induitur velur tunicā vestiens.

* b **E**t p̄auī gregem/ verbo. s. doctrinē et exemplo bo/ni vitē. Hoc est q̄ dī p̄cipit moysi illume. x. a. Fac tibi duas tubas argenteas/ vt p̄uocare possis multitudinē. Hie/ re. xxij. a. Clamabunt custodes in monte ephraim/ ecce do/ctrina: et in monte ephraim/ ecce vita. Hoc est qđ legit illume. xx. d. q̄ aaron sepultus est in monte hor: qui interpt̄atur mons: quasi in duplice monte: vitē. s. et doctrinē. c **C**um fratribus: id est coadiutorib⁹. Pr̄elatus enī/ et si sibi sufficiat: tū querere debet coadiutores. j. Regl. xliij. g. Quēcūq̄ viderat saul virum fortē et aptum ad pr̄elatum sociabat eis sibi: Et similiter faciat pr̄lati. Hinc est q̄ dīs dicit Luci. x. a. Hēllis quidēt multa operarij autes pauci: rogate ergo dīm messis/ vt mittat oparios in messem suaz: Ite: ecce ego mittō vos: Non dēsignatur dīs socios et coadiutores habe re. Illume. xj. c. moyses dicit: Nō possum solus sustinere omnē populū: Et dīs dixit et: Lōgrega mihi septuagīta viros de senioribus israel: quos tu nosti: q̄ senes populi sunt ac magistri: et auferaz de spiritu tuo tradamq̄ eis: vt sustineant tecum onus populi: et non tu solus graueris. e **C**um filiis bale. Hoc est q̄ pr̄lat⁹ bonus sustinet mercennarios. Sūt enim sustinendi: quia fructū aliquem faciunt: Sed fures sunt occidendi: quia non veniūt: nisi vt mactent et perdant. Job. x. b. f **A**ccusatō. Nota accusabat ioseph fratreſ: et tū erat cum eis: Hoc est q̄ pr̄lat⁹ malos subditos et socios corrigerē debet: non tū corporaliter relinquere. Inde est q̄ prophetē sepe admonent exire de medio malorum: non tū exirent corporaliter. Hiere. l. b. Exire de medio babylonis: et tū hieremias secutus est iudeos in egyptū: post morem godolij. Aug⁹. Exire est/ ore non parcere. b **I**srāel au/tem diligebat ioseph. Ille dignus est pascere oues/ qui plus diligitur a dīo/ et qui plus diligit dīm. Talis enim fidelis est in custodia ouium: qui diligit dīm ouium. Hoc ē qđ legitur Job. viij. e. Simon iohannis diligis me plus bis: Et respondit: Tu scis dīe qz amo te: Pasce agnos meos/ dicit ei dīs. j. Regl. xliij. c. Quesiuit dīs vitū sūm cor suū: et h̄cepit ei: vt esset dux sup populi suū. f **E**cce tū tunica polymīta. Tunica polymīta. i. varierate bo/now operū et sanctarū exhortationū p̄uersariōne distinctam/ sūm diuersos status homīn̄ debet habere pr̄lat⁹: vt maiora maioribus: minorā minorib⁹ discrete distribuat: bonis exhor/tationē/ malis correctionē viriliter adhibeat. Ezech. xliij. e. Cum sacerdotes ingredien̄t portas atrij interioris: vestibus lineis induent: cūq̄ egredien̄t atrij exteri⁹ ad populū exuent se vestibus suis/ in quibus ministrabant m̄bi: et reponēt ea in gacophylacio sanctuarij: et induent se vestimen/tis suis. Sed dicunt multi illud Lant. v. b. Exiū tunicam meam. s. grossam doctrinam: quomodo rursus reinduar illa/ * Nec poterat et

Job. 19. **N** **M** **unq̄d rex noster. Quasi dicit iudei: Nō habem⁹ re-**
gem nisi cefare. **g** **A** **lluid q̄z t̄c. Repetita est per alias**
imagines futuroꝝ cōfirmatio. 1 H **Stellas vndeſcum i.**
p̄loꝝ multitudinē. k **I** **ncrepauit eū. H** **ec increpatio**
duriciā sīt iudeoꝝ q̄ christū p̄tenit: q̄ ex se natūz cogscūt.

B **H** **um ego t̄ ma-**
ter t̄c. Queri p̄ fīm
bram: q̄ a p̄ie adora-
tus sit: q̄ p̄ sole: t̄ a ma-
tre: q̄ p̄ lunā desigatur.
Neq̄ iacob: q̄n desce-
dit i egyptū legis ad-
orasse eum: mater vo-
iam defūcta erat. Sz
ad allegoriaꝝ recurre-
mus: et p̄ adorauit ī
filiū suis: qui ioseph
adorauerunt: et ma-
ter que defuncta erat.

G. ligare **E** **eni mit-**
gorice. a **E** **lidetēs aut̄ t̄c**
stantem **H** **oc solū erat cā odij**
iudeoꝝ i christū: q̄ no-
tus eis erat: t̄ p̄ez su-
um dicebat deū: t̄ to-
tus mūd⁹ p̄ euz ibat.

Joh. xi. f. **L** **ollegerit**

p̄tifices p̄ciliū aduersus Iesū et dicebāt: Quid facim⁹: q̄ b̄
hō m̄la sīḡ fac̄: si dimittim⁹ eū sic oēs credēt i eū. b **H** **e**
c poterāt ei q̄c̄ pacifice loq̄. Joh. ix. c. Nō est hic hō a
deo: q̄ sabbatū nō custodit. Joh. viii. f. Samaritan⁹ es tu: t̄
demonū habes. c **A** **ccidit q̄z t̄c. H** **i dicit somniū: q̄**
q̄qd ch̄rist⁹ iudeis p̄dicabat / q̄l somniū vanū reputabant.
Quasi somniū referebat ch̄ristus: Joh. viii. g. cum dicebat:
Abraā p̄ vester exultauit vt videret dīc meū: vidit t̄ gau-
sus ē: H **i iudei exacerbat tulerūt lapides vt iacerēt i eū: sic**
fīs ioseph audito sōnō / magl sūt accēsi ira ī eū. e **D** **u-**
tabā colligare nos. Ch̄rist⁹ colligauit manipulos: q̄n di-
scipulos p̄gregauit. Manipul⁹ aut̄ ch̄risti ī h̄uanitas: dāc
adorauerūt fīs. i. p̄uersi ex iudeis. Tel manipul⁹ ch̄risti ec-
clesia: quā ex diuersis gentib⁹ q̄l ex plurib⁹ sp̄icis colligauit
vinculo charitati. Mat. xxii. d. Idierusalē: q̄tēs volū p̄gre-
gare filios tuos quemadmodū gallina p̄gregat pullos suos
sub alis: t̄ nolūsti. Blo. i. q̄tēt p̄gregauit te nolēte/ mea volū-
tate sp̄ efficaci: q̄ sp̄ inq̄ta fuisti. Hic manipulus p̄surrexit: q̄n
ecclia p̄fecit. Lāt. iij. c. Q **uē ē ista q̄ ascēdit p̄ deſtū: q̄l au-**
roza p̄surgēs. Stabat aut̄ p̄ p̄stātā t̄ p̄seuerātā. b **H** **idi**

p̄ somniū q̄l sole. Per solem sīgtur sanctoz excellentia:
Per lunā ecclie claritas: Per stellas/ numerositas p̄loꝝ: q̄
oēs ch̄ristū adorauerūt p̄ vniuersū orbē. H **i P̄. Adorabūt**
eū oēs reges: oēs gētes seruēt et: fidē. l. et bonoꝝ operū ma-
nipulos offerētes. Dr aut̄ iacob icrepat ioseph: referit ad du-
riciā iudeoꝝ. El alit. Joseph/ ch̄rist⁹: Per sole/ diuities hū⁹
mūd⁹: Per lunā: famosī: Iux̄ illud Job. xxxi. c. Si vidi solez
cū fulgeret: t̄ lunā incedētē clare. q. d. Si q̄lui diuitias t̄ ho-
nores: aut̄ famā popularē male mihi accidat. Per stellas vndeſ-
cum: q̄ trū de nocte apparēt: vniuersitas trāſgressor̄ desig-
tur. Oēs istos videt ch̄rist⁹ casuros in fine: t̄ p̄culādos a bo-
nis: q̄s ip̄i mō p̄culat. Malach. iii. a. Salietis sicut vitul⁹
d armēto: t̄ calcabit̄ ip̄os cū fuerit cīnts sub plāta pedū v̄zo-
rū: in die qua ego facio/ dīc dīs exercituū. m **C** **unc̄ frā-**
tres illi⁹ t̄c. Isidor⁹. Jacob misit filiū suū: vt de frīb⁹ curā
gereret: sic pater filiū: vt genus humānū languidū visitaret.

calit. * **b** **N** **e** **c poterāt ei quic̄b⁹: H** **oc est q̄ mercenarij sem-**
per inuident bonis pastoribus: et ita bona opera bonoꝝ oc-
casionaliter nocent quibusdā. Q̄d fit quattuoꝝ modis. Pri-
mo: quando quis bona alterius impie emulat: id est mala in-
tentione velle ea habere in se. l. p̄op̄k gloriam vel cōmoduz
tempozale t̄s: non prop̄ deum. Sicut in actib⁹. viij. d. Si-

mon magus emulabaf gratiam apostoloꝝ. Secūdo: quan-
do qu's emulaſ ea indiscrete: volens alium imitari in operib⁹
supra vires suas. Matth. ix. b. Nemo mittit vinū nouū in
vtres veteres: alioquin rumpunt vtres: t̄ vinum effundit;
et vtres pereunt. Tertio: quādo quis inuidet bonis alterius:
vt h̄ frēs inuidet bāt io-
sep̄. Et. ſ. tiq. a. La-
in/abel. Quarto: quā-
do quis stulte gloriaſ
de bono alterius: vt
pleriq̄ clerici qui cō-
tendūt ī magisterijs
suis: t̄ gloriāt ī po-
tentia t̄ nobilitate pa-
rentum: et multoties
ip̄i sunt filiū bubulci:
qui credūt t̄ gloriāt
ſe esse filios comitis. El. t̄ suns
Matth. iiij. b. Molite
dicere p̄iem habemus
abraaz. Job. xvij. d.
Putredini dixi/ pater
meus es t̄ mater mea
et soror mea ſimib⁹.
d **A** **udite somniū**
um meū q̄d vidi.
P **redicationez verbi**

dei vocat p̄elatus somniū: quia ī somnio p̄templatiōis hau-
ritur: Et quia ſpes eſt e p̄eſagis futuri boni: t̄ q̄ malī tanq̄
ſomnia p̄edicationē non curant: Dicunt enim illud Eccl. v.
b. Ubi multa ſunt ſomnia ſunt t̄ plurime vanitates: t̄ ſermo-
nes innumerī. e **M** **utabam colligare nos mani-**
pulos. Bonus p̄elatus querit manipulū vite eterne: ſed
ſtult⁹ p̄elat⁹ q̄rit manipulū glorię tempalis. Adūt malī in
conſpectu glorię bonorum. Sap. v. a. Nos inſenſati/ eſtimā-
banus vitam illoꝝ infanīa: t̄ finem illoꝝ ſine honore: Ecce
quomodo cōputati ſunt inter filios dei: t̄ inter sanctos ſors
illoꝝ eſt. Ergo errauim⁹ a via veritatis. Proverb. xiiij. c.
Facebunt malī ante bonos: t̄ impī ante portas iuſtoꝝ. Eſa.
lxv. b. Ecce ſerui mei comedent: t̄ vos elurientis t̄c. Adūt
etiam malī ante bonos: q̄n non puenīt eis ea que ip̄i ma-
chinant. Dester. vi. d. Si de ſemī iudeoꝝ eſt mardochaeus
afi que cadere cepiſti: no ei poter̄i reſiſtere: ſe cades i p̄ſpecu
eius. m **C** **unc̄ frātres illiūs. Joseph: id eſt ch̄ristus/**
ſemel miſſus ē ad frē ſuos viſitandoſ corporaliter. Eſa. lx. a.
S p̄us dñi ſup me t̄c. Quotidie mittit ad q̄ldā ſp̄ualit viſitā

dos. Et h̄ duplicit. Interi⁹ p̄ inspirationē: q̄d facit tota trini-

tas. Eſa. xlviij. c. Et nūc dñs de⁹ miſit me ſp̄us eī⁹. Et ex-

teri⁹ p̄ p̄dicationē. Eſa. lv. c. Quō imber t̄ nūx deſcēdit ī celo

et illuc v̄tra nō reuertit: ſe inſiſtūt terrā t̄ inebriat eā/ et germe-

nare eā fac̄: ſic erit v̄bū meū q̄d egredieſ ī ore meo/ nō reu-

teret ad me vacuū: ſe fac̄t q̄cuſ volū: et p̄ſpabil in his ad q̄

miſi illud. In p̄ aduētu iudei reprobat ſunt: q̄ nō coguerūt

tp̄ ſiſitatiōis ſue: vt dr Luc. xix. g. Ita certe q̄n q̄ ſiſitatiō

a dñō ſpiritualit: ſi non cognoscet tempus viſitatiōis ſue/ re-

probat a deo. Hoc aut̄ norādū eſt: q̄ ioseph. i. ch̄ristus/ ad pa-

ſtores in ſichem miſſit. i. ad illos q̄ ſunt in par̄ētia et labore

pter gregem ſuū. In p̄mitia ecclia grec dñi paſcebaſ in

ſichē. i. in patiētia martyrū t̄ labore p̄fessor̄. Sed heu hodie

male paſciſ grec dñi: q̄ paſtores reſeſſerūt in dothaim. i. in

defectionē ſtūt̄ t̄ ſcī laboris t̄ patiētē. Thren. i. b. Eges-

fus eſt a filia ſion oīs deoꝝ eius: ſacti ſunt p̄ncipes eius velut

arieſ non inueniētēs paſcua: t̄ abieſt̄ abſiſ foriſtudine an-

te fac̄i ſubsequētis. Et nota in frātib⁹ ioseph tria genera-

paſtor̄. Quidam volūt occidere ioseph: hi ſunt paſtores qui

male viuunt: t̄ male docent. De his dicitur Diere. xxiiij. c.

A p̄phetis iſrael egressa eſt pollutio ſuper omnē terrā. Qui-

dam volūt celare: hi ſunt qui multa ſciūt: ſe nolūt p̄edicare:

et ſignificant̄ per ruben: qui interptatur filius viſionis. De

his Eſa. xlj. d. Qui multa ſides: nonne cuſtodiſ: q. d. ſic.

*** Tales abſcondit**

Libri

b **A**meni mittā te ad eos. s. visitādos. **c** **P**resto sum: obediens sine mora. **n** **I**n dothaim: id est defectionem.

t **O**ccidamus eum tē: id est deleamus nomen eius.

Allegorice **a** **I**n pāscēdis gregib⁹. Anteç̄ christ⁹ veniret/ pasto/ re seclesi⁹ pascabant

gregē dñi in sīchē: et

ipſi remanebat ieiuni.

Prouer. xiiij. d. **H**ul-

ti cibi in noualib⁹ pa-

trū: et p̄gregant alij⁹

absq⁹ iudicio. **T**ales

sunt similes avi: q̄ nu-

trit pullos in nido: dis-

currit/ hincide voli-

tans: et in gutture suo

colligit multa grana/

et postea euomit ea in

ore pulloꝝ/ et ipsa re-

manet famelica ⁊ ma-

cilēta. **I**n pastorū offi-

cio labor ē. Sīchēm

interprat̄ onus: Et h̄

est q̄ ante aduentum

christi: et laborabāt ⁊

onerati erāt nimis oēs

pastores: ita etiam q̄

stare nō poterāt: Sicut dīc Pet⁹ Act. xv. c. **H**oc ē on⁹ q̄d

neq⁹ nos neq⁹ p̄ies nostri portare potuim⁹. **J**ō cōpassus eis

dē p̄: misit filiū suū: vt ingētos p̄solareb⁹: et somnolētos ar-

gueret: et reficeret lassos. **M**att. xi. d. **V**enite ad me oēs: q̄

laborat̄ ⁊ onerati est̄: et ego reficiā vos. **S**ūp. v. d. d̄r̄ d̄ noe

in figura christi: Iste p̄solabib⁹ nos ab ogib⁹ ⁊ laborib⁹. **E**t

qm̄ labor pastoralis ⁊ vigilātia/ sup labore omnē placet chri-

sto: ideo p̄mo p̄storib⁹ vigilātib⁹ nūciauit p̄ angelos orū

suū. **b** **A**meni mittā. **V**enit fil⁹ ad p̄iem/ euz audit ab eo:

vadit ad aliq⁹: q̄ nota facit eis q̄ audiuit. **J**ob. xv. b. **Q**ia q̄

cunq⁹ audiuit a p̄ie meo/ nota feci vob. **c** **P**resto sū. **E**c-

p̄. 39. ce obediēta sine mora. **P**̄. **L**ūc dixi ecce venio. **P**hil. ii. a.

Fact⁹ est obediēs p̄i v̄sq ad mortē. Sup illud Act. ii. a. **F**ac-

ctus est repente de celo son⁹: Dicit Esa. Mescit tarda molis-

mina sp̄issanti grā. **d** **G**lāde ⁊ vīde. Venuit i mūdū si-

liu: vt videret si ē intelligēs aut req̄rē deū. **E**t certe paucos

aut nullos iuenit: q̄ oēs declinauerūt simul iūtles facti sūt:

nō est q̄ faciat bonū. **O**see. liij. a. Nō ē veritas/ nō ē misericōdā/

nō ē scia dñi i terra. **e** **E**rga frēs tuos ⁊ pecora. **H**oc

p̄. 35. est q̄ christ⁹ etiā extremos p̄tōres venit vocare. **P**̄. **H**oies

et iūmetā saluab̄ dñe. **H**oc ē q̄d moyses dicit Ero. x. g. Non

remanebit ex eis vngula: q̄ necessaria sūt i cultū dei. **f** **R**e-

p̄. 13. et. 52. **n**ūncia: q̄d fecit christ⁹ cū dixit: Corrupti sūt ⁊ abomiabi-

les facti sūt. **g** **D**e valle hebron. Hebron interprtatur

piugū. **H**oc igit̄ q̄ ioseph de valle hebron venit i sīchēm:

id est christ⁹ ⁊ humili piugata/ venit sub onere legl. **G**al. iiij. a.

Fact⁹ de muliere fact⁹ sub lege: vt eos q̄ sub lege erāt redi-

meret. **b** **I**nuenitq⁹ eum vir. Querebat sermo pro-

phetie i q̄ copleak⁹: et nō iuenies nisi i eo q̄ dīc p̄ Esa. xxv. c.

Ecce dñs dē noster ipse ē: expectauim⁹ euz ⁊ saluabit nos.

p̄. 18. i **E**rrante. i. q̄rentē ouē erraticā. **P**̄. Errauit sicut ouis q̄

pergit: regrē fūu tuū dñe. **E**sa. liij. b. Q̄es nos q̄si ouis erra-

uim⁹: vnuſq̄s in viā suā declinauit. **L**uc. xv. a. **Q**uis ex vo-

bis hō/ q̄ habet centū oues/ et si pdiderit vna ex illis/ nōne di-

mittit nonagitanouē in defto/ ⁊ vadit ad illā q̄ p̄ierat donec

iueniat illā. **k** **I**nterrogauit q̄d q̄reret. Sic q̄rebāt

sermo ap̄beticus q̄i admirās: **H**iere. xiiij. b. **Q**uare futur⁹

es/ vt vir vag⁹ ⁊ fort⁹ q̄ nō p̄ot saluare. **l** At ille r̄ndit. i.

christ⁹ p̄ Esa. liij. b. In egyptū descēdit p̄pls me⁹. Quasi di-

cat: **m** **F**ratres meos q̄ro: quos q̄si bonos pastores

credebat christ⁹ pascere gregē in sīchē. i. i lege laboriosa: **S**z

iam ab ea recesserāt q̄ traditiōes suas. **H**iere. v. f. Populo

buic factū est cor̄ incredulū ⁊ exasperās; recesserūt a lege. s. et

Genesios

abierūt. **M**alach. ii. b. **V**os recessistis de via ⁊ scādaliastis plurimos i lege. **E**ro. xxxij. b. **R**ecesserūt cito d̄ via quā ostē disti eis. **M**att. xv. a. Irritū fecisti mādatū dñi p̄ tradi- tiōes vīas. **n** **D**icētes: **E**am⁹ in dothaim. **I**n h̄ no- taq̄ iudei ex industria recesserāt a deo. **H**iere. q. f. **R**ecessim⁹ et nō veniēmus ultra ad te. **J**ob. xxxij. c. **Q**uasi impios per- cussit eos: q̄si de indu- stria recesserūt ab eo.

o **P**errexit ergo ioseph p̄ frēs su- os. **E**sa. xxx. e. **R**erūt oculi tui vidētes p̄ce- ptōrē tuū ⁊ aures tuę audiēt vocē p̄ tercū monēt. **p** **I**nue- nit eos i dothaim: id ē in defectū oīs bo- ni. **O**see. ix. b. **Q**uasi

vuas in deserto inue- ni iisrael. **V**l̄c deserti Ward. ii. a. acres sūt ⁊ amarē: et christ⁹ iudeos inuenit acres ⁊ amaros mali- cia multa. **E**zech. ii. b. **F**ili hoīs mītū te ego

ad filios israel: ad gētes apostatrices que recesserūt a me. **q** **Q**ui cū vidissent eū p̄cul. **T**idere p̄cul/ aliquā acci- p̄t in bono: qr̄ q̄lōge videt: clare videt. **H**iere. xxii. a. **L**ō- ge aperuit m̄ dñs. **U**lq̄i in malo, p̄ nō cogiscere. **P**̄. **Q**m̄ p̄. 17. excellus dñs ⁊ hūilia respicit: et alta alōge cogiscit. **H**oc mō- viderūt iudei christū alōge: qr̄ s̄i coguissent: nunq̄ regez gl̄e crucifixissent. **j** **C**or. ii. b. **E**n dicit Esa. liij. a. **T**idim⁹ eum et ū erat aspec̄. **S**i deprope viderēt: sc̄rēt q̄ speciosus erat p̄. 44. p̄ filiis hoīm. **S**ic vidi Esa. vi. a. **T**idi inq̄t dñm sedēt sup soliū excelsū ⁊ eleuatū ⁊ plena erat dom⁹ a maiestate. **S**ic vi- dit eū illa q̄ dicebat: **S**ic mal⁹ inē ligna siluarū: sic dilect⁹ me us inē filios. **E**cōuerso mūdū alōge intuēti/ pulcher ē: si au- tem diligēt ⁊ deprope intuēti/ turpis ⁊ fētidus apparebit. **N**āū. iiij. b. **O**is q̄ viderit te/ resiliet a te. **r** **A**ntec̄ accē- deret ad eos. **H**oc ē: q̄ iudei an inierūt p̄ilū occidēdi ie- ū q̄ credēdi. **M**at. xxvij. a. **V**ane aut̄ facto inierūt cōfiliū oēs p̄ncipes sacerdotū et seniores p̄pli aduersus iesū vt eum morti traderēt. **s** **E**cce somniator venit: venite oc- cidam⁹ eū. **H**oc ē q̄d legit **H**iere. xi. d. **L**ogitauerūt p̄li- lia sup me dicētes. **W**ittam⁹ lignū in panē ei⁹: ⁊ eradam⁹ eū de terra viuētiū: ⁊ nomē ei⁹ nō memoref ampli⁹. **S**ap. iiij. c. **E**ircūueniam⁹ iustū: qm̄ inutilis ē nob̄. **P**rouerb. j. b. **V**eni nobiscū/ insidiām⁹ sanguini/ abscondam⁹ tendiculas ⁊ insontē. **v** **I**n cisternā veterē. i. i īfernū: **I**ux̄ illud. **P**osuerūt me p̄. 87. ī lacu īferiori ī tenebrosis ⁊ ī vībra morti. **U**l̄i cisterna se- pulchr. **x** **D**icēmus p̄: fera pessima deuo. **z** m̄. mors vī inīq̄tas vel iūdīa iudeoꝝ: nō tī factū ē vt putabāt iudei. s. q̄ christ⁹ in more detineret: **I**ux̄ qđ dīc Job. v. b. **D**issipat cogitatōes maliḡne possint iplere man⁹ eoꝝ qđ coperūt. ***** **E**t tūc apparebit

*** Tales abscondit̄ christū ī cisterna veteri. i. vbi nō ē aq. i. **M**oralit̄ ī corde arido absq̄ villa cōpassiōe: Et signē tales p̄ illos q̄ fie- xo poplice bibēt aquā. **J**udic. vij. b. **E**t d̄ his dr̄ Prouer. xi. d. Qui abscondit frumenta ī tpe/ maledicēt ī p̄plis. **Q**uidā volūt vendere ioseph: Et signē p̄ iudā. **H**i sunt q̄ verbuz dei sincere p̄ter deum p̄dīcāt. **P**rimi ergo male viuunt ⁊ ma- le docent. **S**ecūdi bene docent: sed male viuūt. **T**ertij bñ vi- uunt ⁊ bñ docēt. **H**ec tria genera p̄dīcatorū siue pastōrē signē iij. **R**eg. i. c. per tres qnq̄genarios missos ad heliam: **D**uo primi cōbusti sunt: tertius adduxit heliam: id est christū ad p̄tōres. **H**oc est qđ legit hic: q̄ nec verbū fratrū: nec ybū ruben efficaciā habuit: s. ybū iudei tm̄. **I**lloꝝ enī p̄dīcatio q̄ deū corde/ ore ⁊ opere cōfīten̄t efficaciā habet ī audito: b̄. *** H**oc ē q̄ dīc. j. xiv.**

G & b **S**omnia sua. i. vaniloqua sua. **V**ideat viatores hismaelitas. Aug. Queris quae hismaelitas quibus ioseph vendit? est etiam madianitas scriptura vocat: cum hismael sit de agar filius abrae: de cethura vero madianite: An quod scriptura dicitur de abrae quod munera. s. dederat filiis puerinarii sua: rui: agar. s. et cethure: diuinitus eos ab isaac filio suo in terra orientis: et ideo unam gentem scissi intelligendi sunt. Anvera sit opinio hebreorum: qui dicunt agar et cethuram unam fuisse. **H**ismaelitas. i. mundi pietatis: quod de gentibus ad fidem venientes testimoniis legalis et prophetarum odoceantur: sed et venient. **R**esina est gen. gumi odoriferi. **S**tacten-gutta est myrrae arbores: et ipsa myrra vocatur. **N**e gociatoribus. **F**ix negotiatio: ubi salus emitur: et vita morte redimitur.

E **A** Et tunc apparet illi somnia sua. Audies h. ruben: nitebatur liberare eum de manibus eorum et dicebat: Non inficiam aiaz ei: nec effundam sanguinem: sed proiecere eum in cisternam: venteremque in solitudine: manusq vias suavem innicias. Hoc autem dicebat: volens eripere eum de manib eorum: et redere patri suo. Confestim igitur ut peruenit ad fratres suos: nidauerunt eum tunica talari et polymita: misericordiaq i cisternam non que habet.

tarum testimoniis ad fidem christi venientes. **A**romata. i. osornes: n. **E**t resina. i. elemosyna: o. **E**t stacten. i. carnis mortificatione portantes. **H**ec tria. s. ozone elemosyna et ieiunium commendat dominus: Matth. vi. **H**ec ferre debent predicatorum in egyptum: ea pectorib predicantes. **P**et. ii. c. Convocatione vias inter gentes habentes bona.

Dixit ergo iudas. Duplex est iudas mysticus: quidam bonus: quidam malus. Tercius. xxx. argenteis vendidit iesum: sed differentes. Boni. i. p. dicato: videt iesum pecatorib. xxx. argenteis. i. professio fidei: quod in ter nario nota est: exhibitiōe bonorum operum: quod in denario designat: teneat decem sunt triginta. **D**al. iudas. i. inde vendidit iesum cupiditate: ne amitteret locum et gemitum. Et nota quod quidam de fratrib volebat occidere ioseph: quidam celare: quidam venire. Sic quidam fidem christi vel ecclesie destruere

conantur: ut heretici: aut charitatē fraudantur: dissipare molitus: ut schismati: aut alios suo exemplo corrumpti: ut mali plati. De quod oblitus est Gal. iii. a. **N**on quid oculos christi iesus preservat. Celare voluntate quod cum possent veritate et misericordia dei perdere nolunt. De quod p. Prover. xi. d. Qui abscondit frumentum maleducit in populis. **J**o. P. d. dicebat: Non abscondi misericordia tua et veritate tua a peccato multo. Illi vendunt: quod vobis dei sincere predicant: fructum aiarum: non fauorem populi aut tempore commodum querentes: De quod p. Prover. xi. d. **H**indictio super caput venditum frumenta. s. quod **N**on polluantur: occidendo vel celando. Celare enim veritate agnitionem patitur: quod per illud pauli patet Act. xx. **D**uidus sum a sanguine omnium: non enim subterfugi quo minus numerari vobis oempsili dei. **G**lo. super Deus. xxv. De tamen peccato dubio rei sunt: quod p. dicitur potuerit. **A**ccidierunt freres. Sic psalmi dedit gamaliel: ut veritas non abscondere negat occidere: sed vendere et predicatione dicens: Act. v. g. Sinite illos: quoniam si est ex hominibus psalmi sunt aut opus dissolue: si vero ex deo est: non poterit dissoluere illud. **E**t p. tereuntibus mandantur. Madianites interpretantur iudei aut dijudicantes: et significant predicatorum: quod emunt iesum in labore studij ut iterum vendant in egyptum: pectorib predicando. **T**u dicitur negotiatorum. Et dicit glo. Felix negotiatio: ubi salutem emisit: et vita morte redimit. **J**ob. xl. d. Coidet eum amici: dividet illum negotiatorum. Toties predicatorum diabolus dividit et dividitur: quiens in mebra ab illo separant. **L**uc. xix. b. **N**on quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipe sibi regnum et reuertit: Uocatus autem suis suis dedit illi decem minas: et ait ad illos: Negotiamini dum venio.

* **H**oc est quod dicitur. i. xlvi. a. quod in ozone iudei: p. beniam: non se potuit continentem ioseph. **D**ixit p. i. **P**roiecere eum in cisternam veterem. **H**oc faciunt oes qui christi leias in corde veteri per malam vitam absconduntur. **D**e talibus est Mat. xxv. c. Accedens autem qui vnde taliter accepit. s. intelligentia scripturarum ait: Dñe scio quod homo duxit es: meret vbi non semasti: et congregas vbi non sparsisti: et timeli abscondi taliter tuum in terra. i. in corde treno: ecce hec quod tuum es. **S**ed non quod sufficiet p. familiis. **C**erte non. **I**mmo sequitur: Serue male et piger: sciebas quod metu vobis non semio: et p. gregorii vobis non sparsi: oportuit quod te pecuniam meam committere numularijs: et ego veniens receperisse utique quod in meum est cum viur. **D**e hac cisterna veteri dicitur **H**iere. ii. c. Foderunt sibi cisternas dissipatas: quod non vallet continentem aq. **L**or. eni p. rauum aq. sapiens non valit diu continentem. **E**ccl. xxii. c. **L**or. satui quisli vas fractum: oempsili sapis non tenebit. *

* Extrahentes cum

Libri

b **E**ledidert: tanq; vile mācipiū. **m** **D**escēdā ad filiū
meū r̄c. **A**ug^o. Querit quō h̄ intelligat: vt̄ malī tm̄: an eti
am boni ī infernū deſcedat. Si tm̄ malī / quō iacob ī infernū
ad filiū suū dīc lugēt se velle deſcedere. Nō enī in p̄gnis in/
fernī creditiblē ē eū eē: An pturbati & volēt ſyba ſūt / mala ſua
etīa h̄ic exagērāt?

G An creditiblē est apud
infernū qdā loca ſecre
ta & min⁹ p̄gnalit ante
paſſionē dñi fuſſe: ad
quē etīa ſcti deſcede/
bat: qr null⁹ padifū in/
gredi poterat / donec
xps rhonphē ignē
amoueret. **n** **A**dia/
diane vendiderūt
r̄c. **H**iero^o. **M**adia/
ne vendiderūt iοſeph
in egypto putiphari
eunuchō pharaonis/
archimachiros. **P**le/
rung archimachiros
id est cocor p̄ncipes:
p̄ m̄gris exercit⁹ ſcp/
tura ponit: **M**archi/
ren q̄p̄e grece interp̄/
ta occidere. **E**ndit⁹

est ḡ iοſeph p̄ncipi exercit⁹ & bellator: nō petefre: vt ī latīno
ſcp̄tu est: ſ putiphari eunuchō. Ubi q̄rit quō poſtea vroze
bie dicāt. Tradit⁹ iudei emptum ab iοſeph / ob nimia pul/
chitudinē ī turpe miſteriū: & a dño virillb⁹ ei⁹ arefacit / po/
ſtea electū eē iūx̄ more hierophātarū. i. ſacra loquētiū ī po/
nificatiū heliopoleos: & huius filiam eſſe aſſeneç quaz poſtea
iοſeph accepit vrozem.

Allegorice **a** **E**xtrahētes r̄c. q̄n dixerūt eū furto ſublatū: dixerūt ī
egyp̄tu. i. toti mūdo p̄dicauerūt. **U**n̄ **B**at. ij. c. d. iοſeph / qui
gerit typū p̄dicatoꝝ: **L**olle pueꝝ & m̄reꝝ el⁹ / & ſuge ī egyp̄tu:
et esto ibi v̄lq̄dū dicā tibi. **E**ſa. xix. d. **L**ogſcet dñs ab egyp/
to: & cogſcet dñs egyp̄tu ī die illa: & colēt eū in hostiū et mu/
nerib⁹. **R**euerſuſc̄ ſrubē. i. ſermo ap̄betic⁹ reuertit ad
cifterna: q̄n faſ nos attēdere ad ſepulchru dñi. **U**el ruben. i. iudei ī fine
reuerent ad fidē paſſiōis. **E**ſa. x. c. **R**eliqui⁹ iacob
p̄uerten̄: Et nō inueniēt puerū in cifterna. i. iefu in Ira legl:
qr tm̄ p̄mittebat ibi: ſ ī euāgelio daf. **U**el ruben ſat̄ p̄grue
deſiḡt magdalēnā. Ille venit ad cifterna: illa ad ſepulchrum.
Ille nō inueniēt puerū: illa nō inueniēt corpus iefu. Ille dicit:
Puer nō cōparet: illa dicit: Tulerūt dñs meū. **e** **T**ulerūt
aut̄ tunicā el⁹: & ī ſanguine r̄c. tunixerūt. i. carnē el⁹ q̄li
peccatricē el⁹ ſanguine reſperti. **E**ſa. lxvij. a. Quare ḡ rubr̄
ē indumentū tuū: & veſtimēta tua ſic calcātiū in torculari: Et
i. **A**ſplus ē ſanguis eoz ſup veſtimēta mea: & oia indumentā
mea inq̄nauit. **f** **A**bitētes. Occasionalit misēt iudei ſan/
ctos: q̄ p̄tū tunicā. i. ch̄r̄ſti humanitatē q̄dide deſerit dicētes:

Protecor n̄ aspice de⁹: & respice ī faciē ch̄r̄ſti tui. **U**el tuni/
ca. i. ecclia: ſanguine heđi. i. ch̄r̄ſti tincta. **A**poc. vii. d. Id ſit
q̄ venerūt ex maḡ tribulatiōe: & lauerūt ſtolas ſuas ī ſanguine
agni. Et d̄ hac tunica ſcti dicūt deo p̄t̄: Uide an tunica filiū
tui ſit / an nō. Et r̄ndet: Tunica filiū mei ē. O q̄ ſelix ē / quē in
die iudiciū recogſcet p̄t̄: q̄ ſuit tunica talar̄ ſili ſuī. i. pſeueraſ
ī bona p̄ueratioe: Et q̄ ſiſer erit / cui diceſ: Amice q̄re huſ
iſtrasti: nō h̄is veſtē nuptiale: **B**at. xxij. b. **g** **F**era p̄ſ/
ſumq; i. iuidia iudeoz. **U**n̄. **Z**el⁹ dom⁹ tuę comedit me. i. in/
uicia iudeoz. **h** **S**ciſſiſc̄ veſtib⁹. i. apt̄l ſacramēt &
mysteriū ſcp̄tū: in qb⁹ ſiuebat / q̄ oportebat ch̄r̄ſtu pa/
ti: & reſurgere a mortuū: & ſic intrare ī gloriā ſuā. **I**ndu/
tus ē cilicio lugēs. In aplis & in mēbris ecclie / indur⁹ ē
cilicio penitētē de⁹ p̄t̄: lugēs ī eis filiū ſuū. **U**n̄ ſingul̄ anis
diē paſſiōis dñi (q̄ ē ſalut̄ & redēptiōis n̄rē exordiū) ſi cū gau/
dio: ſi luctu & penitētia agit ecclia: ne videat gaudere cum
crucifixorib⁹: ſi poti⁹ cōpati & lugere cū aplis: q̄ ſūt ſuerūt i

Puſ. 83. **P**rotector n̄ aspice de⁹: & respice ī faciē ch̄r̄ſti tui. **U**el tuni/
ca. i. ecclia: ſanguine heđi. i. ch̄r̄ſti tincta. **A**poc. vii. d. Id ſit
q̄ venerūt ex maḡ tribulatiōe: & lauerūt ſtolas ſuas ī ſanguine
agni. Et d̄ hac tunica ſcti dicūt deo p̄t̄: Uide an tunica filiū
tui ſit / an nō. Et r̄ndet: Tunica filiū mei ē. O q̄ ſelix ē / quē in
die iudiciū recogſcet p̄t̄: q̄ ſuit tunica talar̄ ſili ſuī. i. pſeueraſ
ī bona p̄ueratioe: Et q̄ ſiſer erit / cui diceſ: Amice q̄re huſ
iſtrasti: nō h̄is veſtē nuptiale: **B**at. xxij. b. **g** **F**era p̄ſ/
ſumq; i. iuidia iudeoz. **U**n̄. **Z**el⁹ dom⁹ tuę comedit me. i. in/
uicia iudeoz. **h** **S**ciſſiſc̄ veſtib⁹. i. apt̄l ſacramēt &
mysteriū ſcp̄tū: in qb⁹ ſiuebat / q̄ oportebat ch̄r̄ſtu pa/
ti: & reſurgere a mortuū: & ſic intrare ī gloriā ſuā. **I**ndu/
tus ē cilicio lugēs. In aplis & in mēbris ecclie / indur⁹ ē
cilicio penitētē de⁹ p̄t̄: lugēs ī eis filiū ſuū. **U**n̄ ſingul̄ anis
diē paſſiōis dñi (q̄ ē ſalut̄ & redēptiōis n̄rē exordiū) ſi cū gau/
dio: ſi luctu & penitētia agit ecclia: ne videat gaudere cum
crucifixorib⁹: ſi poti⁹ cōpati & lugere cū aplis: q̄ ſūt ſuerūt i

Genēſeos

luctu & tristitia. **Z**ach. xij. c. In die illa aſpiciēt ad me quem
conſixerunt: & plangent eum planctu quaſi ſuper vniſenitū.
Uel planctu iacob / deſignat compassionē quam habet ec/
clia erga iudeos. Unde & eodem die orat p̄ ipſis. Uel de⁹
pater dicit facere / q̄d facit nos facere. Scindit ergo uestes:

quando facit nos ſcindere uestes. uestes ſci
dunt (vt dīc Greg⁹) qui ſibi in exterioris
decoris lacrymatiōne non parcunt. **In**
dutus cilicio / p̄ḡ / nitentię. **H**iere. vi. g.
Accingere cilicio: al/
pergere cinere: luctu
vniſenitū fac tibi. **k**

Quodl̄to tpe. i. tota
vita p̄ſenti / cū q̄ finit
dolor & genit⁹ ois et
luct⁹. **E**ſa. xxv. c. Au/
feret dñs oēm lacry/
mā ab omni facie. **l**

Cōgregat̄ r̄c. no/
luit. **H**oc ē q̄ de⁹ p̄
nō recipit p̄ſolationē
a iudeis ſup cecitate
eoꝝ. **o** **Q**uodiphā

ri. Putiphar iterptat̄ declināt ad diſcedū. Uel putiphar eu/
nuchō: duo genera hoīm deſignat: humiles & pudicos: q̄bus
ſolis exhibet ch̄r̄ſt̄ in mūdo. Uel in hui⁹ ſignū / ipſe caſtus &
humilis: de virginē humili naſci voluit.

* **a** **E**xtrahētes eū de cifterna. **M**ali p̄dicatores **D**orim
extrahūt ch̄r̄ſtu de cifterna veteri. i. de corde ī p̄tis iuetera
to: & p̄dicāt alijs: & ita p̄ſcia eoꝝ nō ſibi ſi alijs prodeſt. **J**ob.
xxvij. c. Si cōportauerit q̄li terrā argētū: et ſic lutū p̄parau
erit veſtimēta: p̄parabit ſiq̄dē ſi iust⁹ veſtīc̄ illi: & argētū in
nocēt diuidet. **G**lo. ibi. Argētū innocētē diuidere ē eloqa deſ
minute discreteq; exponere: et vnicuſis qd digne p̄gruat co/
aptare. Et nota q̄ in ſybo eſhēdī notaſ violētia. Mali enī cū
remoru pſcie p̄dicāt: & ita q̄li violent̄ eſhēt de corde ſuo p̄
dicatiōis ſybū. Boni ho cū pace pſciētē p̄dicāt: & abloꝝ om̄e
violētia edictū verbū a corde ſuo. **E**ſa. xxxij. a. Lingua bal/
boꝝ velocit̄ loqueſ & plane. **P**rouer. xliij. a. Querit derifor
ſapiaz: & nō inuenit: doctrina prudētū facilis. **c** **R**euer/
ſuſc̄ ruben. Mali p̄ſtores q̄ male viuūt & male docēt / re
cedit a cifterna. i. a corde ſuo ad tpalia: q̄b⁹ dīc dñs p̄ **E**ſa. xli
xlv. c. Redite p̄uaricatores ad cor. In horum absentia tol/
litur puer: id eſt Scientia verbi dei amittit̄: dum nimis ad tp/
alia intēditur. Hoc eſt q̄d legitur. i. **R**eg. xxvij. b. & ſaule dor/
miente in tētorio / dauid furatus ē haſtaſ & vas aque. **J**ob
xx. b. Panis eius in vtero illi⁹ vertetur in fel aſpidū: diuitias
quas deuorauit euomet: & d̄ ventre eius extrahet eas deus.
Hoc autē q̄ ruben reuertitur ad cifternam: ſignificat q̄ mali
tpe afflictionis reuertuntur ad cor. **E**ſa. xxvi. c. Dñe / in an/
guſtia requiſierunt te. **H**iere. iiij. f. In tpe afflictionis ſuę di/
cent: Surge & libera nos. Et r̄ndet dñs **E**ſa. xxi. d. Si que/
ritis / querite: conuertimini & venite. **d** **P**uer non com/
paret. Hoc eſt q̄ mali quando reuertunt ad cor / vt cogitent
de deo: non inueniunt puerum in cifterna: id eſt ch̄r̄ſtu pue/
rum & mansuetum: ſed durum & auſterum iudicē. Unde dicit
ruben: id eſt mali: Puer nō comparet: & ego quo ſybo: Si al/
cendero in celum tu illi⁹ es: ſi deſcendero ad infernum ades.
Si ſumpsero pennas meas diluculo: et habitauero in extre/
mis matis. **r̄c** **E**xpoſitio La. XXXVIII

P **Q** **O**dem tempore deſcendēt iudeas r̄c. Reca/
pitulatio eſt q̄d hic d̄: q̄r vt dicit Aug. in Glo. ante
venditionē iοſeph factū ē h̄. Nō enī raz modico tpe

W q̄d ſuit int̄
Dystice p̄ Eode tpe r̄c. **W**itam interptat̄ vidēs
frēs: **D**ollamites / tellioniū in aq; **J**udas p̄ſtē ſi ſiḡt ch̄r̄ſtu.
* **J**udas igit.

V qd fuit int̄ venditionē ioseph: t̄ descēsūt̄ iacob ī egyptū. s. vii
gintiduob̄ annis possent fieri omia q̄ h̄ narrant̄ d̄ iuda t̄ filiis
ei. a. **D**odollamitē. Odolla regio ē t̄ loc̄. **T**ū. i. **R**eg.
xxij. a. Fugit dauid in speluncam odollam: Inde sumitur
odollamites. e. **N**e quā. i. nūmis luxuriosus vel abutens
vulculo vxoris suę: et
inuentus est mortuus
iuxta uxorem suam.
Suscites. Hic
pater q̄ aliqua serua-
ta sunt ante legem: vt
de semine suscitaro-
strati defuncto: qd p̄/
cipitur Deut. xxv. b.
Semen funde-
bat. Sic iudei terre/
no intellectu verba le-
gis adulterantur: ne
auditores eorum chri-
stiani fiant. **I**ma/
scerentur. Nō om-
nes filii agnoscant̄
fratri defuncto: sed tm̄
primus. S̄ onam tā
nequā fuit: q̄ noluit
generare filios: ne p̄/
mus agnoscere fratris
defuncto: Tel forte
decep̄t̄ erat putas om̄es agnomiari debere. o. **T**imebat
enim. Judas estimabat hoc accidere ex vixi uxoris.

Consolatione
dice. a. **J**udas igitur descendit ad hiram odollamitē:
id est christus ad baptismū iohannis: quem iohannes vidēs
peribuit ei testimonium: dicens: Ecce agnus dei r̄. **J**ob.
i. d. **M**ichez. j. d. Adhuc h̄redem adducam tibi: que habi-
tas in marea: vñq̄ odollam veniet gloria israel: id est chri-
stus vñq̄ ad baptismū iohannis. i. **R**eg. xxij. a. Fugit da-
uid in speluncam odollam: et ibi fratres eius venerunt ad eū:
et omnes qui erant oppressi erat alieno. b. **V**iditq̄ ibi si-
liam hominis chananē: id est synagogam filiam diabo-
li: Qui dicitur h̄: quia hominē vicit. **M**att. xij. d. In-
nicus homo hoc fecit. Chananeus dicitur diabolus: id est
comutatus: quia in veritate non iterit: **J**ob. viij. f. **E**ccl.
xvj. a. dicitur de synagoga: Radix tua de terra chanaan: pa-
ter tuus amorbus: t̄ mater tua cethaea. Vocatur autē Sue:
id est sublimis ratione sanctorum patrum: quos christus sibi
principaliter copulauit. Per tres filios iude: tria genera pre-
latorum intelliguntur: Per thamar enim ecclesia designat̄.
Prim̄ fuit her: qui fuit nequā. i. luxuriosus: vel abutens vas-
culo uxoris. Per hūc p̄lat̄ noxi⁹ t̄ supstitionis desiguntur: q̄
anterior p̄ oblit⁹ / ad posteriora se totum extēdit. i. non curās
p̄mo gr̄ere regnum dei: totus inhēret temporalibus: et eis ab-
utitur i superbiā. Secundus fuit onam: qui semē fundebat in
terram. Per hunc intelligit̄ p̄lat̄ inutilis. Talibus ho-
die copulatur ecclesia: qui vel non proflunt vel oblit̄: sed tū
sepe interficiuntur a domino. Tertiū fuit sela: cui non potu-
it dari thamar: quia puer erat: sed iubetur expectare thamar
vt vidua: donec crescat puer. Et certe ita faciūt̄ hodie multi
p̄lat̄: ecclesiās viduas faciūt̄ expectare: donec creuerint ne-
potulī: quibus eas conseruant̄: et interim fructus percipiunt̄.
Et quid sequitur ex h̄: Thamar videns se esse viduam: qua-
si absq̄ rectore: assumit teristrū meretricum: t̄ sedet in biuio:
Id est facit omittenda t̄ omittit facienda: et in hoc moratur et
residet: quia non est qui eam doceat. c. **Q**uo nato r̄.
Allegorice Sela: chorus aploz: qui p̄missus thamar. i. synagoge t̄ nō
solus. **A**ct. viij. g. Clobis oportebat p̄mū loq̄ verbū dei r̄.
H. thamar. Hoc nato: Sue parere cessauit: quia natis apostolis: sy-
nagoga steriles fuit. **O**see. ix. c. Da eis dñe: Quid dab eis:
Eulam sine liberis: t̄ vbera arentia. d. **H**edit aut̄ iu-
das. Judas ch. ill. : Her malus p̄lat̄. Thamar ecclesia.

XXXVIII

Natur igitur her: thamar: q̄n ecclesia malo p̄lat̄ cōmiti-
t̄: qd fit peccatis nostris exigentib⁹. **J**ob. xxxiiij. d. Reg/
nare facit dñs hypocritaz: ppter peccata populi. Her nequā
dicitur: quia abutebat uxore a posterio. Id sunt p̄lat̄:
qui beneficia ecclesiastica: vel p̄lationes recipiunt causa
temporalium: que sunt
posteriora. **P**hil. iii.
c. Ea que retro sunt
obliviscens: ad ea que
sunt priora extendens
meipsum ad destinatum
persequor brauium. **M**att. vi. d.
Primum querite reg-
num dei r̄. Post de-
bent esse t̄palia. **O**see
v. c. Ululate i betha-
uen: post tergum tuū
beniam. Bethauen
interpretat̄ dom⁹ in/
utilis: vel domus ido-
latra: id est ecclesia re/
ferta diuinit̄s tempo-
ralibus: que debet eē
post tergū beniam: id
est filior dextere.
f. **A**b eo occisus.
Dominus reseruat v̄
tionem eorum: qui a posteriori accedunt ad p̄lationes: vel ec-
clesiastica beneficia. Id iure. l. c. Ecce ego ad te mons pesti-
fer: qui corumpis vñuersam terram: id est totam ecclesiaz: que
dicitur terra: ppter stabilitatem. **E**ccl. i. a. Generatio p̄/
terit t̄ generatio aduenit: terra autem in eternū stat: propter
attritionem p̄sequentiū et falsoz fratrū: ppter germinis
secunditatem. g. **D**ixit ergo iudas r̄. **O**nā interpretat̄
meror pli: et significat p̄lat̄ cupidum t̄ auarum.
Unde dicitur q̄ onam fundebat fēmē in terra: et talis p̄la-
tus etiam si p̄predicat̄ p̄o terrenis p̄dicat̄. **M**ichez. iii. a.
Audite principes iacob: qui odio habetis bonū: t̄ diligitis
malū: qui violē tollit̄ pelles eoz desuper eos. Eccl̄a bo-
nus p̄lat̄ semen p̄dicationis fundit in celum. i. **R**eg. ii.
d. Creuit puer samuel: t̄ domin⁹ erat cum eo: t̄ non ceci-
dit ex omnibus verbis eius in terra. **H**ec sciens nō
sibi nasci r̄. Sic faciūt̄ qui non lucrum dñi: sed suum cō-
modum querunt̄. **O**see. ix. a. Noli ligrari israel: noli exultare
sicut populi: quia fornicatus es a deo tuo: dilexisti mercedez
super om̄es areas tritici. Et. i. eodē. c. **E**phraim enim quasi
auis auolauit: gloria eoz a partu ab utero et a conceptu.
Sed nota q̄ dicitur hic: q̄ percussus est onam a domino:
quia fundebat semen in terram: quid igitur de p̄lat̄: **O**see
ix. d. Percussus est ephraim: radix eorum exiccata: fructum
nequaq̄ faciunt̄. m. **E**sto vidua: dixit dominus synago- **M**ystice
ge: et ipsa vidua est. **O**see. iiij. b. Multis diebus expectabis
me. n. **D**onec crescat sela: id est chorus apostolorū:
vbi crevit in gentibus: et adhuc quotidie crescit: tandem da-
bitur synagoge doctrina apostolorum. **R**oma. xij. d. Postq̄
multitudine gentium intrauerit: tunc omnis israel saluus fiet.
o. **T**imebat. Mult̄ parcit dñs/nolēs cōstituere in p̄latio- **M**oralicer
ne ne moriant̄: Mult̄ enī p̄z boni: in p̄lationib⁹ fuit mali.
Et hoc est qd legi. iiiij. **R**eg. i. a. Cedit ochoq̄ias p̄ can-
cellos cenaculi: qd habebat in samaria. Cenaculūj̄ est tertia
mansio. Ochoq̄ias igif. i. p̄lat̄ qui cenaculū sibi fecit in sa-
maria. i. corde/ore/et opere intendens in dñ: frequent in cu-
stodia p̄latiōis cadit p̄ cancellos. i. per rimas curarum quas
nemo scit: nisi q̄ sentit. **T**ū Aug. **O**z̄ to i loco superiori: tāto in
maiori piculo ſant̄. p. **E**t abiit: t̄ habitauit i domo **A**llegorice
i. mō habet synagoga in domo diaboli p̄is sui. **J**ob. viij. f.
Uos ex p̄e diabolo est. q. **A**hortua ē sue uxor iude:
Synagoga ē: q̄ fuit uxor christi: Sed ipa mortua ē in pctō.
Unde significat p̄ filiam archisynagogi mortuā: quam dñs

Libri

a Consolatione accepta. **b** Iero⁹. Et isolatus iudas ascendit ad eos qui tondebant oves: ipse et hiras pastor eius odollamites. **c** Pro pastore in hebreo amicus legitur: sed verbum ambiguū est: qz ipsius scribit litteris vtrungs: sed amicus rem/ pastor roem legit. **d** Quē depositis. Motādum qz tpe p̄tarchatum: certa e sua fuisse vestimenta viduarum: nec q̄lia p̄iugatarum.

E **a** suscep^tta. **b** Teristrū velamē est q̄ vtebank palestīne mulieres. **c** Sed i biuio. **d** Hebreo habet: sedit in enan: et sonat in oculis: vt dīc. **e** Et ē nomen cōmune: nō p̄p̄i lo- ci. **f** Uſi ſenſus eſt: Sed i oculis. i. in biuio vbi debet viator dili- genter inq̄rere q̄ gra- diatur: Ibi ſolent ſe- dere meretrices: vt a traſeritib⁹ videri po- ſint. **g** Suspiciat⁹ eſt eſſe meretricē. **h** Hebreo habet: cade- ſam. **i** Dimitte me z̄c. **j** Molebat inſerre vim: q̄ oib⁹ detestāda erat. **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

B **a** volebat

*Solitudine
et mirebitur*

Allegorice

a Consolatiōne accepta. **b** Judas. i. chrl⁹ / Consolatiōne accepta. **c** Isolatiōne accepit ſup mor- te ſynagogē: qn tempus redemptiōis appropinquit. **d** Unde Eſa. xl. a. Consolamī / ſolamī popule me⁹. **e** Ascende- bat. Gal. iii. a. Ubi venit plenitudo tpi: misit de⁹ filiū z̄c. **f** Chrl̄ſti eni ascēſus eius incarnatio. Eſa. rit. a. Ascēder do- min⁹ ſup nubem leueni: et ingredieſ egyptū. **g** Venit aut̄ chrl̄ſtus ad oves. **h** Matth. xv. c. Non ſum miflū ſiſ ad oves q̄ perierūt dom⁹ iſrael. **i** Nec ſoli ad oves ſi etiam ad paſtores ouiu: quos tñ vocat tonſores: qz laz lanā ſibi vēdīcates nō curant de ouib⁹. **j** Ezech. xxvii. b. Pro eo q̄ oves meę ſactę ſunt in rapinā: et grēges mei in direptionē: eo q̄ nō eſſet paſtor ſi poti⁹ tonſor: ecce ego ſup paſtores. **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

tua eſt ſue vroꝝ iude. **Q**ui a post luctum cōſolatiōne ac- cepta aſcendebat ad tonſo- res ouiu ſuarum: ipſe et hi- ras opilio gregis odollami- ta in thamnas. **N**ūciatūqz eſt thamar: q̄ ſocer illius al- cenderet in thānas ad tōn- ſendas oves. **O**lie deſpo- tis viduitatis veſtib⁹ aſſūp- ſit teriſtrum: et mutato habi- tu ſed i biuio itineris qd- ducit thamnā: eo q̄ creuſ ſet ſela: et non eum accepis- ſet maritum. **Q**uaz cum vi- diſſet iudas: ſuſpicatus ē ee- meretricem: Operuerat eni- vultum ſuū ne cognoscere- tur. Ingradiensqz ad eam/

Geneseos

Joh. i. d. Ecce qui tollit peccata mūdi. **H**ū aut̄ dicit q̄ af- cendit in thamnas: qd interpt̄ſ defectus: quia oēs defec- n̄os ſibi aſſūpſit faciens qd docuit. **E**t nota q̄ vellera ſine leſioē tollū ab ouib⁹: ſic tpaſia a viri ſancti ſine oī dolore et triftia tollunt. **H**eb. x. g. Rapinam bonor̄ veſtroy cū ga- dio ſuſcepit. **C**hrl̄ſt venit ad oves ppter q̄tuor. **V**enit eni pdi- tas gr̄ere. **L**ucl. xv. a. **Q**uis et vob hō z̄c. **O**neratas exonerare. **E**ſa. xix. a. Ascender dñs ſup nubem leue: et igredieſ egyptuz: et mouebunt ſimulacra egypti a facie eius. **E**ſuriētes paſcere: di- ſpersos p̄gregare. **D**e viroqz Eſa. xl. c. Si- cut paſtor gregem ſu- um paſcer: in brachio ſuo p̄gregabit agnos. **Q**uē deſpoſis viduitatis veſtib⁹ **V**idua dicit quasi bi- dua: id eſt diuifa a vi- ro. **V**estes igit viduitatis ſunt peccata: q̄ di- uidunt nos a deo: iux- illud Eſa. lir. a. In- quitatem noſtre diuile

runt inter nos et deum noſtri. **V**as vefteſ deponit thamar: id ecclēſia vel anima dolens de peccatis quādo vult accede- re ad iudam: id eſt ad chrl̄ſtum in p̄fessione. **b** **T**eriſtrū: ſignificat carniſ mortificationē: que valet contra eſtu virio- rum. **D**eſpoſis igit viduitatil veſtibus: ſumit teriſtrum: q̄ facta confessione peccator̄ / carniſ mortificationē aſſumit: q̄ quam induit nouus homo. **E**ph. iii. 9. e. Deponite vos ve- ſerem hominem: et induite noui: qui ſim deuz creatus eſt in iuſticia. **i** **S**ed i biuio. In biuio ſedet penitēs p̄ recor- dationē omiſſor̄ / cōmiſſor̄. **W**iere. ii. e. Tide vias tuas i co- ualle. **I**dem eſt quallis i biuio. **E**t nota qnqz circa thamar. **S**edet in biuio / p̄ peccator̄ recordationē: operit vultū / per pudorem: iude admisceſ / per confessionē: filios concipit / per p̄poſituz ſatilla ciēdi: parit in ſatisfactione. **E**ſa. xxviii. b. Su- me citharam / ecce teriſtrum quo vultus operit: circui ciuita- tem / ecce ſeffio in biuio: bene cane ecce iude commitio: fre- quenta canticum / ecce partus. **i** **D**imitte me. In hoc no- tatur libertas arbitrii / quā habet penitēs. **A**pocl. ii. d. Ego ſto ad oſtium / pulſo. **m** **Q**uid dabis mihi: Chrl̄ſtus prius dat q̄ ingredieſ: diabolus paſt⁹ accipit. **E**zech. xvi. d. **Q**ib⁹ mulierib⁹ danſ mercedes: tu autē dona donabas eis / ut intrarent ad te. **n** **M**ittā tibi hēdum. **C**hrl̄ſt mit- tit hēdum: id eſt peccati detestationē. **R**oma. vi. d. Quē fru- cum habuistiſ ſūc in illis: in qu b⁹ nūc erubetſit: **p** **R**e- ſpondit: Anulum. In pignus ſalutis dat chrl̄ſtus anu- lum: id eſt fidei ſponsationē. **q** **A**rmillaz: id eſt opus iu- ſticie. **r** **B**aculum: id eſt ſuſtinentiam laboris. **s** **A**d vnu igit coitū: hoc eſt ad vnuōne diuini verbi cum hu- mana natura: ecclēſia duobus filiis impregnata eſt: id eſt iu- daico populo et gentili. **U**nde chrl̄ſtum natum querunt pa- ſtores et magi. **t** **D**eſpoſis: Hoc eſt q̄ ecclēſia que vocata ſuit ad paupertatem et austeritatem et vilitatem: re- dijt ad diuitias et delitias et honores. **v** **M**isit autem iudas. **J**udas per paſtorem mittit hēdum thamar: id eſt chrl̄ſtus per prelatum mittit ecclēſie peccati abominationē. **E**zech. xvi. a. Fili hominis notas fac hierusalē abominatione- ſuas. **W**icheſ. ii. c. Repletus ſum fortitudine ſpiritus domini iudicio et virtute ut annūciem iacob ſcelus ſuū. **H**e- ne ostenditur hic qualis debet eſſe qui fert hēdum. i. p̄tm. *

* Ecclēſia q̄

f intrepantē: Benimina viperarū tē. Sed ea nō inuenit ex probatio peccati: quam mutauit confessionis amaritudo.

b **A**ut iudas tē. Quasi habeat pignora q̄ accepit: quam

peccati imunē fecit ab exprobatione delicti. **d** **C**ō

Sol. Comburāt dīc: id est moriarur: **I**g-

nis enī ponit pro q̄li- bet pena grauit: vt le-

git Josue. vij. d. de- achor quem p̄cepit

dñs lapidari: et dicit ibi q̄ combustus fuit:

sed combustus dicit: id ē occasus. **H**iero.

Quod scriptura p̄cepi- pit adulteras lapida-

ri: accipitur p̄ mor- te puniri. Sed videt

q̄ non deber comburi

ppter simplicitatē for-

nicationē: aut si sic: er-

go iudas. Dicit enim

Deut. xxi. d. Si dor-

mierit vir cum uxore

alterius: ut ergo morie-

tur. Ad hoc potest di-

c̄. q̄ non fuit simplex

fornicatio: quia debe-

bat se seruare sela filio-

iude: iudas autem nō

debuit mori: quia ig-

noravit factū. Tel po-

test dicit q̄ thamar nō

debebat mori: cum p̄

pter filiorum mortem

videbat hoc fieri iudas. **f** **J**ustior me est. **H**iero.

Gognovit autem iudas tē dixit: Justior est illa q̄ ego tē. In de-

b̄eo habetur: Justificata est ex me: non q̄ iusta fuerit: sed

q̄ dicit Ezech. xvij. f. Justificata est sodoma soror tua ex

te: q̄ compatione illi minus male fecerit: non raga turpitu-

dine: sed filios requirendo. **g** **A**ttēn vltra non cogno-

uit. l. carnales non approbavit obseruantias. **h** **Q**ua-

re diuisa est propter te tē. **H**iero. Pro maceria aqla t

synanachus: diuisionē trastulerūt: q̄d hebraice dicitur pha-

res. Ab eo igitur q̄ diuiserit membranulam secundinarū: diu-

isionis nomen accepit. Unde t pharisei q̄ se q̄si iustos a po-

pulo separerūt: diuisi dicebant. **i** **M**aceria. Maceria

dicit membranulam secundarū vel secundinarū: qua inuol-

uitur puer in vtero: que dividitur in partu: et sequitur pue-

rū. Et si forte remaneat in vtero matris post egressum pue-

ri: non diu viuit mater. **o** **P**osteā egressus est frater

tē. **H**iero. Zara interpretat oriens: q̄ primū apparuit. Tel

q̄ plurimi

oralit * Et nota q̄ post querisionē mittit christus peccati exprobra-

tionē: quia vult vt aliquādo recogitet peccata p̄terita ex- probando illa. Ezech. xvij. g. Recordaberis viarum tuarū: vt confundaris. Qz pastor non inuenit thamar in bivio: sig-

nifica q̄ anima imp̄gnata a christo nō inuenit in bivio pec-

cati. Una via p̄sumptio: alia obstinatio. Per p̄sumptionē

cedidit diabolus: et adhuc deic̄t peccatores per obstinatio-

nem. P̄s. Non adiūcet vt resurgat. Domines quos inue-

nit pastor in bivio: sunt demones qui dicunt: Nō fuit in hoc

loco meretrīx. Postq̄ enī contritus est et p̄fessus peccata: nō

possunt demones eum accusare. Roma. viij. f. Quis accusa-

bit aduersus electos dei. **J**oh. viij. b. Mulier q̄s est q̄ te cō-

deminar. Nemo dñe. Christus animā cōtumicūq̄ fornicata

fuerit: si conuerit voluerit vocat virginē. **H**iere. iij. a. Forni-

cata es cum amatorib⁹ multis: saltē amodo voca me p̄ me⁹

dux p̄giniti⁹ me⁹. **a** **R**eversus ē ad. Hoc ē q̄ bonus

platus reuertit ad christū: gr̄as agens de b q̄ nō inuenit sub- ditos in p̄tō. Dicit Aug⁹. Mali plati gaudēt inuenire i sub- dit⁹ qd corripiat: boni ecōuerio. **q** **L**or. xij. g. Timeo ne cū

venero nō q̄les volo iuēia vos. **c** **E**cce at p̄ tres mē Allegorice

ses. P̄ fidē trinitat⁹ mali iudēi acūlāt thamar d̄ fornicatio-

ne. i. reputat fidē chri- sti fornicationē. **i** **I**do-

latriam. **J**oh. viij. g. Munq̄ t̄ vos seducti

estis. **H**oc dixerūt iu- dei: q̄n viderūt vterū

thamar itumescere. i. multos queri ad fidē.

d **P**roducite eā

vt coburāt. **H**ic iu- das significat iudas

malos: q̄ ecclesia iudi- cāt p̄dēnādā. **V**el enī

christū q̄ fornicatores

iudicabit. **H**eb. xiiij. a.

Fornicatores t adul- teros iudicabit de⁹. **e** **M**atth. i. a.

f **D**e viro cui⁹ hec

sūt: Ira i futuro iudi- cio liberabilis q̄ poterit

ostēdere christo anu- lū: armillā: t baculū. i.

fidē et opa t patiam.

P̄s. Ego at i iusticia + p̄s. 16.

appebo i p̄spectu tē.

g **J**ustior me est:

Hoc ē q̄ christ⁹ i fine

laudabili eccliaz. **P**ro

uer. xl. **S**urrexerūt

filij ei⁹ t būlīmā p̄di-

cauerūt: t vir ei⁹ lau-

dauit eā. **g** **A**ttēn vltra. i. christ⁹ p̄ diē iudicij nō infūdet

ecclie semē doctrie. **H**iere. xxij. f. Nō docebit vir vltra p̄xi-

mū suū. **h** **I**nstante autē p̄tu apparuēt ge. Qui my-

sticē signifīcat duos p̄plos. **p** **Z**ara q̄ interpretat orēs: sign

itudē: q̄ videbat p̄il debere orē: s̄ retraxit se. **U**nū con-

gruit et illud **E**sa. xiiij. c. Quō cecidisti d̄ celo lucifer: q̄ mane

oriebar. **H**ic p̄ p̄luit manū: q̄ iudeo p̄misit se factuy q̄qd

dñs h̄cipet. **E**xo. xxiiij. b. **O**ia q̄cūq̄ dixerit dñs faciem⁹.

Sʒ statū manū retraxit: q̄ ab opatiōe defec. **i** **O**bstetrix:

id ē diuina sapia: coccinū ligauit in manu iudeo: q̄n eis uni-

aperavit opa sanguinea. **E**sa. j. e. **D**an⁹ v̄e sanguine plene sūt.

z dē. lix. a. **D**an⁹ v̄e pollute sūt sanguine. **P**rouer. xij. c. Est q̄

p̄mittit ecce man⁹ p̄ductio: t q̄si gladio p̄pūgit p̄scia ei⁹: ec-

ce coccini ligatio. **n** **P**hares ḡtēl p̄pls: q̄ cessante iudeo ab

opib⁹: egressus est ad opa p̄m⁹. **E**t q̄d d̄r **W**at. ix. c. primo

sanatur emoroissa: t postea filia archisynagogi. **k** **I**ste

egrediet prior. **H**oc ē q̄ d̄is expectabat a iudeis aliquēz

fructū: t p̄t̄ se ūzū. **E**sa. v. b. Expectaui vt faceret iudici-

um: t ecce iniqtas. **l** **Q**uare tē p̄pter te. Diuina sapi-

entia q̄si mirat: q̄re iudeo apparet p̄t̄ extirp⁹: t ḡtēl extirp⁹.

Hoc ē q̄ **W**at. viij. b. mirat fidē cētūrōis. **m** **M**aceria:

est illud qd̄ dividit int̄ nos t dē. f. p̄t̄ chirogphū: qd̄ christ⁹

amouit. **E**ph. q. c. **P**pe ē p̄xira q̄ se vtraq̄ vnu t mediū

p̄cietē maceria dissoluēs. **T**hamar. i. ecclia p̄cipit de bono **M**oraliter

Plato duos filios. i. fidē t bonos mores. **H**oc autē q̄ iudas

dic̄ ad thamar: **U**nitte me vt coē tecū: est ū illos q̄ se inge-

rūt in p̄latiōes. **H**oc ē qd̄ legif. q. **P**aral. xxij. d. q̄ oīas p̄-

cussus est lep̄za: q̄ sibi v̄surpauit officiū sacerdotū. **E**t Mu-

xij. e. p̄misit chōre cū suis cōplicib⁹. **z** **J**udas accedēt ad tha-

mar. i. iust⁹ ad penitētiā generatphares: id est diuisionem

a mūdo: **E**t caram. i. ortū in vīta ētnā. **E**sa. lvij. c. **S**i absti-

ler̄ d̄ medio tui catenā tē oreū in tenebris lux tua. **Z**ara p̄

mo emisit manū: s̄ phares p̄ nascit: **H**oc est q̄ cogitat⁹ p̄

de vīta ētnā: t postea auellum⁹ nos a mūdo.

Libri

¶ q: plurimi iusti ex eo nati sunt: sic dicitur. **¶** Paral. q. a. Tū illud rationem dicit superius. Reg. i. q ligatum fuit filius in manu phares. **S**unt potuit esse quod postquam vicerat oritur est tulit obstetrix cocinum de manu cara et ligavit in manu phares: ut de sib[us] genit[us] mellis p[ro]mo destingui posset. **¶** Expos. Ca. XXXIX.

Tunc ioseph ductus est in egyptum. **A** hic credit ad ordinem cunctus sicut superior. **¶** Quem gereret. i. genit[us] facit p[ro]p[ter]o. et p[ro]p[ter]abunt. illib[et] eo d[omi]no s. in illi. i. ioseph. **S**unt b[ea]titi[us] d[omi]nus benedictio ne sinistra. Et patet h[oc] q[ui] bonum sit h[oc] bonum seruiente. **N**ec q[ui]c[um]q[ue] aliud nouerat tecum. Hoc duplicit exponit. Primo d[omi]nus ioseph sic: Ioseph non nouerat q[ui]c[um]q[ue]

Mystice. **I**gitur ioseph ductus in egyptum. i. chrysostomus predicat in mundo: ductores fuerunt predicatores. **¶** Un. i. Reg. xxx. d. Puer egypti durit dauid ad cunum hostium. **b** **E**mitiq[ue]z eum putiphar. Qui ipsius gentilis receperit fidem: p[ro]vididit filium das eum p[ro]p[ter]a fidem et opibus bonis. De hac emptione dicitur. **E**sa. lv. a. Uenite et emite absque argento et absque villa comunitate vinum et lac. i. gratia accipite vinum dimitatus et lac humanitatis. **c** **E**unuchus pharaonis. i. dei p[re]cis: qui plus gentilis q[ui] receperit fidem castrauit se. p[ro]pt[er] regnum celorum. **¶** Un. Matth. xix. b. Sunt eunuchi qui de misericordia vtero sic nati sunt: et sunt eunuchi qui facti sunt ab hominibus: et sunt eunuchi qui castrauerunt seipso. p[ro]pter regnum celorum. Per p[ro]mos intelligunt mystice virgines: per leuctos/hypocrites: per tertios/continentes. Et h[oc] p[ro]p[ter] pharao ne significat de p[ro]p[ter]. Pharao enim interpretat dissipatos: et deus p[ro]p[ter] dissipat p[ro]silia principium terrenorum: ut non impleat quod cogitat sanctos. Job. v. b. Losilia malignorum dissipat: ne possint manus eorum implere quod ceperant. **d** **P**riceps qui ad quidam. Mat. viii. a. Ego sum homo sub praecepto p[ro]stitutus: h[oc] sub me milites. **e** **A**vir egypti. i. m[er]itis p[ro]p[ter] suis: Talib[us] enim d[omi]nus christus: qui est gaudentium in gressu. Preuer. xxxi. a. Date sacerdos m[er]itos: et vinum his qui amaro sunt ait. i. Reg. xxv. a. Louenerunt ad dauid oes qui erat in angustia p[ro]stituti et amaro ait: et factus est eorum princeps. It[em] egyptus interpretat tenebre: et talib[us] qui erat in tenebris p[ro]p[ter] natum est d[omi]nus. **E**sa. ix. a. Populus qui ambulabat in tenebris vidit lucem magnam: habitatibus in regione umbra mortis/lux orta est eis. Adhuc quotidie oritur spiritualis his qui se cognoscunt esse in tenebris: et carcer luce presenti prosperitatis. De qua Hieron. xvij. c. H[oc] hois non desiderauit. **f** **D**e manu hismaelitarum. Signantur dicit: de manu hismaelitarum: Venerabilis non potest dare quod vendit nisi in manu habeat: Sic predicatorum p[ro]dicando non potest vendere christum: nisi in manu habeat sibi christi quod predicat. **J**oh. d. Aggei. i. a. Et factus est sibi d[omi]nus in manu aggei. **S**unt heu multi hodie vendunt christum: tamen in ore non de manu. **C**ontra quod dicitur. **E**sa. xi. d. Idumaea et moab p[ro]cep[t]i manu eorum: supplex implebunt: et sic faciet pacem. Proprius enim predicatorum est esse pacificos: Iudeus illud. **M**atth. v. a. H[oc] pacifici: qui filii dei vocabuntur. **B**er[nardus]. **D**emeter non pacidicos sed pacificos a domino comedari. **¶** **A**tel Joseph ductus est in egyptum ab hismaelitarum qui interpretant exauditio d[omi]ni: qui christus p[ro]p[ter] sibi patrum et desiderij venit in carnem. **E**sa. xl. d. Egeni et paupes grutus aq[ue]s et non sunt: lingua eorum siti aruit: ego d[omi]nus exaudiens eos. De manu hismaelitarum: qui christus non solu[m] ore p[ro]phetat est: sed opibus assimilatur. **O**see. xij. c. In manib[us] p[ro]p[ter] has assimilatur suu[m]. **b** **I**n cunctis p[ro]spere agens. **E**sa. lv. d. Non reuertitur ad me vacuu[m]: sed p[ro]sperebit in his ad quem miseri illud. **H**abitabatq[ue]z in domo. i. synagogay ecclesia. **L**uc. vij. g.

Geneseos

Mescitis: qui in his quod p[ro]p[ter]is meis sunt oportet me esse. **k** **Q**ui optime tecum. **P**ro nouerat se esse cum filio. i. cognoscere faciebat. **s. xxij. c.** de abraham: Nunc cognovi quod timeas dominum. i. cognoscere te feci. **l** **E**t oia qui gereret ab eo dirigi. Hoc est quod legitur **E**sa. liij. d. Voluntas domini in manu eius dirigitur. **o** **I**nuenitq[ue] ioseph. **E**sa. xl. i. a. Honorabilis factus es in oculis meis et gloriosus: ego dilexi te: et dedi hoies p[ro]p[ter] te. p[ro]p[ter] **E**t ministrabat ei. **M**atth. xx. d. Filius hois non venit ministeri: sed ministrare. q[ui] **P**repositus. **M**atth. x. d. Oia mihi tradita sunt a p[re]ce meo. r **G**ubernabat. **P**ro **E**go autem p[ro]sternitur sum. **t** **P**ro **E**st eo rex super sion in omnem terram scimus ei. i. ecclesi. **B**am. **s** **B**eneditio d[omi]ni egypti. i. ecclie ap[osto]le christi. ***** mei: qui misit **D**oloriter **a** **I**gitur ioseph tecum. Joseph quilibet ius. **D**oloriter ductus est in egyptum: qui seductus est in p[er]tim. Et h[oc] d[omi]nus ductus est non tractus: qui nemo iuste peccat. **J**ob. x. f. **M**emo potest eos rapere manu p[ro]p[ter] mei. **b** **E**mitq[ue]z eum putiphar. Putiphar interpretatus inclinatus ad discendum: et significat illud qui se inclinavit intentum: ut sederet in medio sacerdotum interrogatus eos. **L**uc. vij. g. **I**ste vir putiphar emit iustos p[ro]p[ter] magno. i. Cor. vi. d. **E**mptus est p[ro]p[ter] magno. **H**oc prinet ad platos. **L**emere p[ro]t[er]es: ut seruat d[omi]no. **¶** **U**n. i. xlviij. d. **E**me nos in seruitute regiam: p[ro]p[ter] semina. **f** **D**e manu hismaelitarum. i. de potestate spirituum malignorum. Preuer. xxvij. b. Erue eos qui ducuntur ad mortem: et qui trahunt ad interitum liberare non cesses: Et si dixeris: vires non sufficiunt: qui inspecto cor: dis est ipse intelligit. **g** **F**uitq[ue] d[omi]nus cu[m] eo. **H**oc est quod g[ra]m dei s[ecundu]m comitatus redemptos. **i** **H**abitabatq[ue]z in domo. Boni habitat in domo domini: sed malo habitat in domo propria. i. in carne sua: qui cura carnis faciunt in desideriis. **A**ug. **D**omini nostra deserta est: et viuis quisq[ue] festinat in domum suam. **k** **Q**ui optime nouerat esse d[omi]nus cu[m] eo. Christus nouit. i. noscere facit deum esse cu[m] bono plato: qui arte et vigilat super gregem. Signum autem quod d[omi]nus sit cu[m] plato duplex est. Primus crementu boni i[st]e est et i[st]i subditus. i. Reg. iiij. d. Creuit samuel et d[omi]nus erat cu[m] eo. Secundus robur in expugnatione hostium. **J**osue. i. c. Confortare et esto robustus: noli metuere: qui tecum est d[omi]nus de tuus. **n** **D**irigi in manu illius. Bene dicunt in manu non in ore: melius enim docet et dirigunt opera plato rum quam verba. **E**sa. xlvi. a. Nec d[omi]nus christus meo cyrus cuius apprehendit dexteram tecum. Et nota quod dictum est: cuius apprehendit dexteram non linguam. **o** **I**nuenitq[ue] ioseph. i. boni plato g[ra]m quia subditus male viuendo amittit. **I**nuenit oratione p[ro]dicando cordis misericordia p[ro]seruando. Preuer. xxij. b. Qui diligat cordis misericordiam: p[ro]p[ter] g[ra]m labiorum suorum habebit amicum regem. **p** **E**t ministrabat ei: non sibi: ut multi faciunt: g[ra]matis sua non p[ro]bantur: qui dei sunt. **E**ech. xxvij. a. **C**um pastoribus p[ro]p[ter] pascunt seipso. **E**t nota in h[oc] quod d[omi]nus ministrabat ei: fidelis exercitio officii. **q** **A** qui prepositus: qui non p[ro]p[ter] se missus. **E**t in h[oc] nota canonicaria electio. De his duobus d[omi]nibus Matth. xxij. d. **Q**uis putas est fidelis seruus et prudens. **B**er[nardus]. Qui non intrauit per christum: quod miri si infidelis agat et per christum: s[ed] **B**enedictus. Ecclesiasticus: iusti b[ea]tificat deum: p[ro]p[ter] merita boni plati. **P**ro. **P**rop[ter] d[omi]nus. **D**avid ieruum tuum non auertens faciem christi tui. **v** **P**isi p[ro]p[ter]ne quo vescebat. Ecce qui p[ro]p[ter] et debet sibi assumere plati *

* de cura pastorali

Gnouerat q̄cō aliud nisi panē. i. non ḡgregabat sibi opes: nec aliquid retinebat nihil ḡgregabat nisi victū et vestitū q̄si fidel' seru'. Tel sic d̄ putiphare: Putiphar n̄ nouerat q̄cō nisi pa- nē. i. oia dimiserat i custodia ioseph & dispositiōe: sup qd̄ nō comedebat etiam nisi ea quę apposita sibi fuissent a ioseph.

b. **Huiuscemodi**

v̄bis. Sic incētua li-
bidinū frēq̄nt ipedit
castitatem. k. **Absq̄**
arbitris. i. nullo pre-
sente cū eo tūc: qd̄ ra-
ro faciebat ioseph.

i. **Et illa app̄hen-**

sa: q̄ solitudo sceleri

op̄tūna videbatur.

l. **En introduxit**

mei q̄ misit me. a

Erat autē ioseph

pulchra r̄c. Tūc p-

david significat: q̄ est

manu foris: et aspec-

tu desiderabilis. P̄s.

p̄s. 44. Speciosus forma p̄ filiis homīm. c. **Post mltos r̄c.** Ur-

or dñi synagoga ē: q̄ vidit decorē p̄tutū in christo: et iuidit: et

ait: f. **Dormi meū.** i. p̄senti meis tradiōib̄: et obseruā-

tis. S̄ christ̄ nō acq̄escēs illiscite doctrinę synagogę: fin q̄

dr. Esa. i. d. Calēdas vias et solēnitates vias odiuit anima

mea. l. **App̄hēsa lacinia r̄c.** Per vestē corporis appre-

hēsus: carne le exiit: et sic liber in celū ascendit.

doroliter *

de cura pastorali: solū panē: id est sola necessaria: quia vt

dicit Bern. Res pauper̄: sunt res ecclesiārū: et sacrilega eis

crudelitate surripit: quicqd̄ dispensatores earū sibi accipiūt

pr̄t̄ victū necessariū et vestitū. a. **Erat autē ioseph pul-**

chra facie. i. in p̄sciētā: b. **Decorus aspectu:** id ē in

querlatō exteriori: que asp̄ci p̄t̄est. l. **Ecce duo requirunt in**

omni p̄s. d. Lauamini mundi estote: qui fert̄ va-

sa dñi. Cant. q. d. Uox tua dulcis et facies tua decora.

c. **Post multos.** Q̄to pulchrior est p̄s. aut quilibet

iust̄ intus et foris tanto v̄ro: dñi sui. i. inanis gloria nitit cor-

rumpere ipsū: Et multos corrūpit: vt patet d̄ herode: cui d̄r

Marcl. vi. c. Non licet tibi habere v̄ro: r̄ fratr̄ tui. **Post**

multos itaq̄ dies: id est post multa bona opa: e. **Do-**

mīna: id est inanis gloria: d. **Iniecit oculos: sicut basi-**

liscus: De quo dicitur: si p̄t̄ videatur occiditur: si prius vi-

deat occidit. Sic inanis gloria: si p̄s videat occidit: si p̄s vi-

deat occidit. Primo videat ab inanis gloria: q̄ ideo facit opa:

vt ab hoib̄ videat. J̄d̄ dī dñs Matth. vi. a. Lautete ne fa-

cias iusticiā viam vt videamī ab hoib̄. Ille p̄ videt: q̄ int̄e-

tionē opis totā ad deū refert. f. **Dormi meū.** Inanis

gloria vult vt boni sibi cōmisseant: S̄ nō debet tāgi gloria

in p̄senti: s̄ in futuro secure poterit āplexari. Satiabor inquit

david cū apparuerit gloria tua. Tūc vt dī Bern. v̄bū glorię

est q̄o dicit Job. xx. d. Moli me tāgere: in p̄senti. s. nondū

enim ascendi ad patrē meum. q. d. postea tanges. g. **Qui**

nequax̄ acquiescens. Nefarium est gloriā querere

in p̄senti: quia hic soli deo debetur. Esa. xlviij. b. Gloriā

meam alteri non dabo. Igitur qui gloriā querit hic alienū

visupat: et q̄o dñi est in iusti sibi vendicat. Bern. Solia pro-

strato solus david gloriā tulit: alijs vtilitatem. Unde Esa.

lxij. a. Locular calcaui solus. Et Bern. Quid mihi cū vic-

toria si nec in p̄lio sui? Mota gloria non dabitus: nisi fini-

to bello. Sed dum viuimus sumus in bello: quia vita homi-

nis militia est super terram: Job. vij. a. Quare bene dicit:

Gloriā meam alteri non dabo: hic. l. Et Bern. Quid er-

go dabis nobis dñi? Pacem relinquo vobis: pacem meam

do vobis. q. d. Vibi seruo gloriām victorię: sed vobis do

fructūm victorię scilicet pacem. Et ideo dicunt angelii nato-

dño: Gloriā in excelsis deo: et i terra par hominib̄ bonę vo-

luntatis: Luc. q. b. Ideo ioseph: id est bonus p̄latus vel

q̄libet iuss⁹ seruat v̄ro suo dño illibatā. i. gloriā. Bern. Jo-

XXXIX

seph cū oia bona dñi sui sibi tradita esse sciret: dñiaz nō igno-
ravit exceptā. Idē: Fidelis famulus es: si d̄ multa suba dñi:
et si nō exētē ex te: tū trāsētē p̄ te: nihil tuis manib̄ p̄tigas.
Idē. Quis credat partui: si parturire se dicat dom⁹ radū so-
lis: quę recipit p̄ fenestrā: Ut or ergo putiphari. i. christi glo-

ria est: quę iugiter im-

pugnat bonos. Et b-

est q̄ dicitur hic: || Hu-

iuscemodi verbis

r̄c. l. **Accidit au-**

tez r̄c vt intraret.

El. non habet
floquebatur

|| dic docet ioseph qd̄

faciendum sit. Quan-

do temptat inanis glo-

ria exterius per lau-

des hominum: debet

intrare domuz suam:

id est conscientiam: et

ibi se iudicare: iurta il-

lud Prover. xvij. c.

Justus in p̄ncipio ser-

monis accusator ē sui:

et sic debet perficere opus suum non dimittere. Hoc enim

intendit diabolus quādo temptat p̄ inanem gloriam: vt bo-

nū impeditat. Aug. Superbia bonis opibus insidiat vt pe-

reant. l. **Apprehēsa lacinia.** Lacinia est ora vesti: et si-

gnificat finem boni operis. Vesti enim significat bonū op̄:

quia calefacit: ornat: operis ignominia. Job. xxxvij. c. Nōne

vestimenta tua calida sūt cum p̄fata fuerit terra austro: Dñia

ergo app̄rehēdit laciniā vesti: quādo inanis gloria occupat fi-

nem opis. Q̄nq̄ autēs occupat p̄ncipiū. Unde Thren. i. b.

Facti sūt hostes el̄ in capite. Q̄nq̄ mediū. P̄s. In via hac

q̄ ambulab̄ absconderunt supbi laqueū mīhi. Q̄nq̄ finē: vt

hic. Et Thren. i. c. Sordes eius in pedibus eius. Diabol⁹

si potest libenter occupat p̄ncipiū: vt. s. pro laude humana

fiat bonū opus. Si nō p̄t̄ hoc diabolus: occupat mediū: vt

saltem in ipso ope glorię homo. Si hoc nō p̄t̄: q̄ non vult

homo p̄sentire glorię: saltem finē occupat: vt post factū glo-

rietur homo. Tū sepe diabolus reducit ad memorā bona sa-

cta. Hoc ē q̄. S. iii. c. dicit: Ipsa p̄teret caput meū: tu autem

insidiaberis calcaneo eius. Ideo dicit P̄s. Tu illuminas lu-

cernā meā dñi. i. bona mea reduci ante oculos meos: vel fa-

ciendo ad laudē tuā: vel p̄mittēdo ad p̄bationē meaz: Deus

mē illumina tenebras meas: et da mīhi noticiā p̄tōx meor̄:

quę sine dubio valde humiliat: et vitat gloriam. m. **Dor-**

mi meū. Idem dixerat supra: quia iusto viro nunq̄ de-

sunt temptationes. Primo temptat inanis gloria palam per

laudes hominū: qd̄ d̄ p̄mittit ad p̄bationē nr̄az. Prover.

xxvij. c. Quō p̄ba in p̄florio argētū: et i fornace aurum:

sic hō ex ore laudantū. Valde enī pur⁹ est q̄ non cōmouet

ad laudes homīm. Greg⁹. Facile ē laudē nō querere: s̄ difficil-

lūm̄ oblatā respuere. Post hāc temptationē temptat in occulto

q̄ inepta leticia in corde. Utrūq̄ enī i. inanis gloria exteriori: et

inepta leticia interiori: vitio nō caret. Aug. x. p̄f. Cū ipso

p̄tēt̄ inanis gloria hō van⁹ gloria. Bern. Virtus est nō vt

magnū: s̄ opant̄ te magna nescias: magnū et manifestā oib̄

tuā te solū latere scītātē. Igit̄ nō solū hoib̄ placere p̄cōsū

ē: s̄ et sibi placere p̄cōsū ē. Job. xxxi. c. Si v̄di solē. i. bo-

nū op̄: cū fulgeret: alijs. s. et luna incedēt̄ clare. i. famā ex ope

exeūtē: hec ē de gloriā exteriori. Si letatū est cor meū in

absēdito: si oscular̄ sum manū meā: qd̄ est iniqtas maxima

et negatio d̄ deū: hec de inepta leticia interiori. Igit̄ inanis

gloria vestē iusti app̄rehēdit: qn̄ ex bona opatiōe inepta leticia

surrepit. Hoc ē qd̄ leḡ Act. xxvij. a. q̄ dum paulus collि-

geret sarmēta: vt faceret ignē: inde exiliis viperā adhēsit ma-

nui eī: quā ipse excusit̄ in ignē: et illeesus p̄māsit. Sarmēta

colligit̄ q̄ auctoritates sacre scripture p̄gerit: vel bona opa fa-

cit: vt in alijs charitatē accēdat. Hinc exit viperā: q̄ ex bo-

no ope frequēt̄ oris inanis gloria: q̄ manū. i. opus app̄rehēdit:

quā in ignē excutit̄: q̄ inanis gloriātes ēterno igne cruciādos

i. 4 * accēdit. Tel q̄

Libri

B e*En introdurit: putiphar scilicet: et non nominat eum mo re mulierū: quē erubescunt noīare viros suos.* **T**radiv dīc̄s ioseph. i. innocentē ad p̄nam nocentū.
Moraliter * accendit. Uel qui ex charitate non ppter laudem hominū opus suū perficit: tñ si ita fortiter adh̄get operi inanis gloria q̄ absq̄ illa fieri non possit: dimittendū c̄t opus si nō sit tale q̄ teneatur ad illud. Et hoc ē qd̄ sequitur. a
Qui relicto in tc̄. pallio tc̄. Et hoc ē q̄ dicit Mat. xviii. b b. Si manus tua vel pes tuus scandalizat te: abscide eum et p̄/ ce abs te. b **E**gressus est foras. Per hoc docem bñ vicare ianegloria: vt. s. cū p̄ bona oga temptamur de inanis gloria: egrediamur foras. i. bo/ na q̄ fecim̄: non a nobis sed aliunde esse attendamus. i. Corl. iiiij. b. Quid habes qd̄ nō accepisti: si aut̄ ac/ cepisti qd̄ gloriariſ q̄ si non accepisti. Esa. x. d. Illū gloriab̄ se curis p̄tra eū q̄ secat i ea: Uel foras egredit: qui egressum suū: id ē more lugiter medita tur: Et p̄ hoc marie vita in ananis gloria. Eccl. xlj. a. O mors q̄ amara ē memoria tua hoi iniusto. c **L**unc vidisset tc̄. Hoc est q̄ diabolus p̄empt⁹ maiores suscitat temptationes et p̄secutiones p̄ se et suos: s̄m q̄ dicit: Pharao p̄empt⁹ surgit in scādala. Hoc est qd̄ leḡs Judith. ii. b. Vocavit nabuchodonosor rex holofernē principē militi⁹ sue: et dixit ei: Egressere aduersus omne regnum occidētis: et p̄tra eos p̄cipue: qui p̄templerint imperium meum. d **H**omines domus sue. Familiares in/ anis gloriae sūt demones: q̄ p̄supbiā corruerut. f **C**irū he/ breū vt illuderet. Cir̄ hebre⁹. i. transitor̄ illudit in ananis gloriae: q̄ vt dicit Iherō in plogo sup bibiliā. Facile p̄temnit in fine oīa: qui se cogitat mortuū. Itē in plogo sup Iosue. Festi/ nantes in patriā debent mortiseros sirenarū cantus surda au re transire. g **I**ngressus ē ad me vt coiret mecum. Hoc est q̄ demones q̄ nō possunt de veris criminib⁹ accusare: falsa obiciunt et p̄singūt. Job. i. b. Frustra iob timer deū: q̄si nō p̄t bona sibi data diligat: Et ita nitit diabolus ostendere q̄ vbiq̄ ē bonū op̄: p̄ctm̄ est ex intentiōe opant. Et ideo diabolus qz tā de veris q̄ de falsis accusat: dicit accusa tor: Apocl. xij. c. h **H**is audit̄ dñs. i. christ⁹ irat⁹ est valde: qz ad falsam accusationē aliqui tanq̄ irat⁹ exponit in/ nocētē tribulatiōib⁹. Job. xix. b. Sic me habuit q̄si hostē suū. i **T**radiditq̄ ioseph. i. iustū et inoccētē exponit tribula/ tionib⁹. k **C**ibi vincit regis custodieban̄. In car/ cere tribulatiōis sunt vinci christi. i. sc̄ti. qui p̄t deū tribula/ tiones sustinet in h mundo. Qd̄ significat Dñs. iij. c. p̄ tres pueros positos in fornace ardenti. Diabolus hō habet vin/ ctos suos in carcere p̄cti. De vinctis christi d̄: Job. xxiiij. b. ratorum Animes p̄vinculator̄ clamabūt: et de⁹ inultū abire nō patiet: De⁹ enī vinctos suos nō desperit. De vinctis diaboli Esa. lii. a. Solue vincula collī tui captiuā filia sion. l **E**t erat ibi clausus. Job. xvij. c. Clausit me dñs apud iniquum. Ps̄. 90. m **S**uit aut̄. Hoc ē q̄ dicit in Ps̄. Cū ipso sum i tribula/ tione. n **P**rincipis carceri. i. ipsi⁹ christi: q̄ est p̄nceps

Geneseos

tribulatiōis: quia relaxat eaz quādo vult. Unde Interl. In conspectu p̄ncipis: id est sui: sine cuius nutu nec puniuntur mali nec coronantur boni. o **Q**ui trādidit tc̄. Hoc ē qd̄ dñs ppter sanctos sepe vincos liberat. Unde Act. xviij. Al. t̄ nocentes e. propter paulū vincitū liberans oēs qui cū eo erāt in nauī.

Expo. Lapi. XL.

Dicit̄ ista q̄ ge/ stis accidit/ vt peccaret/ tc̄. Nam alter p̄i/ cernis. Cōstrie sic: / Irat⁹ pharao p̄ eos. Nec mirū: quia offi/ ciū habebāt in q̄ deſa/ cili poterāt offendere/ ipsum. Uel sic: Pe/ cauerūt pincerna et p̄i/ stor: et bñ appellat eos/ sic. Nā alē et iuxta in/ terpretationē et iuxta euē/ tu sibi in p̄ximo futu/ rū: qz somnū vnius/ signum fuit suspendi⁹/ eius: somnium alteri/ us liberationis eius.

Dicit̄ ista q̄ gestis acci/ dit vt peccaret duo/ eunuchi: pincerna re/ gis egypti et pistor dño suo. Iratusq̄ est pharao contra/ eos: Nā alter pincernis pre/ erat: alter pistorib⁹: Et misit/ eos in carcerē principis mi/ litum in quo erat vinctus et/ ioseph. At custos carceris/ trādidit eos ioseph: qui et/ ministrabat eis. Aliquātulū/ temporis fluxerat: et illi i cu/

Osee. viij. d. Ero mors tua o mors tc̄. Joseph sine culpa mis/ sus ē in carcerē: et christ⁹ sine petō venit in carcerē nře mis/ rie. q **P**incerna gentilis p̄plis: qui propinavit christo/ Lopunctiōis. Cant. i. d. Horr⁹ cypri dlect⁹ me/ mibi. Cyprus enī interpretatur meroz.

Vinum Boni opis. Cant. viij. a. Dabo tibi poculū ex vi/ no condito. i. ex bono ope virtutum. Dilectionis siue martyriū. Ibidem: Et mustū ma/ locum granatorum tc̄.

Pistor iudaic⁹ p̄pls: q̄ dicit Iherō. xj. d. Mittamus lignū/ i pane ei⁹. Duo eunuchi peccauerūt dño suo: qz vñq̄ p̄pls pec/ cauit christo: in adā et in se. Roma. iij. d. Qēs peccauerūt et/ egent gloria dei. Duo eunuchi missi sūt i carcerē: q̄ adā eie/ catus est de paradiso. Joseph cū duob⁹ eunuchis vinct⁹ ē in/ carcerē: ch̄ristus cū duob⁹ latromib⁹ affit⁹ in cruce. s **A**c/ custos carceris. i. p̄. Esa. xxi. c. Custos qui de nocte tc̄. t **T**radidit eos ioseph. i. christo. Ps̄. Postula a me et/ dabo tibi gentes tc̄. v **Q**ui et misstrabat. Roma. xj. b. Dico enī ch̄ristū ielūm misstrū fuisse circūciōis p̄t verita/ tē dei ad p̄firmādas p̄missiōes patrū. Matth. xx. d. Mō ve/ ni misstrari s̄ misstrare. x **A**liquātulū p̄pis. Longū fu/ it t̄p̄s quo tenti sunt duo p̄pli in carcere inferni: a p̄ctō adam/ sc̄z vñq̄ ad mortem ch̄risti: et tñ dicitur aliquantulum respe/ ctu eternitatis. Aug⁹. Breue est quicquid habet terminū.

* Tulerūtq̄ ambo.
Moraliter p̄ His itaq̄ gesti tc̄. Joseph in carcere rat⁹ sine culpa sua/ significat inoccētes. Pincerna q̄ peccauit: s̄ postea liberaf̄/ significat p̄gnitētes. Pistor q̄ peccauit et su/ spendit/ significat impenitētes mortuōs in p̄ctis. Ex duob⁹ p̄mis/ i. inoccēb⁹ et p̄gnitēb⁹ p̄stat ecclia. De p̄gnitēb⁹ Mat. xij. d. Tiri miniūte surget i iudicio cū generatiōe ista et p̄dēnabūt/ eā: qz p̄gnitētā egerūt in p̄diciōe ionē. De inoccēb⁹ ibidē: Regina austri surget i iudicio. Ista enī non legitur peccasse/ et ideo significat inoccētes. Unde recte d̄: regina austri: qz/ tales austri. i.

Libri

Sunt: et plurimē levitates. Eccl. xxxiiij. a. Sōnia extollit iprudentes. Itē eodē. Multos errare fecerunt sōnia. Luit. xix. f. Nō obseruabit̄ somnia. Et Lat̄: Sōnia ne cures: nā mēs hūana qd̄ optat r̄c: Quid ē q̄ ioseph exponit: Sol. Aliqñ dñs q̄ somnia p̄st̄dit futura: s̄ nescit b̄ aliqñ nisi ex reuelatione: et ioseph et daniel p̄ reuelationē videbat p̄ sagia somnioꝝ: et iō exponebat. i. reuelatio nē sibi factā aliqñ enarrabat. Unī dīc ioseph hic: Nunqđ non dei est interpretatio: b

Elt suggestas pha raoni. Suggestere freqn̄ accipit̄ in ma lo: s̄ bic accipit̄ in bo no: sicut Job. xiiij. d. Et suggestet yob oia r̄c. e. Tria cani stra. Hiero. Ebi in latinis codicibus tria canistra farine: in grecis codithon: trei co phinos farine habet

i hebreo. Tria canistra farine: id ē tria vasa: in qb̄ serua tur vel ponit farina. Nec debet suppleri plena: qz i ipso textu patet nō fuisse plena. Joseph⁹ dīc: duo canistra plena panib⁹ et tertiu obsonio variſqz cibis: qualia solent regib⁹ ministra ri: Est enī obsoniū cibus delicatus: Unī obsoniū pprie dicit̄ cib⁹ post somniū puerl oblat⁹. Hecus habet: tria canistra co drithon: id est panū secūdorū. Et bñ patuit q̄ i canistris etiam in supmo essent secūdi super quos panes primi: quib⁹ ve scebat pharao. m. Exinde dies tertii. Pharaon et heroes/dies nativitatis celebrar̄: qz ex hora nativitat̄ se reges fuisse putauerunt.

(Reg. vlt. e.

Sedechias a nabuchodonosor. iiii. Jobes ab herode: Matth. xiiij. a. In natalitio occidit Judas ab attiocho. j. Macha. xvij. c.

Pistor a paraone: vt hic.

p. Restituit̄ alterum. l. Qui calicē dñi accepit̄ libera ri meruit. q. Alterum suspendit. Qui in panē dñi lignum misit per lignū perit. s. Ut cōiectoris veritas pbaret. Istud vt nō est cauale s̄ p̄secutuu: Et ē sensus: Sic factū est: et ita veritas p̄ectoris cōprobata ē.

Mystice. a. Tria facies meū. Mat. xxv. d. Q̄ diu vni ex mīmis meis fecisti/mibi fecisti. c. Furto sublatuſ. Hēbra christi furto sublata sunt: quia p̄t̄ primi parēt̄ infecta: teneat̄ captiva in carcere p̄senti miserie. d. Tidēs pistor⁹ mīgr. Primo exposuit ioseph somniū p̄cerne i bonū: et p̄stea somniū pistoris in malū: Illoc est q̄ dñs Matth. xxv. c. primo dīc bonis: Venite bñdicti p̄t̄is mei r̄c. Deinde dicit malis: Discedite a me maledicti in ignem eternū. e. Tria canistra farine: tria p̄t̄ generalia intelligunt̄. Per farinam subtiles adiunctiōes in p̄t̄is. Hiere. xvij. b. Praeuum est cor hoīs et inscrutabile. Canistrū excelsi⁹ supbia: que sub se continet oia alia peccata. Eccl. x. b. Initū omnis mali superbia. Nec est p̄trariū qd̄ dicit. i. Timoth. vij. b. Radix omniū malor̄ cupiditas. Hēc enī radit̄ est: sed illa initū omniū malor̄. Et hoc est qd̄ dicit b̄: q̄ in canistro supiori erat omnes cibi: id est omnia peccata: que fuit arte pistoria: id est dia bolica suggestione: in pistriño p̄t̄ voluntatis de farina nouarum adiunctiōnū: et ex aqua p̄cupiscētarū. g. Ausqz comedere: id est demones: qui superbia delectant̄ et reficiuntur. Elsa. xxxiiij. c. Demonia occurrit̄ onocentauris: id ē supbis. Qd̄ exponit Berii. Maligni sp̄s illis ad votū de seruit̄: quos vnde flere debuerat̄ gloriar̄ p̄spicūt̄. Job. xl. c. Huic montes herbas ferūt. h. Sup caput meū. Mali ferunt super caput onera sua: qz ab eis op̄rimunt̄. Prover.

Geneseos

x. d. Qui investigator̄ ē malor̄/opp̄tineſ ab eis. Itē q̄ sup̄ caput portat̄: non videt̄ a portāte: sic mali grauant̄ ab oneri bus suis: nec in eis aliquen̄ delectant̄: Boni ecōuerso non in capite sed in pectore portat̄ onera sua: et vident̄ q̄ portat̄ / et delectant̄ in eis. Lant. i. d. Fasciculus myrr̄ bē dilect̄ meus

mibi: inf̄ vbera mea cōmorabit̄. q. d. vi deo qd̄ porto et odo ro. b. Tres ad/ huc dies: Hoc est/ positi est. i. Aufe ret pharao caput Al. tonis tuū. Caput ablatum est iudeis: qñ christus amiserit. Mat. xxi. d. Bufereſ a yob regn̄ dei. k. Suspēdet te i cruce. Hoc ē q mali tertio die. l. die iudicij suspendent̄ in patibulo ifernali. Jo sue. viij. f. legi: q̄ ip se suspēdit regē hai in ligno gemio. Hui inv terptaf̄ vita vallū: et significat illos qui in valle virtutum vivūt: et munqz ascēdūt in montem virtutum. Rex hai: diabolus qui suspēsus est in ligno gemio. i. i. cruce christi: Crux enī christi d̄ lignū gemiū: qz ibi christ⁹ et diabol⁹/ boni et mali crucifixi sūt: qd̄ signifcatū est q̄ duos latrones: vñ a dextris/ alii a sinistris: qz et boni patiunt̄ et mali: s̄ boni salubrit̄: mali vñ ad cumulū dñ natiōis. De cruce bonor̄ Gal. v. d. Qui christi sūt: carnē suā cruciferūt cum vitijs et p̄cupiscēt̄ s. De malis Sap. v. b. Lassati sum⁹ i via iniqtat̄ et pditiois: et abulauim⁹ vias diffi ciles. l. Lacerabūt. Dēmōes i futuro lacerabūt malos p̄ diuersa tormenta: Hic etiā lacerant̄ p̄ diuersa p̄t̄. Ezech. xxxix. a. Feris aub⁹ oīqz volatili celi et bestijs tr̄e dedi te ad deuořadū. Hoc de p̄senti laceratiōe p̄t̄ intelligi. Et etiā illud Deut. xxxij. d. Dētes bestiar̄ immittā in eos: et deuořabūt eos aues moris amarissimo. De futura d̄ Apoc. xix. c. Vidi vñ angelū stātē in sole: et clamauit voce magna dicens oib⁹ aub⁹ q̄ volebat̄ p̄ mediū celi: Venite et p̄gregam̄ ad cgnā dei magnā: vt māducet̄ carnē regū et carnes tribunor̄ et carnes fortū et carnes eq̄p̄ et sedetū in ipsis: et carnes oīm liberor̄ et seruor̄ et pusilloꝝ et maḡ. Et nota q̄ d̄: vt māducet̄ carnē. Mali enī h̄ impigūt̄ carnē/ vt lauti⁹ a diabolo māducens: s̄ boni h̄ crucifigūt̄ carnē suaz: et ideo nō erit idonea ad mādu candū: sed pot̄ ad gloriificandū. Crux enī scala ē/ p̄ quā ascē ditur ad gloriā. Luc. vlt. d. Oportuit enī christū pati et ita intrare in gloriā suā. Crux p̄sens/scala ē ad gloriā: et ecōuer so p̄sens gloria/scala ē ad crucē eternā. Elsa. xlviij. b. Sede et tace et intra in tenebras filia chaldeor̄: qz nō vocaber̄ vltra dñia regnoꝝ. m. Exide dies tertii natalit̄. Dies natalit̄ pharaonis: dies extremi examis: qñ christ⁹ renasce tur i mēbris suis. Illa dies pistori. i. malis erit dies mīsticē: sed p̄cerne. i. bonis erit dies leticie. Soph. i. c. Iux̄ ē dies dñi magi⁹: iux̄ ē et velox nimis. n. Qui facies grande p̄uiū r̄c. Et christ⁹ tūc faciet puerl suis. i. q̄ pure et humili seruit̄ grāde p̄uiū. Luc. xiiij. d. Ilō qdā fec̄ cgnā mag nā et vocavit multos. Hester. ii. d. Rex assuer̄ fecit grāde cō uiū p̄ principib⁹ suis: et iuxta magnificēt̄ principib⁹ mune ra largitus est. o. Recordatus est inter. Hoc ē q̄ chil dus in futuro recordabīt efficaciter tam bonor̄ q̄ malor̄: modo vñ dissimulat̄ dñs/ permittens malos sublimari et bonos affligi. Abacuk. j. d. Quare non respic̄ super iniqua agentes: et taces impio p̄culante iustiorē se: q. Alterū: id est iudeū/ vñ quēlibet malū. r. Suspēdit. Et merito: qz ipse christ⁹ suspendit̄: Et sic dicit Sap. xi. c. Per q̄ peccat quis/ per hēc et tor̄qtur. s. Ut cōiectoris. Post diem indicij malis in infernū detrusis: et bonis i gloria sublimatis: vñ tūc apparebit

Hystice. Et sic apparebit veritas cōminatiōis et pmissiōis dñi. Proverb. i.c. Proferam vobis sp̄itum meum et ostendam verba tē. **A** Et tñ succēdētibus prosperis. Ecclesia de gentibus de carcere peccatorū educta tempore afflictionis et persecutionis strenuissime domino seruuit: nunc autem in p̄ speritate temporalius diues effecta obliterata est dominii creatoris et liberatoris sui. Utinam nunq̄ fuisset pecunia ista: Tob. v.d. Chalstus ideo semper fuit pauper: ut hoc signo cognoscerent milites sui. Luc. i.b. Et hoc vobis signum: Inuenietis infantem panis involutum. Hern. Hoc est signum tuū dñe iehu. Sed signo tuo hodie a multe cōtradicit: omnes enim fugiunt ch̄ristum pauperes. Unde querit p̄ Hier. iij.a. Quid inuenierūt in me p̄ies vñ iniqtatē: qz elon/ gauerūt a me: et ambulauerūt post vanitatē: et vani facti sūt:

Ost duos annos vidit **E**xpo. Ca. XLI. **P**pharao somniū. Prosequit moyses modū exaltatiōis ioseph. Dñs enī somniū pharaonis, p̄curauit: ut ioseph p̄ ei⁹ interpretationē de carcere educeret sublimaretur. **S**uper fluuiū. i. iuxta aquas. **C**onfecteq̄ macie. i. nulli nutrimento apte. **E**t vidit alterū somnum. Interiū. Seminatio somniū confirmatio est p̄saq. **T**enues: sine grano. **V**redine: id est vento venti. **A**d colectores: id ē interpretē somnioꝝ. **M**ec erat q̄

Hystice. **O**st duos annos tē. Somniū pharaonis: consiliū dei patris: et ita somniū non in vanitate sed in veritate. Duo anni tempus ante legem: tempus sub lege. Post illa duo tpa. s. tpe gr̄: vidit pharao somniū. i. innotuit dei patris consiliū qđ habuit ab ēterno de mittēdo filio. Unde Esa. ix.b. dicitur filius angelus consiliū. **P**putabat se stare super fluuiū. In verbo standi nota diuinitas. Unde Job. iij.c. Stetit quidaz cuius non agnoscēbam vultū. In transitu fluuiū nota humauitas. Christus enim per humanitatem transiit: sicut diuinitate stetit. Luc. xviij.g. Stans aut̄ iesus iussit cēcum adduci ad se. Glo. Stas curat: transiens audit et misereſ. q. d. sicut q̄ deus curat: sicut q̄ homo audit et comparitur. **S**eptem boues pulchre: septem dona sp̄issit. Esa. iij.a. In die illa apprehēdet septem mulieres virtū vñū. Et dicunt pulchre: quia decorat animam. Job. xxvij.b. Sp̄us eius ornauit celos. i. aias c̄lestes. Crasie dicunt: quia impinguat animā pinguedine virtutū. De qua Hier. xxxi.c. Inebriabo aias sacerdotū pinguedine tē. **S**ic adipe et pinguedine repleat aia mea. Item i bob̄ intelligit labor et toleratiā: In pulchritudine decor boñ operū: In crassitudine interna deuotio. Amar enī esset labor operis: nisi adesset pinguedo deuotiōis. Boues igitur ascenderat de fluuiō: id est dona de homine christo. Esa. xi. a. Et flos de radice eius ascendet. Et statim enumerat septē dona. **P**alcebant in locis palustrib⁹. i. in humilibus. Esa. lxxi. a. Sup quē requiescat sp̄us me⁹ tē. **G**Alię quoq̄ septē: septem crinalia: quē decorēt virtutū depascant. Matth. xij.d. Et Luc. xi.d. Assumit septez sp̄us nequiores se. **E**mergebat de flumine. i. de mūdo: qui defluit more fluenti aquæ. Et dicunt fedē: quia sedas

faciunt aias. **K**onfecteq̄ macie: qz oēm pinguedine virtutū absorbent. **L**et pascebant in ipsa annis ripa. i. in abūdātia tpa q̄ induit et mutat vitia. Eccl. xlii. c. Sup oēm p̄gregationē req̄escet: et q̄si loqua induet se aquis. **M**in locis virētib⁹. i. in tenellis et infirmis mērib⁹. Job xl.c. Sub umbra dormit in secreto calami in locis humētibus. **N**Deuorauerūtē. Hoc marie fieri ī fine: qz ī nouissimis tpiis erūt homines seipsoꝝ amātes: vt dī. ii. **Z**iv moth. iij.a. p̄ **S**ep̄tē sp̄icē: abūdātia p̄dicatiōis fidei q̄ fuit in p̄imitiuā ecclia. q

Gin culmo vno: in eodē sp̄ū. **P**leñne atq̄ formose: qz p̄dicatio fidei iplet animas ex operibus bonis: vel informat in fide. **S**p̄icē tenues: q̄ maxime erit ī fine. Amos. viij.d. **E**cce

B dies venient dicit dñs: et mittam famē in terrā: nō famē p̄nis: neq̄ sitim aq̄: s̄ audiēdi sp̄ū dei. Et sonat hic famē in defectū: nō in desideriū. **T**el. **S**p̄icē tenues: p̄dicatio solia hñs sine fructu. **D**percussus vredine. i. amore inanis gloriæ. Osee. ix.d. Percussus ē ephraim. i. p̄dicatoꝝ: radix ei⁹ id ē īntēo exiccatā ē a vēto. s. inanis gl̄e. Primo deuorant boues pingueſ. i. virtutes: postea sp̄icē. i. p̄dicatio: et sic p̄rit fides. **T**el boues p̄gues: diuines seclares: boues macilē. Alter te/ paupes p̄dicatoꝝ: q̄ deuorant pingueſ: q̄ faciūt relinque diuinitas multas et assumere paupertatē. Atreq̄ boues de flumine exēt. i. de mūdo. Job. xv.c. Elegi vos dī mūdo. Pingue boues dicunt pulchre: exteriori pulchritudine: De q̄ Job. xvij.c. Deuoret pulchritudinē cut̄ ei⁹: et p̄sumat brachia ei⁹ p̄inogenita mor̄. De pinguedine corūdē dicit Job xv.d. Operuit faciē ei⁹ crassitudo: et de laterib⁹ ei⁹ aruina de pendet. Bilis septem boues: dicunt fedē: qz paupes p̄t deū viles et abieci reputant a mundo et filiis eius. j. Corl. iij.c. Tanc̄ purgamenta hñmūdī faci sum⁹ oīm p̄plima vloq̄ adhuc. Hec mirū: qz ipm dñm: q̄ p̄ est pauper: vilissimū putauerūt. Esa. iij.b. Quasi absēdū vult⁹ ei⁹ et despēc̄. Iste pascunt in ripa flumiis. i. sacre septurę. De q̄ dī: Flumis ipē **P**5.45. tūtū letificat ciuitatē dei. Et alibi: Erit tanq̄ lignū qđ planta tūtū est sec⁹ decursus aqrū tē. Et ī loci virētib⁹. i. celestib⁹: q̄ tota die meditant. Job. xxixit. a. dī. dī onagro: Circūspē mōtes pascue sue: et virētia queq̄ p̄grat. Septē sp̄icē tenues: sterilitas tpa. De q̄ Hier. xl.vij.b. Sterilis fuit moab ab adoleſcētia sua: et requeuit i seip̄ suis. In culmo vno: id ē ī vno desiderio. Septē sp̄icē tenues: sancti paupertate angustiari. Percussus vredine. i. afflīcti tribulatione. Et de his tribus dī **H**eb. xj. g. Egētēs agūstati afflīcti. De vēto vrente dī Osee xij. d. Adducet dñs vētu vredē ī desertō ascēdētē. Tulent vres ī desertō ascēdētē: christ⁹ ī vtero vgnis p̄cedēs. Hoc vēto vrent⁹ et peccātūt: q̄ p̄t christū diuinitas mūdi: et delitias carnis deponūt: et abiūt: paupes et afflīcti paupēt christū et afflīcti seq̄ntes. Esa. xx.a. Sīc ambulauit esatas serv⁹ me⁹ nud⁹ et discalciat⁹: signū et portūt erit sup egyptū. Lās. v.b. Tulerūt palliū meū custodes muroꝝ. i. p̄dicatoꝝ: qz ipi p̄us abiecerūt palliū tpa se: Nūc autē tpis nemīnē spoliām⁹ pallio: qz nos palliū retinem⁹: imo palliū sup palliū volum⁹ h̄e. **V**igilās pharao. i. de p̄i miseri⁹ generis humani. **F**acto manē. i. tpe gr̄e occurēte. **M**isit pharao ad colectores: id est de p̄ter vocavit phos et sapientes ad interpretationē consiliū sui: qđ in littera legis clausū erat.

Nec erat q̄